

©foto: Radu Sandovici

conceptul strategic bucurești 2035

Universitatea
de Arhitectură
și Urbanism
"Ion Mincu"
-C.C.P.E.C-

În consorțiu cu
IHS România
EMI Invest

PREZENTARE PRIMĂRIA MUNICIPIULUI BUCUREȘTI

COMISIA TEHNICĂ DE AMENAJAREA TERITORIULUI ȘI URBANISM

05 Iulie 2011

Contract nr.291/2010: **Strategia de dezvoltare urbană integrată a municipiului București și a teritoriului său de susținere și influență**
Conceptul Strategic București 2035

ETAPA I

CONCEPT STRATEGIC BUCUREȘTI 2035

BENEFICIAR:

Primăria Municipiului București

PROIECTANT GENERAL: CONSORȚIU DE PROIECTANȚI

**Centrul de Cercetare, Proiectare, Expertiză și Consulting
Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”
București – șef proiect: prof.dr.arh.Constantin Enache**

S.C.IHS Romania S.R.L.

S.C.EMI INVEST S.R.L.

Șef proiect: prof.dr.arh.**Constantin Enache**
Coordonator proiect: lect.arh.**Liviu Ianăși**
Dr.arh. **Nicolae Țarălungă**
Dr.arh. **Sorina Racoviceanu**
Dr. arh.**Mircea Enache**
Asist.urb.**Mihai Alexandru**
Asist.urb.**Andreea Popa**

Cerc.șt.princ.dr.**Manuela Stănculescu**
Cerc.șt. **Răzvan Voinescu**
Lect.dr.arh.**Angelica Stan**
Prof.dr.arh. **Nicolae Lascu**
Conf.dr.arh.**Cătălin Sârbu**
Prof.dr.ing. **Ioan Bica**
Dr.ing. **Radu Gogu**
Conf.dr.arh.**Monica Rădulescu**
Ing.**Eugen Ionescu**
Lect.dr.arh.**Mihaela Negulescu**

Ing.**Ștefan Fierăscu**
Conf.dr.arh.**Cerasella Crăciun**
Urb.**Reinhold Stadler**
Urb.**Ioana Ivanov**
Soc.**Marius Pleșcan**
Urb. **Alina Mureșan Iuga**
Arh.**Cătălina Ioniță**
Cons. **Iuliana Leca**
Cons. **Mircea Țulea**
Urb.**Paul Mureșan Iuga**

Consultanți:

Prof.dr.arh.**Alexandru Sandu**
Prof.dr.arh.**Doina Cristea**
Lect.dr.arh.**Gabriel Pascariu**

I. INTRODUCERE

PROCESUL DE ELABORARE

Conceptul Strategic Bucuresti 2035 contine toate componentele unui **document de planificare strategica** – atat partea de analiza cat si cea de definire a unor obiective si de stabilire a planurilor operationale ce vor fi utilizate pentru atingerea lor.

Studiul cuprinde astfel “produsele tipice” ale etapelor procesului de elaborare a unei strategii: **analiza SWOT, diagnosticul, viziunea, misiunea** impreuna cu directiile strategice principale, **sistemul de obiective strategice ce sta la baza strategiei, sistemul de directii de actiune**, precum si ansamblul de **politici, programe si proiecte** ce asigura punerea in practica a oricarei strategii.

Totodata, sunt abordate si aspectele ce tin de **institutionalitate, finantare si legislatie**, cruciale in succesul planificarii strategice a dezvoltarii.

Conceptul strategic are in vedere **trei orizonturi de timp**: o perioada mai lunga – anul **2035**, una medie – anul **2020** si o prima etapa apropiata – anul **2015**.

In dorinta de a valorifica **bogatia informatiilor existente in domeniu**, de a impartasi “**bune practici**” ale marilor orase care isi definesc strategic directiile de dezvoltare deja de decenii si astfel definind o puternica miza educativa, studiul cuprinde o bogata parte de **documentare, reflectand cazurile a 11 mari orase**, in majoritate europene.

De asemenea, reflectand **transparenta procesului de elaborare si deschiderea** catre mai larga participare a specialistilor si cercetarea perceptiilor si asteptarilor cetatenilor, studiul include **rezultate ale unor dezbateri de tip “focus-grup”, precum si ale catorva sute de chestionare** utilizate pentru diagnosticarea starii actuale a Bucurestiului, dar si a teritoriului sau de sustinere si de influenta.

Studiul este structurat, ca elaborare, in trei etape, parcurse intr-o perioada totala – dar fragmentata in trei parcursuri – de 12 luni:

(1) Etapa 1 cuprinde: documentarea, elaborarea rapoartelor de expertiza, analizele SWOT pe domenii si diagnosticele partiale, diagnosticul starii teritoriale si diagnosticul starii Bucurestiului, viziunea precum si doua seturi de directii strategice majore: unul pentru “dimensiunea teritoriala a dezvoltarii” si celalalt referitor la dezvoltarea capitalei ca oras.

(2) Etapa 2 cuprinde: sistemul de obiective strategice si cel asociat de directii de actiune, asa cum au rezultat dupa avizarea rezultatelor etapei intai si dupa consultarea unor categorii de “actori urbani”, precum si identificarea politicilor publice, a programelor si proiectelor necesare implementarii conceptului strategic, cu identificare schimbarilor legislative si institutionale necesare;

(3) Etapa 3 cuprinde, pe baza dezbaterilor si propunerilor formulate de catre factorii profesionali si de decizie, planul de marketing si comunicare precum si structurarea unei brosure in vederea prezentarii Conceptului Strategic pentru o informare publica mai ampla.

PROCESUL DE ELABORARE A PRIMEI ETAPE

Definirea pasilor si actiunilor de elaborare a primei etape a studiului **Conceptul Strategic Bucuresti 2035** a tinut seama de principalele **conditii in care este acesta elaborat**:

(1) Programarea elaborarii Conceptului Strategic la mai bine de **10 ani dupa aprobarea Planului Urbanistic General** si in aproape **concomitenta cu desfasurarea procedurilor de lansare a elaborarii noului Plan**;

(2) Elaborarea Conceptului **inainte de Recensamantul din toamna** acestui an;

(3) Existenta unui **mare numar de studii si documentatii** ce vizeaza dezvoltarea capitalei, elaborate in ultimii ani; dintre acestea insa, **extrem de putine au un caracter integrat, iar repartizarea lor pe probleme este puternic inegala** (lipsesc studii suficiente privind competitivitatea, calificarea si mobilitatea fortei de munca, starea fondului construit, nevoile de echipare tehnico-edilitara, patrimoniul public s.a.);

(4) Inexistenta unui **mecanism institutionalizat de cooperare intre Bucuresti si unitatile administrativ teritoriale** locale ce il inconjoara;

(5) Existenta unui **Concept Strategic de Dezvoltare Teritoriala la nivel national** (din 2008), dar neconcretizarea sa intr-o Strategie de Dezvoltare Spatuala a tarii;

(6) Preocuparile continue la nivelul **Uniunii Europene** privind dezvoltarea spatuala si in particular rolul oraselor, concretizate atat in **declaratii cat si studii si documente de planificare spatuala cu caracter programatic**;

(7) **Limitele de timp si de resurse stabilite de caietul de sarcini** – atat perioada prevazuta pentru elaborarea studiului cat si resursele financiare alocate **nu permit elaborarea unei Strategii coerente si bine fundamentate pe studii detaliate** bazate pe date colectate si prelucrate special in acest scop, dupa cum **limiteaza drastic posibilitatea unui proces amplu** si cu participare incluziva de elaborare;

(8) Experienta redusa in concertarea factorilor politici privind decizii ce vizeaza dezvoltarea pe termen lung; **datorita unei politizari nepotrivite, aceste documente sunt subiectul unor contestari automate a opozitiei**; in cazul municipiului Bucuresti, diferentele de culoare politica si-au facut mereu simtite consecintele daunatoare pentru planificarea pe termen lung, la multiple niveluri: intre Guvern si Consiliul General ori, dupa caz, Primarie, intre nivelul municipiului si cel al Consiliului Judetean Ilfov, intre Primaria municipiului si cele ale sectoarelor, intre orasele si comunele vecine si municipiul Bucuresti.

Aceste conditii au avut drept rezultat urmatoarele caracteristici ale procesului de elaborare :

Aspecte metodologice :

- Folosirea documentarii multifocalizate ;
- Utilizarea **rapoartelor de expertiza** ca alternativa la studiile de fundamentare ;
- Abordarea “**dimensiunii teritoriale**” a dezvoltarii Bucurestiului, in mod echilibrat;
- Exploatarea avantajelor **multidisciplinaritatii**;
- Utilizarea analizelor cantitative si calitative si folosirea SWOT ca metoda de analiza integrata;
- Aplicarea principiului integrarii etapizate;
- Urmarirea “**accesibilitatii**” studiului pentru ne-specialisti;
- Adoptarea “**transparentei**” in elaborare si continut;

Actiuni intreprinse :

Partea consacrata documentarii, in acest studiu, este consistenta si s-a concretizat dupa cum urmeaza :

Documentarea extensiva privind 11 mari orase s-a concentrat pe modul in care aceste isi planifica si conduc dezvoltarea, cu precadere felul in care strategiile si planurile operationale sunt elaborate, actualizate si puse in aplicare, in concordanta cu situatia locala si cu resursele disponibile; aceasta documentare de mai bine de 200 de pagini A3 are totodata si un rol educativ – de informare a celor responsabili de avizarea, aprobarea si aplicarea strategiei, dar si a profesionistilor;

Trecerea in revista a unor importante **documente si studii internationale**, cu precadere europene, in care este reliefata prezenta Romaniei si a Bucurestiului, dar si a studiilor si documentatiilor romanesti;

Toate **rapoartele de expertiza contin o componenta de documentare** pentru domeniul de care se ocupa;

A fost intreprinsa si o documentare focalizata pe modul in care situatia actuala a Bucurestiului si **programele sau/si proiectele sunt reflectate pe site-ul oficial al Primariei.**

Tinand seama de constrangerile de timp si de resurse alocate, dar avand in vedere si lipsa multor date actualizate, precum si, pe de alta parte, existenta multor studii si planuri, a fost adoptata solutia rapoartelor de expertiza, valorificand cunostintele si experienta specialistilor elaboratori care au sintetizat informatiile si opiniile existente referitoare la domeniul respectiv. Au fost astfel elaborate 13 rapoarte de expertiza, privind:

- Dimensiunea teritoriala a dezvoltarii Bucurestiului – modelare matematica
- Macropaisajul si paisajul urban al periferiilor
- Orasul productiv – aspecte economice si demografice
- Elemente privind competitivitatea
- Evolutia urbanistica 1830-2000
- Locuirea in Bucuresti
- Infrastructura de transport si mobilitatea
- Infrastructura tehnico-edilitara
- Spatiul public, calitatea vietii si paisajul urban ca resursa fragila
- Calitatea mediului
- Gestionarea resurselor de apa
- Guvernare locala
- Finante publice

Atat partea de documentare cat si rapoartele de expertiza sunt prezentate si sub forma rezumata a unor sinteze, mai usor de parcurs rapid; se urmaresc si in acest fel accesibilitatea studiului si componenta sa educativa.

Structurarea acestei etape urmareste « 5 aspecte fundamentale pentru dezvoltarea Bucurestiului » :

- Contextul (general si cel al « teritoriului de sustinere si influenta »)
- Orasul productiv
- Orasul functional
- Orasul durabil
- Managementul orasului

Aceasta abordare va fi urmarita si in a doua etapa a studiului.

« Dimensiunea teritoriala a dezvoltarii Bucurestiului » reprezinta un subiect important in studiu, desi, in conformitate cu tema beneficiarului, Conceptul strategic se refera la Municipiul Bucuresti. Daca, pe de o parte, este abordata atat delimitarea cat si problematica “teritoriului de sustinere si influenta”, este foarte limpede, pe de alta parte, faptul ca acest studiu nu se ocupa de o strategie de dezvoltare a acestui teritoriu, chiar

daca evoca o viziune si directii strategice apreciate drept prioritare pentru acest teritoriu.

A se vedea in acest sens si partea a 8-a a studiului, referitoare la concluzii si recomandari.

In elaborarea studiului a fost antrenat in mod direct un mare numar de specialisti din urmatoarele domenii : urbanism, economie, sociologie, mediu, peisagistica, inginerie de trafic, inginerie tehnico-edilitara, arhitectura, istorie urbana, administratie publica si finante publice.

Documentatia a beneficiat si de consilierea celor doi specialisti reputati coordonatori ai Planului Urbanistic General al municipiului București din 1999:

prof.dr.arh.Alexandru Sandu – sef proiect complex al PUG si

prof.dr.arh.Doina Cristea – sef proiect al PUG

Totodata, au fost organizate trei reuniuni tip “concentrare pe problema” (focus-grup), reunind experti-invitati care s-au alaturat echipei de elaboratori, dupa cum urmeaza:

- o intalnire privind oportunitatea, contextul si structurarea elaborarii Conceptului Strategic, care a reunit 18 specialisti si 5 alti profesionisti, precum si invitatul Peter Bishop, director al unei agentii de dezvoltare urbana londoneze (London Development Agency), organizata in parteneriat cu Asociatia pentru Spatiu Urban Bucuresti si desfasurata in 3 decembrie 2010 la The Ark;

- o reuniune privind identificarea si analizarea principalelor probleme cu care se confrunta Bucurestiul, care a reunit 21 profesionisti care au ocupat pozitiile de arhitect sef sau arhitect sef adjunct al municipiului Bucuresti, cele de viceprimar sau consilier, dar si pozitii in cadrul ministerului responsabil pentru urbanism si amenajarea teritoriului, la institutul Urbanproiect sau in primariile de sector. Reuniunea a fost organizata in parteneriat cu Registrul Urbanistilor din Romania, la sediul acesteia, la data de 14 aprilie 2011. Dl. prof.dr.arh.Alexandru Sandu, presedintele Registrului Urbanistilor a indeplinit si rolul de raportor al intalnirii, iar Raportul intalnirii este inclus in partea dedicata Diagnosticului din prezentul studiu;

- o masa rotunda privind “dimensiunea teritoriala a dezvoltarii urbane a Bucurestiului”, la care au participat 26 specialisti din diverse domenii – amenajarea teritoriului, urbanism, geografie, economie, sociologie, protejarea patrimoniului – precum si 30 alti invitati – inclusiv masteranzi in amenajarea teritoriului si urbanism. Reuniunea a fost organizata in parteneriat cu Registrul Urbanistilor la Universitatea de Arhitectura si Urbanism “Ion Mincu”, la data de 28 aprilie. Dl. prof.dr.geogr. Ioan Ianos a indeplinit rolul de raportor al intalnirii, iar Raportul intalnirii este inclus in partea dedicata Diagnosticului din prezentul studiu.

Pe parcursul desfasurarii acestei etape a studiului, au fost organizate trei prezentari-informare pentru Comisia Tehnica de Amenajarea Teritoriului si Urbanism a Primariei si pentru consilieri membri ai Comisiei de Urbanism si Amenajarea Teritoriului a Consiliului General, la datele de 27 octombrie 2010 (25 participanti), 18 noiembrie 2010 (21 participanti) si 16 mai 2011, ultima dintre reuniuni desfasurandu-se in prezenta Dl. Primar General Sorin Oprescu, a unor membri ai Comisiei pentru Politici si Strategii de Dezvoltare Urbana a Municipiului Bucuresti si a presei.

Etapa 1 a studiului privind Conceptul Strategic Bucuresti 2035 a utilizat in identificarea problemelor cu care se confrunta orasul si metoda chestionarii, dupa cum urmeaza:

(a) 20 chestionare au fost adresate profesionistilor care au participat la reuniunea de la Registrul Urbanistilor din Romania, din 14 aprilie 2011 (a se vedea mai sus) si au urmarit colectarea de opinii privind problemele cu care se confrunta dezvoltarea

Bucurestiiului. Alte 20 de astfel de chestionare au fost completate de studentii masteranzi in urbanism;

(b) 42 chestionare au fost adresate profesionistilor si invitatilor la reuniunea de la Universitatea de Arhitectura si Urbanism "Ion Mincu", din 28 aprilie 2011 (a se vedea mai sus) si au urmarit colectarea de opinii privind problemele cu care se confrunta "teritoriul de sustinere si influenta" al municipiului Bucuresti ;

(c) 111 chestionare au fost adresate catre 11 grupuri de cetateni ai Bucurestiiului, cu cele mai diverse ocupatii (vanzatori, medici, artisti, profesori de liceu, pensionari/varstnici, salariatii RATB, gospodine/casnice, salariatii comerciali, functionari publici, ingineri, navetisti) si au urmarit intelegerea modului de percepere de catre acestia a problemelor cu care se confrunta capitala, dar si teritoriul adiacent ;

(d) 176 chestionare au fost adresate catre tineri cetateni ai orasului, cu varsta sub 30 de ani si au urmarit intelegerea modului de percepere de catre acestia a problemelor cu care se confrunta capitala si teritoriul apropiat;

Activitatile descrise la punctele (6), (7) si (8) au urmarit sa raspunda propunerilor 2.1 si 2.2 din oferta tehnica (anexa program), grupuri de lucru si grupuri consultative, tocmai tinand seama de dificultatile desfasurarii procesului, asa cum sunt descrise mai sus, la inceputul acestui capitol (a se vedea "conditia nr.8"), dar si ca urmare a riscurilor prezentate in oferta tehnica (partea a 2-a referitoare la evidentierea si analiza potentialelor riscuri). Desi neprevazuta in oferta tehnica, utilizarea chestionarelor, destul de laborioasa, s-a dovedit extrem de benefica in formularea sintezei SWOT si a Diagnosticului, dar si pentru definirea directiilor strategice prioritare.

Tinand seama de marimea si structura "publicului tinta" al studiului – in primul rand factorii de decizie de la nivel municipal (Primar General, viceprimari, membri ai Consiliului General, directori din primaria municipiului si din institutii publice), dar nu numai, iar apoi specialisti din multiple domenii, dar si orice alti "actori urbani" interesati, mijloace de comunicare in masa etc – un obiectiv prioritar a fost o accesibilitate maxima, in ceea ce priveste atat limbajul textului scris cat si cel al ilustrarii grafice. Astfel, jargonul strict tehnic este utilizat cu parcimonie iar pentru ilustrarea grafica a fost aleasa metoda cartogramelor cu cantitate limitata de informatie reprezentata in suprapunere si cu explicatii care sa faciliteze "lectura" lor.

Totodata, avand in vedere nevoia parcurgerii usoare a unei documentatii destul de vaste, pe langa solutia utilizarii sintezelor (a se vedea mai sus), a fost aleasa redactarea sub forma unor albume format A3 – aceasta etapa a studiului cuprinde astfel mai multe volume (a se vedea cuprinsul).

Din cauza conditiilor mentionate mai sus, nu a fost posibila desfasurarea unui proces mai amplu-participativ pentru elaborarea Conceptului Strategic Bucuresti 2035, lucru mentionat de altfel si in oferta tehnica.

Cu toate acestea, transparenta procesului si a continutului etapelor este foarte importanta, iar acest lucru este asigurat, in afara evenimentelor mentionate mai sus si prin crearea si punerea in functiune a unui Site Web dedicat Conceptului Strategic Bucuresti 2035 : www.csb2035.ro . Site-ul urmareste atat diseminarea informatiilor privind desfasurarea elaborarii studiului, cat si posibilitatea colectarii de opinii ale celor interesati – cetateni sau organizatii.

In ceea ce priveste "prezenta" comunitatii bucurestenilor in studiu, acest lucru este asigurat nu doar prin referire, atat in rapoartele de expertiza cat si in partea principala a studiului, la studiile sociologice si sondajele de opinie din romania si de la nivel international (Eurostat), cat si prin preluare de citate din spusele cetatenilor si specialistilor, atat din dezbateri si chestionare, cat si din "inscriptionarile" pe site-ul CSB2035.

II. DIAGNOSTIC

CONSIDERATII PRELIMINARE PRIVIND FORMULAREA DIAGNOSTICULUI

1. Clarificari teoretice

Diagnosticul este formulat, in procesele de planificare strategica urbana, dupa *auditul urban* si/sau, cel mai adesea, dupa alcatuirea unei analize SWOT – denumita asa de la initialele cuvintelor englezesti *Strengths* [puncte tari, calitati], *Weaknesses* [puncte slabe, vulnerabilitati], *Opportunities* [oportunitati, sanse], *Threats* [amenintari, riscuri].

Analiza SWOT este folosita in planificarea strategica urbana tocmai pentru caracterul sau de **analiza integratoare**. Ea nu inlocuieste analizele sectoriale sau specializate, ci valorifica rezultatele lor.

Pe langa analizarea **mediului extern** (in care identifica oportunitatile si amenintarile) si a **mediului intern** (caruia ii identifica calitatile si slabiciunile), *auditul urban* cauta si identificarea **competentelor distinctive** – acele calitati care, prin raritate ori prin alte caracteristici deosebite, devin *specifice* si astfel *individualizeaza pozitiv*, constituind un *avantaj in competitie*. Apare limpede astfel importanta *competentelor distinctive* in definirea **competitivitatii urbane**, caracteristica esentiala pentru succesul unui oras intr-o societate ce se globalizeaza. Mai trebuie subliniat ca in cazul **orasului**, mediul extern are o dubla referinta: spatiala – in care el este inteles ca “teritoriul imediat invecinat, sau mai indepartat” si a-spatiala – in care relatia de apropiere sau departare a *factorilor si conditiilor* ce definesc mediul extern este mult mai putin relevanta (iar aici se poate face din nou apropierea de definirile globalizarii ca tendinta majora caracterizand lumea de azi).

Un **diagnostic** va cuprinde astfel o descriere sintetica a **situatiei existente** – cu sublinierea implicita a corelarilor intre caracteristicile mediului intern in raport cu contextul mentionat mai sus, precum si cu evidentierea **competentelor distinctive** existente sau potentiale. Aceasta descriere va fi insotita de evidentierea **cauzelor** ce au condus la ea, ca si de referinte la “**actorii urbani**”¹ relevanti in situatia existenta. In mod obisnuit – asemenea unui diagnostic medical – **diagnosticul urban** (si orice diagnostic din planificarea strategica) se incheie prin evocarea unui scenariu “**if not**” – **ce se intampla daca nu se intervine** pentru modificarea (in bine a) situatiei existente.

Aceste **considerente teoretice** sumare au fost evocate aici pentru a facilita mai bine **modul in care a fost formulat diagnosticul urban pentru Bucuresti in 2011**.

2. Diagnosticul urban ca parte ca Conceptului Strategic Bucuresti 2035

¹ Termen utilizat tot mai frecvent – si trecand astfel din limbajul de specialitate al urbanistilor in limba comuna - pentru a desemna “factorii implicati” intr-un fel sau altul in dezvoltarea urbana – indivizi, grupuri sau organizatii

În raport cu elementele de mai sus, diagnosticul urban pentru București a fost formulat ținând seama de următoarele considerații:

1. **Bucureștiul** este o capitală est-europeană care înregistrează destule decalaje față de marile capitale europene dezvoltate. Cu toate acestea, capitala României se află înscrisă – fie și numai dacă ne referim la poziție geografică, mărime și potențial economic – în **competiția urbană**, probabil în cea europeană, dar cu certitudine în cea **macro-regională** (de fapt în mai multe macro-regiuni definite după criterii diferite: a Mării Negre, a Dunării inferioare, a sud-estului european, a Balcanilor s.a.). Bucureștiul este deci în competiție directă cu Belgrad, Budapesta, Sofia sau Istanbul, dar și cu alte capitale sau orașe importante din regiune: Salonic, Zagreb, Chisinau, Kiev, Lvov ori chiar Cracovia sau orașe din bazinul Mării Negre. Din aceste motive, faptul că, statistic vorbind, **Bucureștiul este cel mai dezvoltat oraș din România este mai puțin relevant** decât am fi tentați să credem – chiar dacă nu poate concura direct (și nu din rațiuni de lipsă de proximitate, ci ținând seama de decalajele mari în nivelul de dezvoltare) cu Stockholm sau Viena ori Parisul, Bucureștiul trebuie să se raporteze la ele, mai ales la ceea ce au întreprins pentru a se dezvolta în contemporaneitate și la modul în care își valorifică sau construiesc noi **competențe distinctive**.
2. Ponderea cea mai mare în **diagnostic** o dețin referințele la **problemele** cu care se confruntă dezvoltarea Bucureștiului, în detrimentul spațiului acordat referințelor la **context** (așa cum a fost definit mai sus) ori la **calități și/sau competențe distinctive** (în ceea ce privește pe cele din urmă, Bucureștiul pare mai curând să compromită sau să neglijeze atribute care **pot deveni**, sau **au fost cândva**, competențe distinctive). De aici **nota negativist-alarmistă** - de altfel conștient aleasă ca dominantă, pentru **sublinierea mai clară a situației dificile a capitalei** - pe care o are diagnosticul. De prea multe ori până acum, evidențierea unor **puncte tari** a făcut ca problemele orașului să poată fi privite cu indulgență, ca nefiind “chiar așa de grave”. Conceptul strategic nu își poate asuma o astfel de atitudine.
3. Studiul concentrându-se asupra Bucureștiului, **ponderea rezervată referințelor la teritoriul “de susținere și influență” este relativ redusă**, deși e limpede că evoluția Bucureștiului astăzi și în viitor este puternic condiționată de acest teritoriu și de multiplele relații cu el.
4. Și referințele la cauze sunt relativ puține, mai ales că este limpede că principala cauză a multora din problemele orașului este reprezentată de **modul în care a fost (sau nu) planificată și coordonată (sau nu) evoluția orașului în ultimii 20 de ani** (în raport cu acesta, chiar și “mostenirea trecutului” joacă un rol vădit secundar).

**CONCLUZII ALE ÎNTÂLNIRII ORGANIZATE LA REGISTRUL
URBANISTILOR DIN ROMANIA ÎN CADRUL PROIECTULUI „CONCEPTUL
STRATEGIC BUCUREȘTI - 2035” - 14.04.2011**

- prof.dr.arh. Alexandru Sandu

Trebuie remarcat faptul că echipa își propune această acțiune, o încercare de dezvoltare a unui început de transparență a acțiunii respective. În al doilea rând, este vorba de a înțelege strategia ca necesitate, ca obiect de cercetare și ca obligație profesională, și spun aceasta pentru că prima dată, câțiva dintre noi am discutat despre strategie, în urmă cu vreo 15 ani cu ocazia PUG Iași atunci când încă se lucra cu creioane colorate și când nu se vorbea despre strategie, și prima dată când s-au expus câteva principii și s-a folosit termenul de strategie, într-o ședință de avizare, au existat reacții violente cu privire la utilitatea acesteia. Trebuie să subliniem faptul că până la urmă dacă vorbim de strategie, aceasta va conduce în final la politici, programe, proiecte.

Și încă un lucru, de cadru de data aceasta; pentru a te preocupa de strategie trebuie să ai în minte o **mentalitate de abordare sistemică, pe niveluri de teritorializare**. Eu cred că lucrurile astea au rezultat din discuțiile respective, astel încât, în mod firesc colectivul respectiv va avea în vedere o asemenea înțelegere.

Aspecte generale care constituie de la constatarea unor dificultăți:

Nevoia unei reorganizări teritorial-administrative pt București (propunerea care este în discuție cu o nouă lege a capitalei nu răspunde așa cum aș considera, personal, acestei nevoi).

Aspectul unei politizări excesive care de-a lungul anilor a deturnat opțiunea profesionistă asupra diverselor necesități.

Bugetarea insuficientă și poate în unele situații din motive foarte diferite și inechitatea repartiției ei.

S-a putut constata o serie de stări în Bucureștiul de astăzi:

Diferența din punctul de vedere al **condițiilor de existență între părțile întregului**, ceea duce la o deteriorare a calitatii întregului (este o regulă foarte clară de sistem), cu consecințe foarte serioase în primul rând în planul social, comportament, ajungând până la imagine.

O stare de lipsă a identității, ca principiu director; eu înțeleg că reîntregirea, căutarea, definirea identității, sau a unei identități mai bine zis, ar trebui să devină un principiu coordonator, care va trebui să îndrume o serie de intenții.

O asbență autorității administrației locale ca valoare recunoscută de cetățeni; mă gândesc la lipsa de evidență a acestei autorități.

Din aceste considerente rezultă o serie de constatări:

→ **Lipsa unei politici patrimoniale** definite ca mijloc de dezvoltare urbană (nu în înțelegerea acestei politici patrimoniale în sensul de doar susținere a patrimoniului). O politică patrimonială înseamnă de fapt niște principii foarte clare, înseamnă a lupta pentru păstrarea patrimoniului, aceasta implicând și mijloacele prin care se protejează dar și stabilirea la ce renunți pentru a putea apăra altceva.

→ **Lipsa unei politici de directivare a creșterii în teritoriu**, prin integrarea unor valori teritoriale, în sensul de a utiliza aceste valori ca suport în primul rând pentru dezvoltarea de ansamblu a orașului.

→ **Desconsiderarea aportului parteneriatului public-privat**

→ **Lipsa promovării economice preferențiale** – este vorba de favorizarea sau chiar căutarea acelor căi de a aduce în spațiul respectiv a anumitor activități teritoriale considerate profitabile.

→ **Lipsa deschiderii și a coordonării stării de inter-comunalitate**; aceasta de fapt a fost marcată încă de la realizarea PUG-ului anterior, deci acum vreo 12 ani, dar cu insistență a fost de mai multe ori respinsă de consiliul municipal din acel timp.

→ **Lipsa abilității sau a competenței de relaționare cetățenească și de cooperare cu mass-media.**

→ **Interesul redus pentru creativitate** în accepția atât a administrației cât și chiar a cetățenilor, ca obiectiv de interes.

→ **Lipsa promovării și formării în sensul culturii urbane** prin educarea urbanității și prin informare și prin promovarea valorilor spațiului urban și a existenței în cadrul acestuia. Sunt aspecte aici cum ar fi cele de coproprietate, comunitate, interes, coeziune, implicare și răbdare față de o așteptare asumată la un moment dat.

→ **Lipsa științei și a voinței de gestionare a stării de criză**, caracteristică unor părți ale teritoriului. Este în primul rând vorba de o criză socială și funcțională, cu relațiile de interdependență.

→ **Neglijarea promovării în condiții de echilibru** a acțiunilor de întindere și de efort subsidiar ca impact de interes la nivelul calității vieții precum și a celor de impact de imagine de reprezentare. Importanța pe care o are echilibrul între a face ceva care este un lucru de profunzime, care se simte dar care nu se vede, și a combina aceste acțiuni cu acțiuni de vizibilitate și de interes de impact, cu valoare de reprezentare.

→ **Acceptarea unei stări de degradare continuă a fondului construit de locuințe.**

→ **Lipsa unei atitudini clare**, construite, definite față de locuința socială.

→ **Lipsa mentalității continuității acțiunilor**, raportate la realitate în realizarea principiilor, deciziilor, proiectelor cu impact asupra continuității spațiului și a calității imaginii urbane atractive.

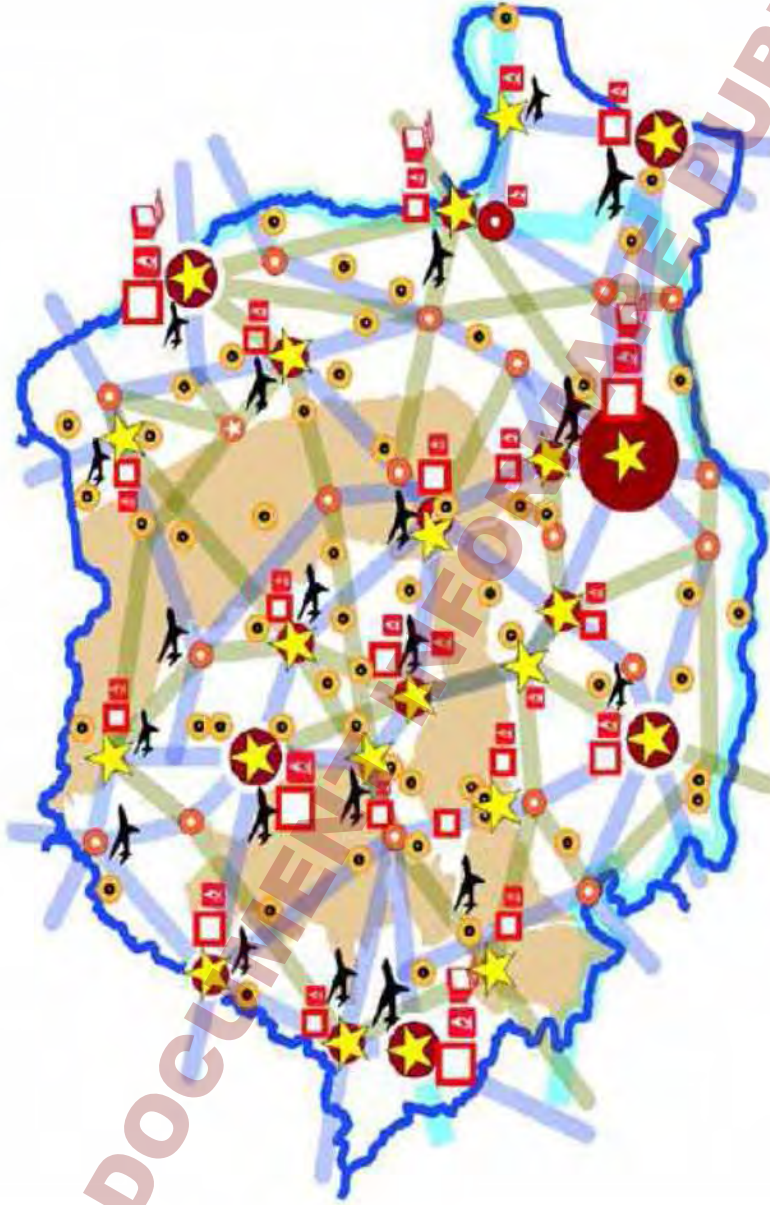
→ **Lipsa unei unități de sprijin** în planul concepției, planificării, al gestionării datelor și a desfășurării acțiunilor pentru managementul urban.

Ce înseamnă Bucureștiul în teritoriu ?

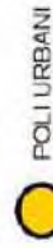
Lipsa Intercomunalității, lipsa unor linii de forță de dezvoltare, sărăcia situației teritoriului de susținere ca suport al orașului, lipsa contextului protectiv natural ca obiect de program și întreținere.

Strategia va trebui să pornească de la ceea ce înseamnă **valoarea de Capitală a orașului**, și chiar mai mult, în ansamblul regional și a Uniunii Europene. Faptul că strategia trebuie diferențiată pe niveluri de teritorializare a interesului.

CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII

LEGENDA

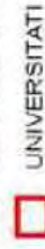

POLI URBANI

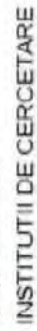

POLI CU POTENTIAL DE COMPETITIVITATE

FACTORI DE COMPETITIVITATE

UNIVERSITATI

INSTITUTII DE CERCETARE

PARCURI ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNOLOGICE

AEROPORTURI

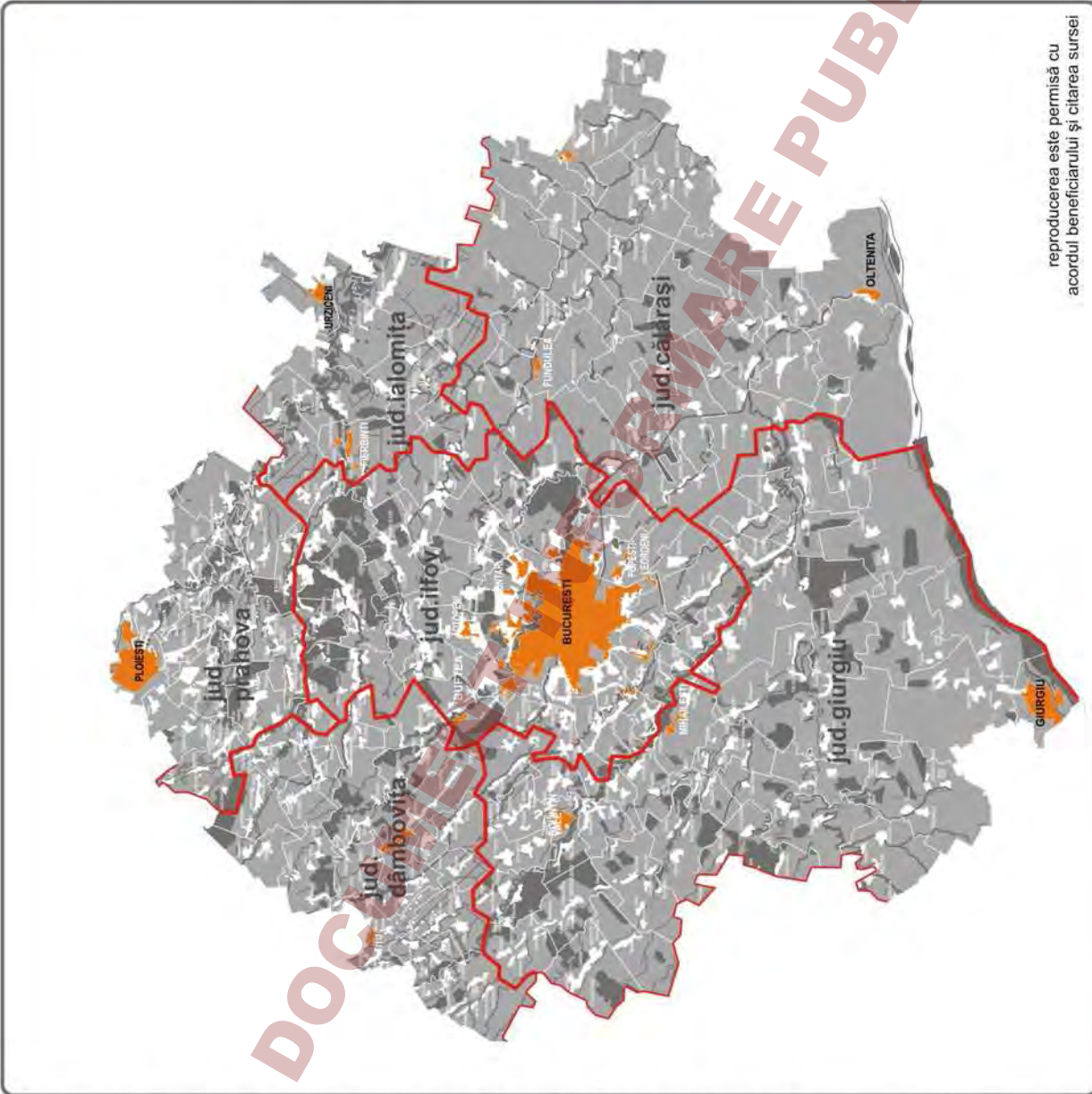
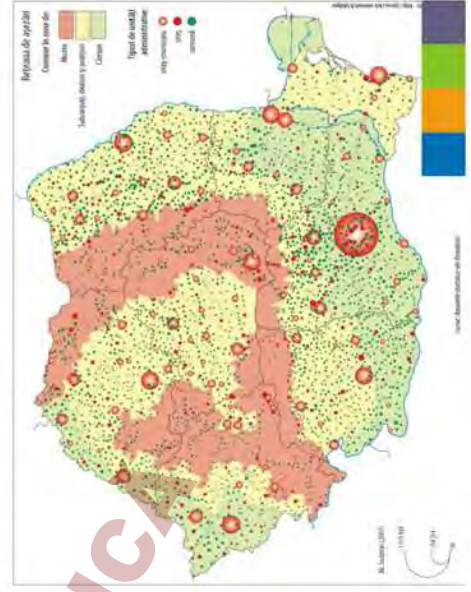
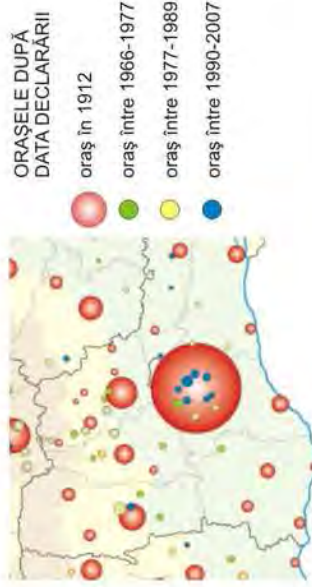

CONECTIVITATE

IERARHIA URBANĂ - ORAȘE

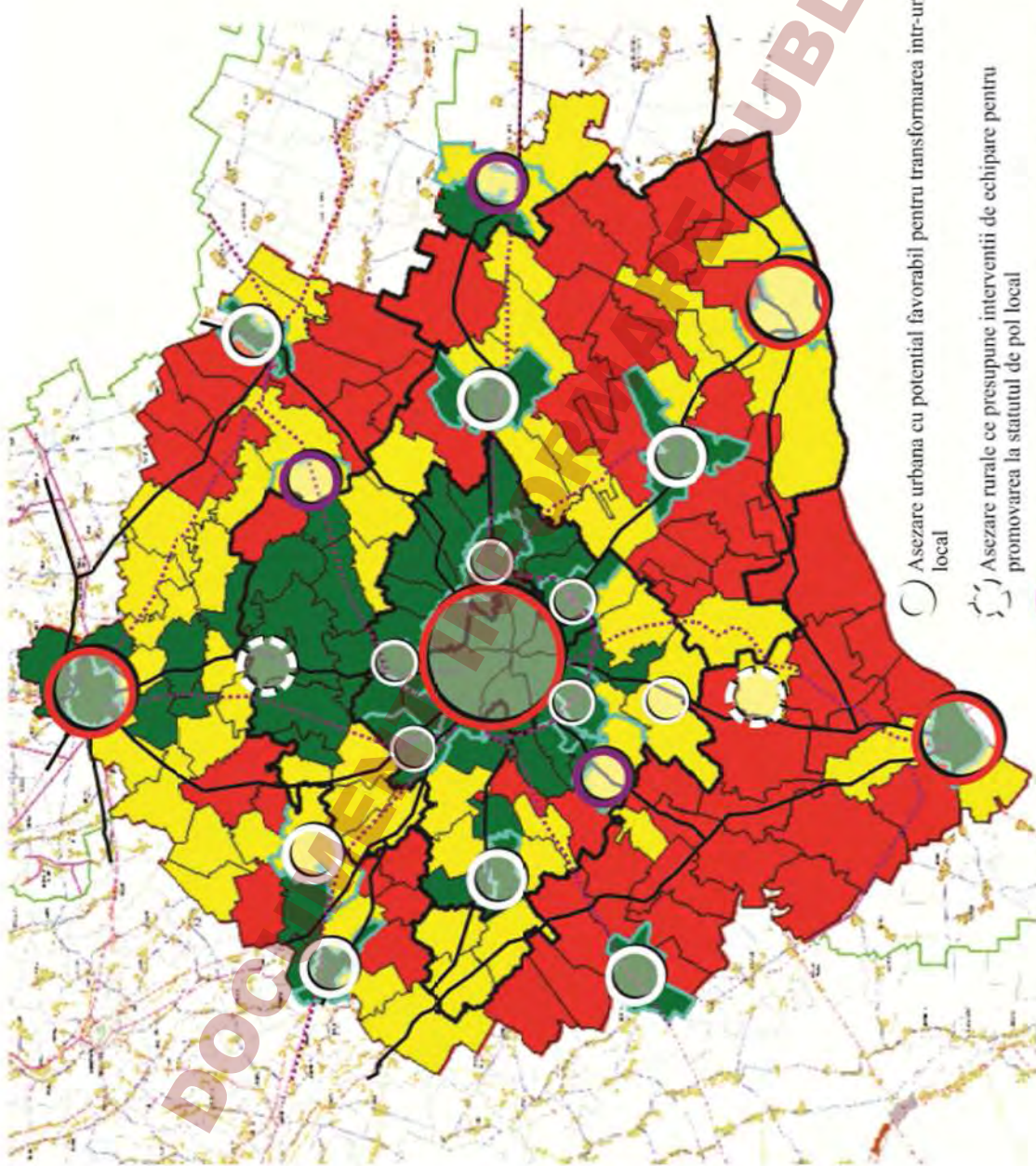
Aria de studiu relevă o dotare slabă din punct de vedere administrativ, numărul orașelor fiind foarte mic, ele fiind în plus orașe de talie mică.

Acest fapt explică și intensitatea mare a polarizării înspre București, ca oraș dominant

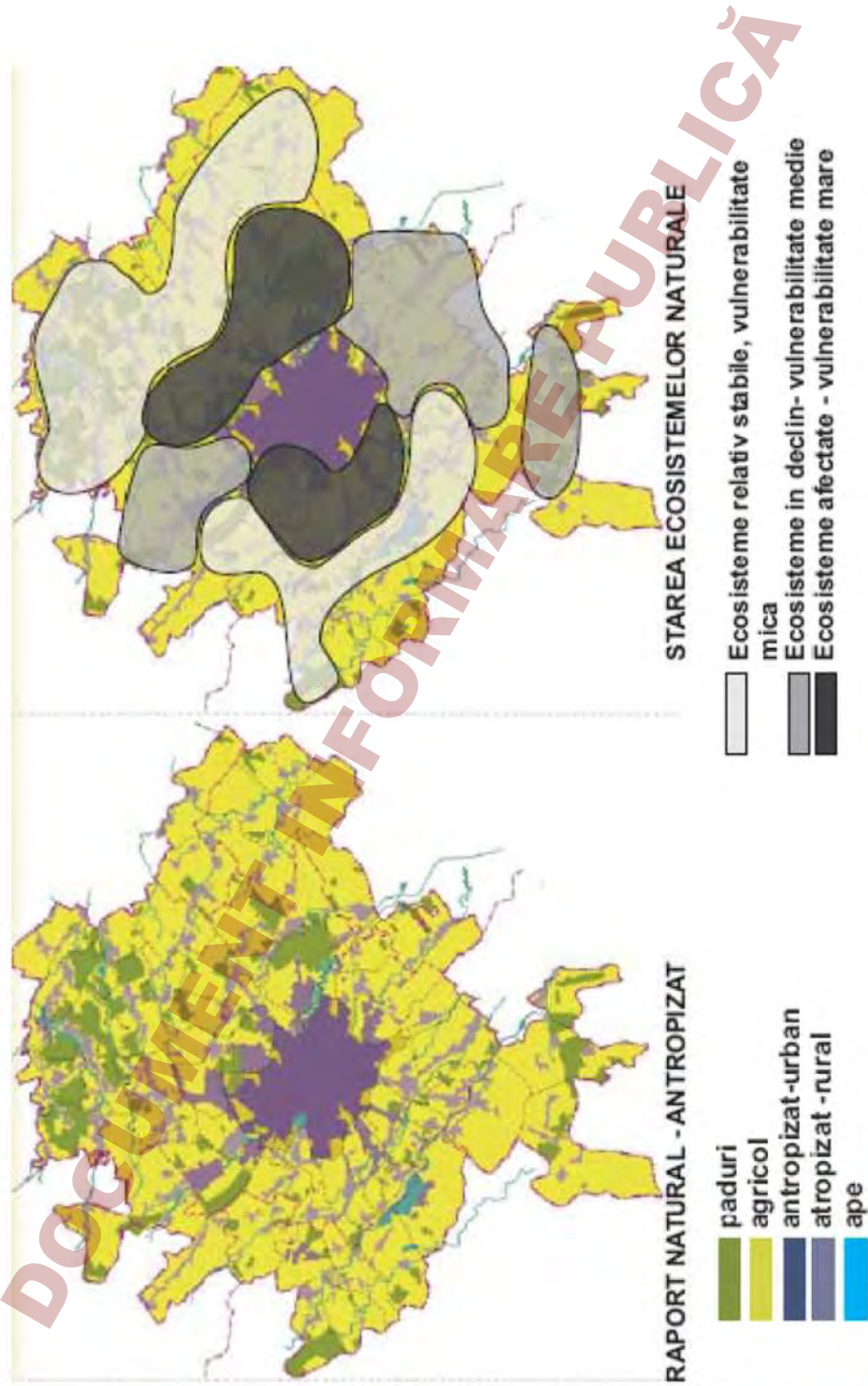
- supr. administrativă comune/orașe
- limită administrativă județeană
- elemente naturale importante
- suprafață urbanizată în 2010
- suprafață urbanizată orașe

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- Asezare urbana cu potential favorabil pentru transformarea intr-un pol local
 - Asezare rurale ce presupune interventii de echipare pentru promovarea la statutul de pol local
 - Asezare urbana cu potential mediu care insa detin o serie de dotari necesare pentru functionarea ca pol local
 - Poli urbani adiacenti Bucurestiului
- Poli urbani principali, asezari urbane de importanta

DOCUMENT PUBLICĂ

ZONE ÎMPĂDURITE

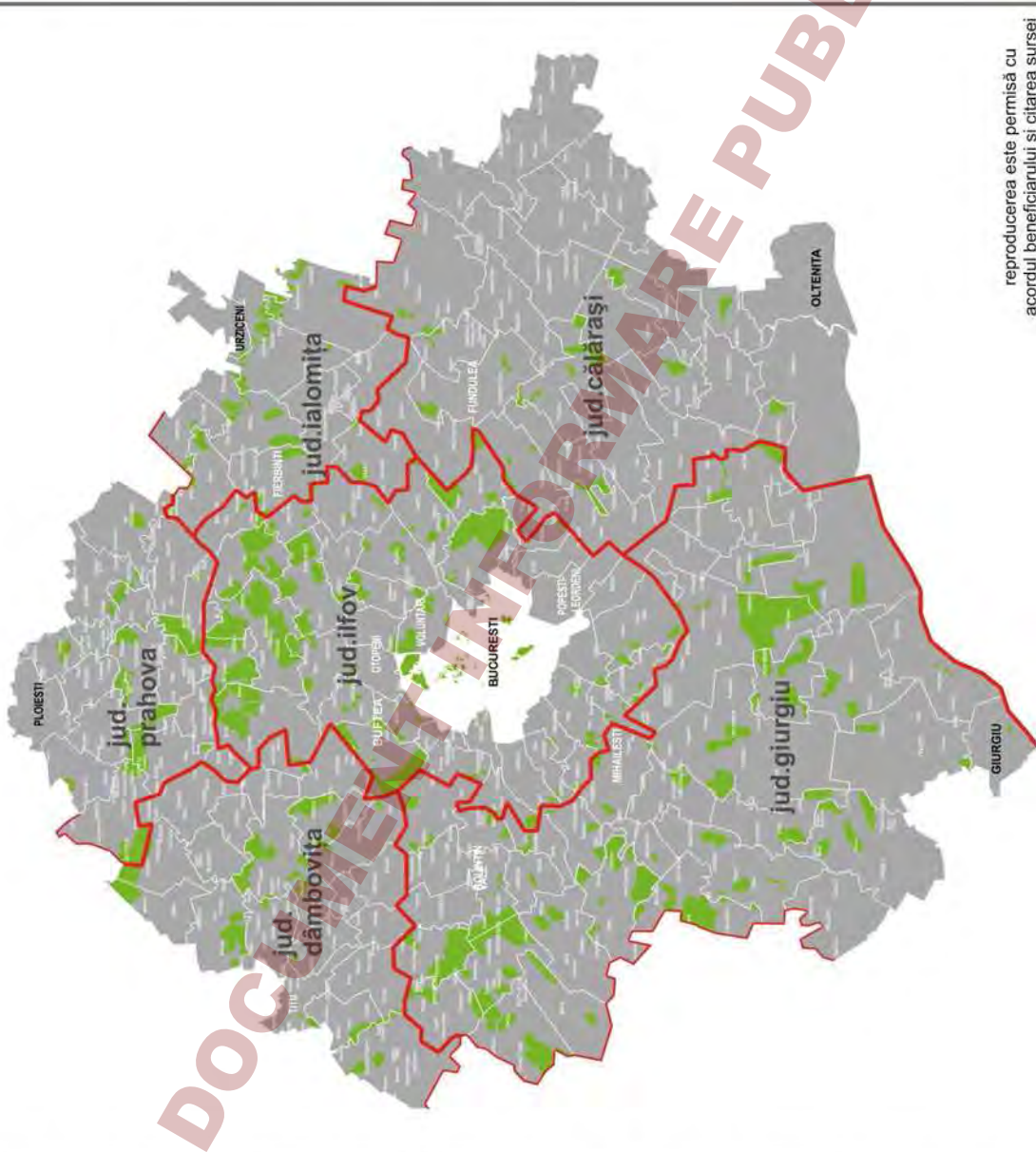
Acoperirea actuală cu suprafețe împădurite relevă discrepanțe teritoriale mari, situând Ilfovul ca județul cu acoperirea cea mai bună din zona de studiu, în timp ce în județul Călărași pădurile sunt foarte puțin prezente. Este de asemenea pusă în evidență situarea Bucureștilui în raport cu principalele zone împădurite situație care arată vecinătatea sudică complet lipsită de păduri.

În plus, tendința ultimei jumătăți de secol este de a reduce progresiv procentul de arii împădurite, ceea ce coroborat cu schimbările climatice generale atacează negativ topo-climatul Bucureștilui.

suprafețe împădurite
1930

suprafețe împădurite
1976

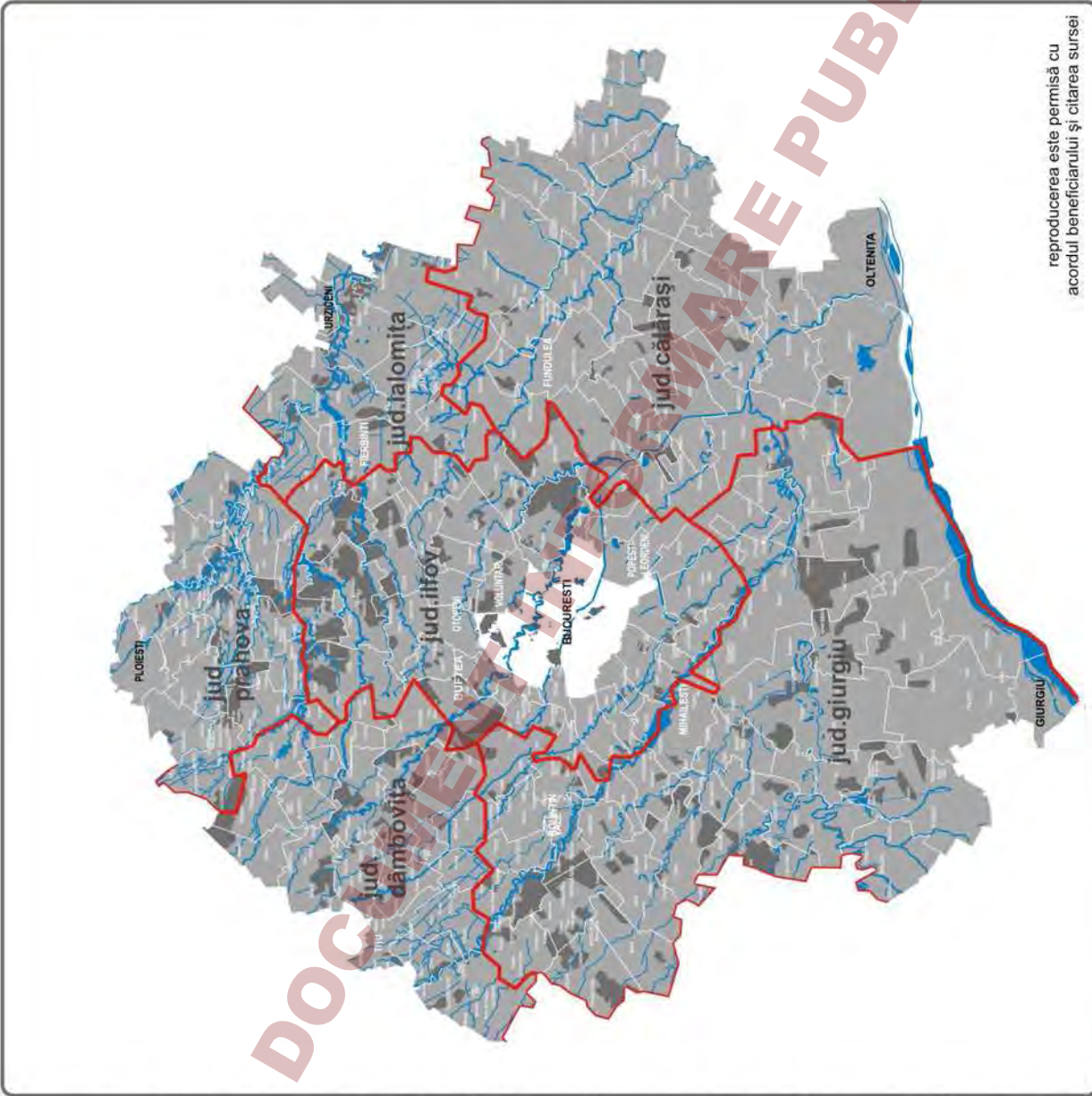
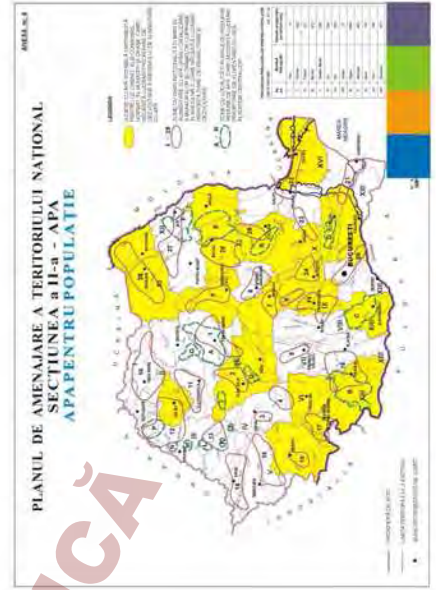
reproducerea este permisă cu
acordul beneficiarului și citarea sursei

- sup. administrativă comune/orașe
- limită administrativă județeană
- suprafețe împădurite

APE

Rețeaua de ape a zonei de influență a Bucureștiului are o orientare principală nord-vest sud-est, curgând dinspre munte înspre Dunăre. În drumul lor cursurile de apă formează și unele lacuri, dintre care pentru București cele mai importante sunt salba de lacuri a Colentinei dar și Lacul Mihăilești situat mai spre sud.

După cum este vizibil și pe plan Bucureștiul se află pe acest parcurs NV-SE, și acest lucru este foarte important pentru că o problemă serioasă este poluarea apelor de suprafață prin deversări necontrolate, neexistând de fapt o echipare edilitară corectă a multor localități.

- supr. administrativă comune/orașe
- limită administrativă județeană
- suprafețe împădurite
- suprafețe sau cursuri de apă

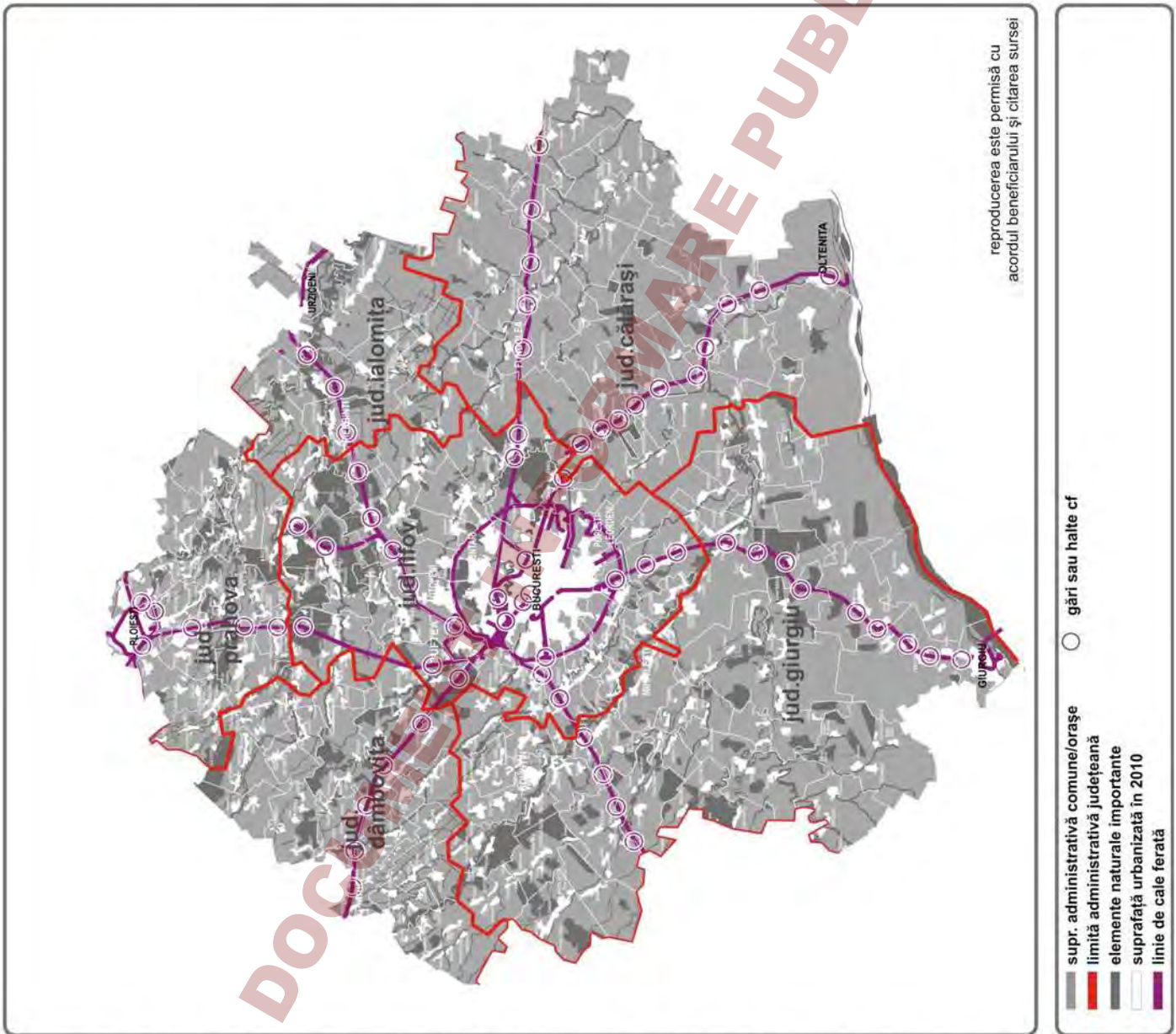
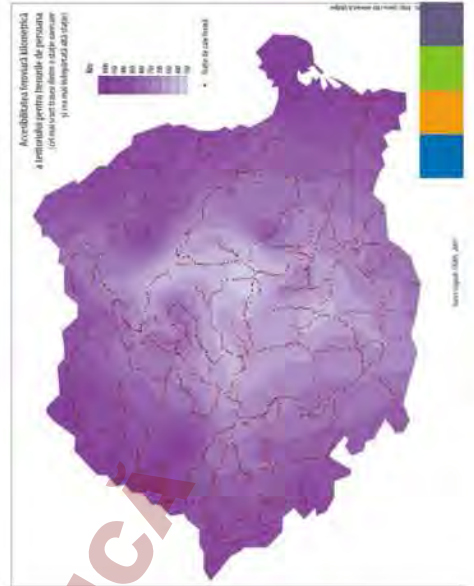
reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

surse: Planul Național de Amenajare a Teritoriului, PATJ Ilfov 2004, Google Earth, Arcgis-Esrn, Atlasul Teritorial al României 2007

REȚEAUA DE CALE FERATĂ

Rețeaua de cale ferată la nivelul Bucureștiului subîmparte atât teritoriul său cât și teritoriul înconjurător în sectoare relativ egale, toate liniile convergând spre București.

Repartiția gărilor în teritoriu este echilibrată în cele 7 direcții (Oltenița, Giurgiu, Alexandria, Pitești, Ploiești, Urziceni și Căldărași) dar frecvența și lipsa de flexibilitate a trenurilor nu face rentabil acest tip de transport. În plus, la nivelul municipiului București el este slab articulat cu transportul în comun al orașului.

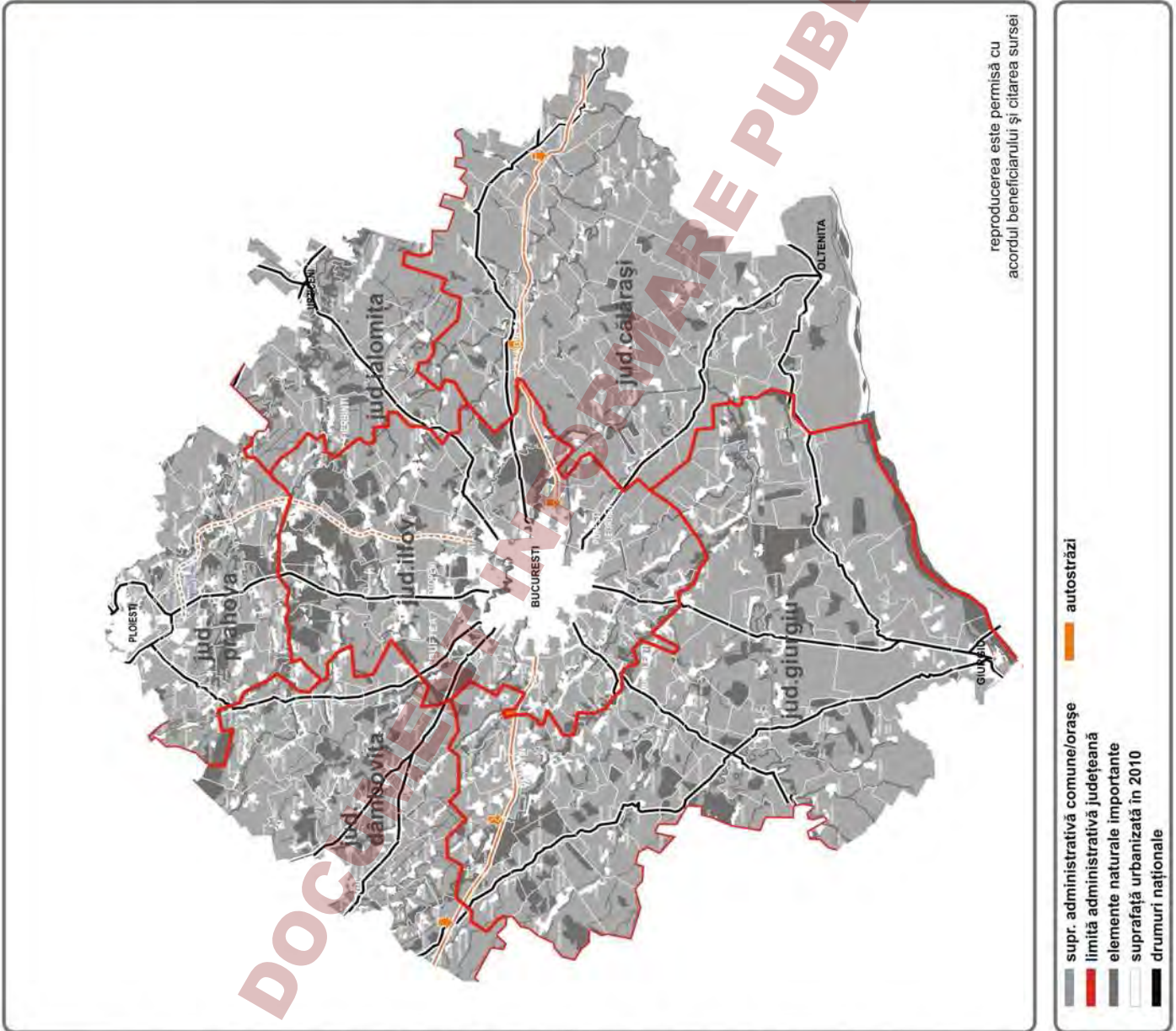
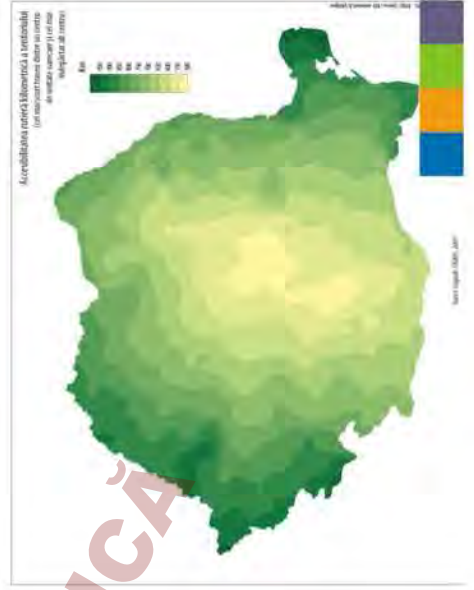
surse: Planul Național de Amenajare a Teritoriului, PATJ Ilfov 2004, Google Earth, Arcgis-Esri, Atlasul Teritorial al României 2007

REȚEA RUTIERĂ MAJORĂ

Rețeaua rutieră majoră, formată de drumuri naționale și de autostrăzi se supune aceluiași principiu de convergență ca și calea ferată.

Drumurile naționale principale sunt din București înspre Ploiești, Urziceni, Călărași, Oltenița, Giurgiu Pitești și Târgoviște și traversează în marea lor majoritate foarte multe localități, ceea ce le diminuează eficiența.

În prezent există autostrada București-Pitești și București-Constanța, fiind în construcție autostrada spre Brașov.

surse: Planul Național de Amenajare a Teritoriului, PATJ Ilfov 2004, Google Earth, ArcGIS-Esri, Atlasul Teritorial al României 2007

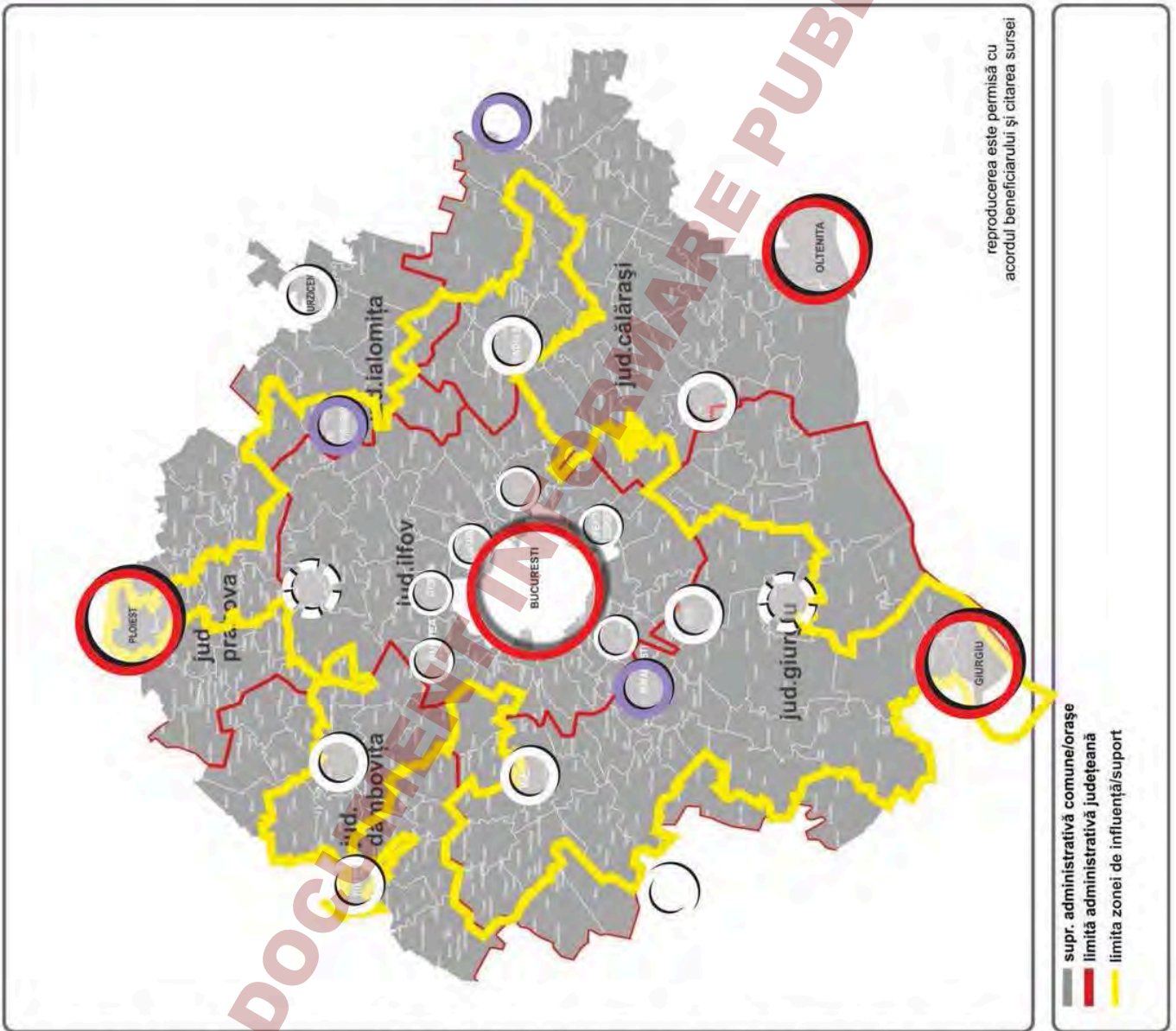
Contextul teritorial

- Așezare urbană cu potențial favorabil pentru transformarea într-un pol local
- Așezare rurală ce presupune intervenții de echipare pentru promovarea la statutul de pol local
- Așezare urbana cu potențial mediu care însa dețin o serie de dotari necesare pentru funcționarea ca pol local
- Poli urbani adiacenți Bucureștiului
- Poli urbani principali, așezări urbane de importanță națională/regională

Alegera polilor potențiali s-a făcut în primul rând în funcție de indicele de integrare apoi s-a ținut cont de criterii singulare precum: amplasarea pe axe majore de transport, funcțiuni specifice (ex. Magurele, Titu) dar și o dispunere echilibrată în teritoriu.

Potențialii poli urbani:

- Poli din aglomerația urbană (AUB) - Magurele, Adunații copăcești, Mihăilești, Popești Leordeni, Pantelimon, Otopeni, Buftea, Bolintin Vale.
- Poli teritoriali - Mihai Bravu, Budești, Fundulea, Lehliu Gara/Lehliu, Urziceni, Fierbinți Târg, Ciolpani, Racari, Titu, Videle
- Orașe de importanță ridicată/centre urbane: Ploiești, Giurgiu, Oltenița

surse: Planul Național de Amenajare a Teritoriului, PATJ Ilfov 2004, Google Earth, Arcgis-Esri, Atlasul Teritorial al României 2007

DIAGNOSTIC TERITORIU DE SPRIJIN/ZONĂ DE INFLUENȚĂ A BUCUREȘTIULUI (ZIMB)

Zona de influență a Municipiului București (ZIMB) nu este definită, existând diferite delimitări teritoriale pentru studiu, care identifică areale de dimensiuni diferite, de la un teritoriu adiacent municipiului (prima coroană), la întregul județ Ilfov (corespunzător Regiunii de dezvoltare 8 București – Ilfov), până la unul extins și pe teritoriul altor 5 județe (Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova), ajungând în unele variante la Dunăre. Studiile întocmite pe aceste teritorii variate ca dimensiune, au fost întocmite în diferite etape, începând cu 1994, au urmărit și au pus accentul pe aspecte diferite și nu au fost corelate între ele. **Lipsa unei delimitări clare a unei zone de influență /zone de tip metropolitan, care să confere și o anumită recunoaștere și identitate teritorială este invocată ca una dintre slăbiciunile majore ale teritoriului de sprijin /susținere a capitalei României.**

Din punct de vedere al poziției geografice ZIMB are avantajul de a se afla **la intersecția a două coridoare europene (IV și IX) și în vecinătatea coridorului VII – Dunărea**, singurul coridor pan-european navigabil. Din punct de vedere al cadrului natural, acesta este unul de câmpie, cu elemente variate de peisaj, cu riscuri naturale scăzute, cu **excepția riscului seismic**, care este unul ridicat.

Accesibilitatea este ridicată (la nivel național, regional), fiind asigurate conexiuni multi-modale către toate direcțiile. Este un important traseu de tranzit către sudul Europei și către Orient. ZIMB se află la cca. 1,5-2 ore de mers (pe căi rutiere sau CF – după reabilitarea liniei București-Constanța) de principalele zone turistice ale țării: zona montană a Văii Prahovei și zona litorală. Conectivitatea la spațiul european este considerată a fi încă de nivel mediu (comparativ cu alte capitale europene). **În interiorul ZIMB există zone cu accesibilitate redusă**, iar legăturile pe direcțiile perpendiculare pe axele majore sunt nesatisfăcătoare. **Lipsa unei centuri exterioare municipiului** este apreciată ca o slăbiciune a teritoriului.

Resursa umană a ZIMB este una de calitate, dar cu caracteristici contradictorii. Populația ZIMB cunoaște un **trend ascendent, este relativ tânără și calificată și are venituri relativ ridicate**. Această resursă este una cheie pentru dezvoltarea unei economii regionale competitive și inteligente. Rata populației școlare cuprinse în procesul de învățământ este ridicată, rata mortalității infantile este relativ scăzută și ponderea populației în vârstă de muncă este în creștere. Caracteristicile pozitive ale resursei umane se găsesc însă mai ales în zona limitrofă a capitalei. **Sunt identificate disparități importante între nucleul central al ZIMB și periferia acesteia**. În zona extinsă și marginală a ZIMB, populația este în scădere, prezintă tendințe de îmbătrânire accelerată, iar populația în vârstă de muncă se diminuează. Ca probleme sociale cu caracter general la nivelul ZIMB (și al municipiului) sunt **menționate rata mică a ocupării persoanelor cu handicap, inserția redusă a absolvenților de învățământ profesional, procesul foarte scăzut al formării continue, rata mică a participării copiilor la educația timpurie**. O serie de aspecte sociale și socio-demografice nu beneficiază de studii și analize relevante, ceea ce conduce la formarea unei imagini contradictorii și incomplete în special cu privire la aspecte ce vizează coeziunea și vulnerabilitatea socială.

Din punct de vedere economic, ZIMB prezintă numeroase aspecte pozitive fiind percepută ca o **arie competitivă în raport cu nivelul național, dar de nivel mediu în context european**. Caracteristicile economice vizează în general regiunea ca atare și nu disociază capitala de județul Ilfov. În ansamblul ei Regiunea de dezvoltare 8 are un **PIB /locuitor (în ppc.) mult superior celorlalte regiuni și mediei din România** și se situează chiar **deasupra nivelului mediu al UE27**. În ultimii 10 ani, regiunea a fost **principalul pol de atracție pentru investitorii străini și pentru investiții în general**. Regiunea este caracterizată de un **șomaj scăzut, de o rată ridicată a ocupării** (mai ales în nordul teritoriului), de **o pondere ridicată a salariilor** și de un **indice ridicat de specializare** cu ponderi ridicate ale populației ocupate în sectorul terțiar. Populația ocupată în **industrii și servicii intensive în tehnologie și cunoaștere precum și în C&D** este superioară mediilor naționale și chiar celor din UE. Nu același lucru se poate spune despre **nivelul cheltuielilor în C&D care este încă net inferior mediilor europene**.

Procesul de dezindustrializare și trecere către o societate post-industrială este relativ accelerat în comparație cu restul țării, profilul dominant fiind marcat de ponderea ridicată **a întreprinderilor active în domeniul informațiilor, telecomunicațiilor și tranzacțiilor imobiliare**. Sectorul economic este **deficitar sub aspectul productivității** (sub nivelul altor regiuni din România și al mediilor europene) și **nivelul tehnologic al întreprinderilor este apreciat ca scăzut** în raport cu media UE27. În ansamblu Regiunea de dezvoltare București-Ilfov este clasificată la nivelul UE ca având o economie **în etapa intermediară de trecere de la una de nivel mediu - la una înalt-dezvoltată**.

Localizarea întreprinderilor este concentrată în capitală și inelar de-a lungul actualei șosele de centură, astfel încât nu a determinat formarea de „poli” economici cu caracter secundar sau terțiar. La scară macro se apreciază că Regiunea de dezvoltare 8 include **clustere de industrie software**, dar nici acestea nu conduc la formarea unor „poli” spațiali bine definiți în teritoriu. **Lipsa „polilor teritoriali”** este de altfel o slăbiciune de ordin funcțional la nivelul ZIMB. Deși în teritoriu există o serie de centre urbane aflate la distanțe de 20-30 de km de capitală, nici unul nu s-a dezvoltat în ultimele decenii astfel încât să preia un rol teritorial important și funcții descentralizate ale orașului – capitală. În aceste condiții, este acuzată o **fractură structurală și spațială între oraș și teritoriul său periurban /metropolitan**, cu accentuarea decalajelor /disparităților generale între nucleu și periferie.

Fractura și decalajul centru – periferie, sunt confirmate de analize și de percepții care indică un **nivel mai scăzut de echipare cu infrastructuri a ZIMB**, în special la nivelul serviciilor de **sănătate și asistență socială, sport, recreere și turism**. Chiar dacă nivelurile de echipare sunt superioare altor regiuni periurbane din țară, în raport cu mediile și standardele europene, acestea sunt scăzute și nesatisfăcătoare. Această stare se reflectă și în domeniul locuirii, unde în ciuda unei atractivități în creștere a ZIMB (mai ales în nordul și nord-estul capitalei) și a unui confort sporit al locuințelor se mențin **carențe legate de echiparea tehnico-edilitară, a echipamentelor sociale complementare locuirii, a soluțiilor urbanistice adoptate pentru noile ansambluri rezidențiale**.

Dezvoltările rezidențiale noi și în general expansiunea zonelor construite au accentuat **dispersia urbană și creșterea de tip tentacular**. Ocuparea de noi terenuri de tip „greenfield”, dar și extinderea „în bandă” (panglică) de-a lungul căilor de comunicație sunt principalele modele de dezvoltare spațială a ZIMB din ultimele 2 decenii. Acest mod de dezvoltare generează probleme și disfuncționalități în domeniul mobilității, afectează peisajul și calitatea factorilor de mediu.

Nivelul scăzut al infrastructurilor este acuzat și în domeniul transporturilor.

Infrastructura de transport existentă este ineficientă sub aspect calitativ și gabaritic. **Lipsa unui transport public metropolitan**, coroborată cu o foarte **slabă valorificare a multi-modalității** afectează mobilitatea în interiorul ZIMB în condițiile în care deplasările care au ca origine și destinație teritoriul metropolitan depășesc 30% din totalul deplasărilor cu autoturismul și 75% al celor pentru transportul mărfurilor.

Transporturile, dezvoltarea urbană, antropizarea în general a spațiului sunt responsabile de problemele de mediu și degradarea peisajului în ZIMB. Peisajul este puternic antropizat în zona imediată de influență și pe penetrații. De asemenea **peisajul cursurilor de apă și pădurilor este periclitat** datorită expansiunii urbane difuze.

Peisajul adiacent penetrațiilor rutiere în București afectat cu precădere în zona periferiei apropiate, unde lipsește aproape cu desăvârșire orice preocupare pentru compoziția tablourilor peisagere secvențiale, pentru tratamentul vegetației însoțitoare, pentru amenajarea spațiului public și semipublic. Calitatea elementelor de peisaj este slab valorificată: există un număr redus de arii naturale protejate (Snagov, Scroviștea), varietatea peisajului nu face obiectul unor amenajări sau intervenții favorizante, modelele rurale și peisajele de tip cultural interesante sunt puțin cunoscute și promovate. În general **peisajele valoroase sunt alterate și în pericol**, cu precădere cele legate de ariile împădurite.

Starea factorilor de mediu la nivelul ZIMB este grevată de extinderea continuă a ariilor de interes economic, a construcțiilor de locuințe în detrimentul zonelor naturale conducând la o continuă înrăutățire a situației habitatelor naturale. Cel mai puternic sunt afectate ecosistemele din nordul, nord-estul și sud-vestul zonei periferică limitrofe capitalei. Zonele marginale ale teritoriului sunt mai puțin afectate. Sudul teritoriului **prezintă fenomene de aridizare și secetă** (determinate de scăderea și degradarea spațiilor plantate), iar lunca Argeșului este afectată (atât peisagistic cât și ecologic) de **lucrările neterminate de amenajare ale canalului Argeș – Dunăre**. Calitatea apelor este afectată în general de **lipsa stațiilor de epurare și deversarea directă a apelor reziduale menajere** și uneori industriale. Cel mai afectat curs de apă din ZIMB este Colentina, care pe tot traseul său, **nu îndeplinește cerințele de calitate pentru îmbăiere**, afectând amenajările cu caracter de recreere aflate pe traseu. Cel mai important poluator al cursurilor de apă este capitala, datorită **nefinalizării lucrărilor la stația de epurare de la Glina**. Zone critice d.p.v. al poluării apelor: Glina, Bragadiru, Cornetu, Otopeni, 1 Decembrie, Snagov.

Calitatea solurilor și a apelor subterane este periclitată de **managementul defectuos al deșeurilor**. Surse de nitrați din activități agricole sunt semnalate în special în teritoriile aflate în sudul și vestul capitalei. O deficiență la nivelul ZIMB și al regiunii în general este considerată și conștientizarea redusă a problemelor de mediu.

Problemele de mediu se conjugă și cu cele legate de protecția și valorificarea patrimoniului construit și cultural. **Valorile arhitecturale și istorice (forturi, mănăstiri) sunt slab protejate și promovate. Fondul construit rural este alterat și afectat de noile inserții de o slabă calitate arhitecturală.** Inițiativele de valorificare prin turism a patrimoniului cultural sunt timide, iar **investițiile în cultură sunt reduse.**

Multe dintre disfuncționalitățile ZIMB sunt determinate de **calitatea scăzută a guvernării locale, de slaba implicare a administrației centrale** în rezolvarea problemelor unei zone de importanță națională, de **lipsa sau ineficiența politicilor publice și de slaba capacitate de planificare.** La nivelul ZIMB se constată **lipsa de cooperare orizontală** (între administrațiile publice locale (APL)), **lipsa de politici economice de dezvoltare locală, lipsa unei strategii teritoriale și a unor documente de planificare spațială** (Plan de Amenajare a Teritoriului Zonal). Nu în ultimul rând la nivelul ZIMB este o **lipsă de specialiști** în dezvoltare spațială la nivelul APL.

În concluzie, ZIMB este un teritoriu nedefinit, cu elemente de potențial economic și uman ridicate, dar afectat de disparități și evoluții contradictorii, în care resursele disponibile sunt slab sau ineficient valorificate, în multe cazuri fiind risipite sau degradate datorită unui management teritorial și local deficitar. Raportul teritoriului cu marele oraș este unul dezechilibrat și care nu corespunde principiilor și recomandărilor europene recente de asigurare a coeziunii teritoriale și a unei relații echitabile între urban și rural, de dezvoltare policentrică și de gestiune atentă a patrimoniului natural, construit și cultural.

EVOLUȚIA ORAȘULUI

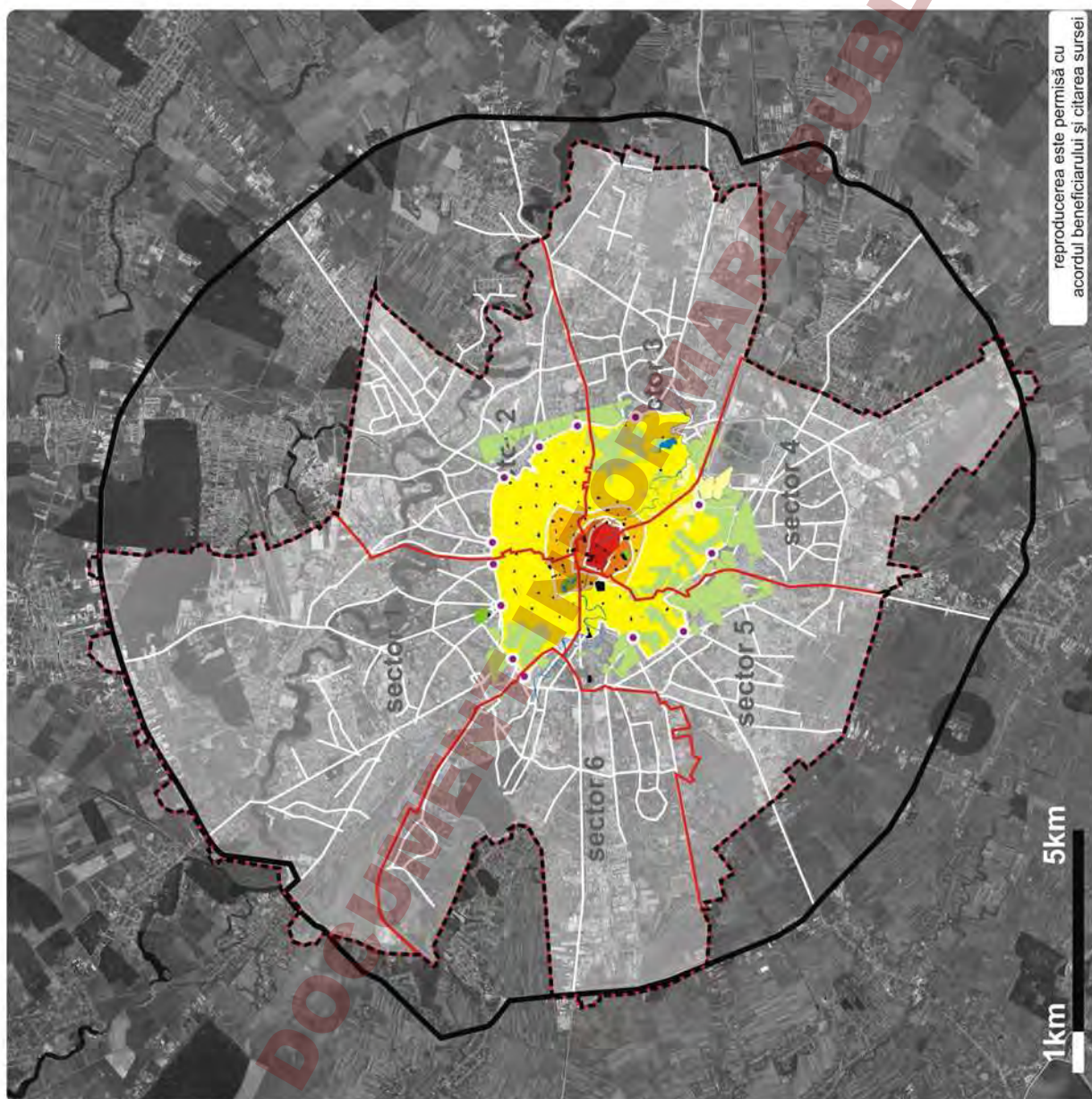
1844-1846

1890

1989

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- terenuri viticole
- grădini de zarzavat
- grădini publice și de agrement
- biserici sau mânăstiri
- barierele orașului

- evoluția limitelor orașului între 1459 - 1831
- limita regulamentului organic 1831
- limita 1700
- limita 1600
- limita 1459

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante

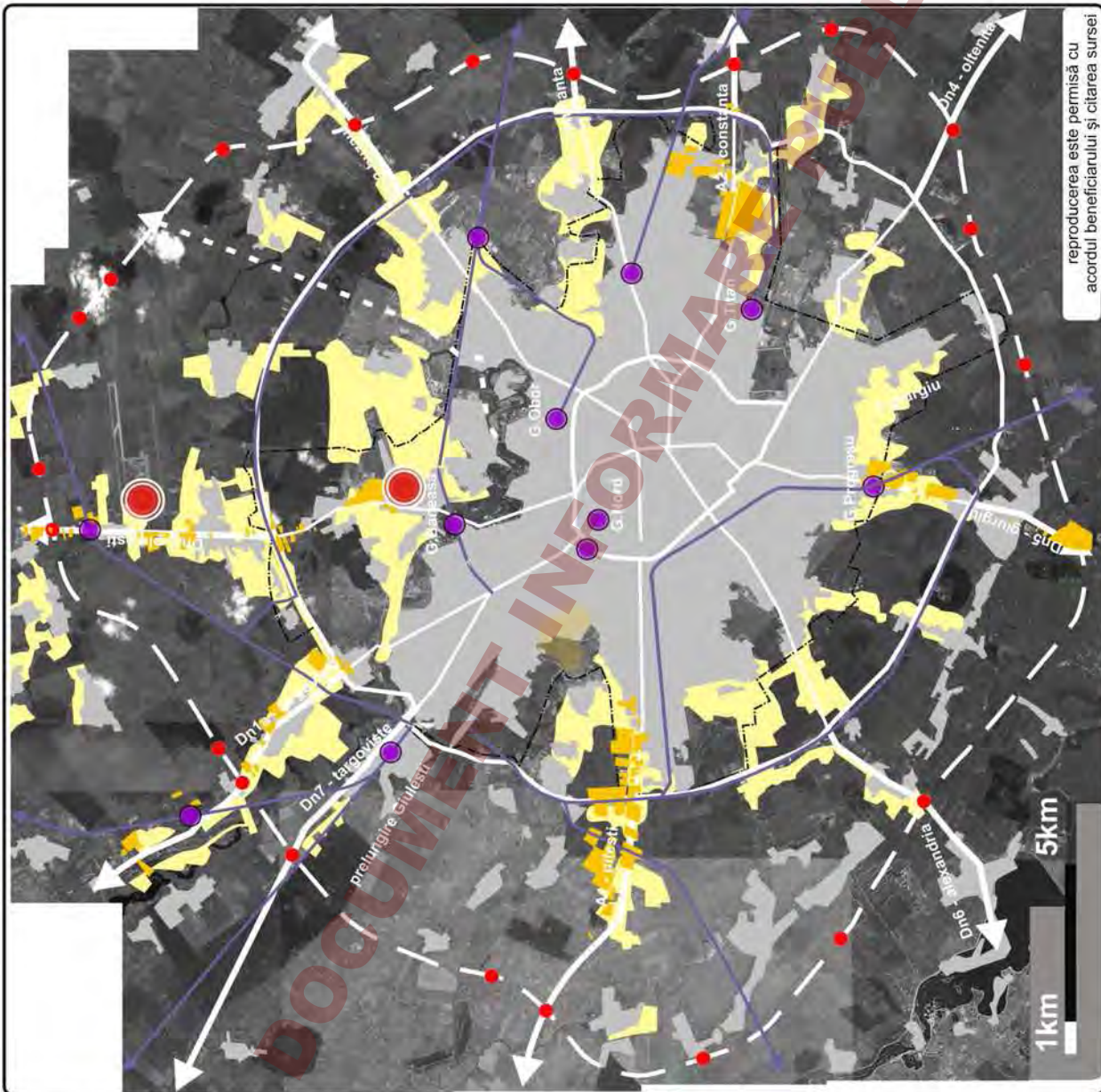
surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 Agbusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, raporte Colliers 2000-2010, raporte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiza CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

PROCESUL DE URBANIZARE CREȘTEREA TENTACULARĂ A ORAȘULUI

Procesul de urbanizare al ultimilor 10 ani a lăsat urme vizibile nu numai în plan vizual dar și în planul consumului de teren și al extinderii necontrolate a capitalei. Modul în care teritoriile crescute în lungul drumurilor principale ca niște tentacule ale orașului, care subîmpart teritoriul în fragmente lăsate la voia întâmplării în care terenurile agricole nu mai pot fi exploatate.

Suprafața urbanizată, prin ponderea ei substanțială conduce la o impermeabilizare a solului, la creșterea gradului de mobilitate în ansamblul aglomerației urbane, la o degradare constantă a mediului înconjurător prin presiune antropică și poluare.

Este de asemenea vizibilă răspândirea activităților economice în extensia Bucureștiului până la distanțe mari de centrul acestuia, în teritoriul comunelor vecine. Aceste investiții antrenează, prin fluxurile pe care le atrag, o nouă dezechilibrare a teritoriului, în special în raport cu centrul orașului. Întârzierea realizării centurii de autostrăzi constituie în acest sens o amenințare majoră, pentru că doar ea poate degreva Bucureștiul de un trafic suplimentar generat de aceste funcțiuni de mare capacitate.

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- limită administrativă București
- rețea cf existent
- gări existente
- circulații principale existente
- circulații principale propuse
- noduri de legătură propuse
- aeroporturi
- arie urbanizată în 2000
- arie urbanizată între 2000-2010
- activități economice în lungul drumurilor naționale

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, raporte Colliers 2000-2010, raporte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiza CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

DEZVOLTAREA TENTACULARĂ A BUCUREȘTIULUI

În lipsa unei planificări spațiale integrate în teritoriul din jurul capitalei, activitățile economice și noile ansambluri de locuințe se acumulează continuu și dezordonat de-a lungul principalelor drumuri de legătură a Bucureștiului cu țara, fiind interesate covârșitor de accesibilitate.

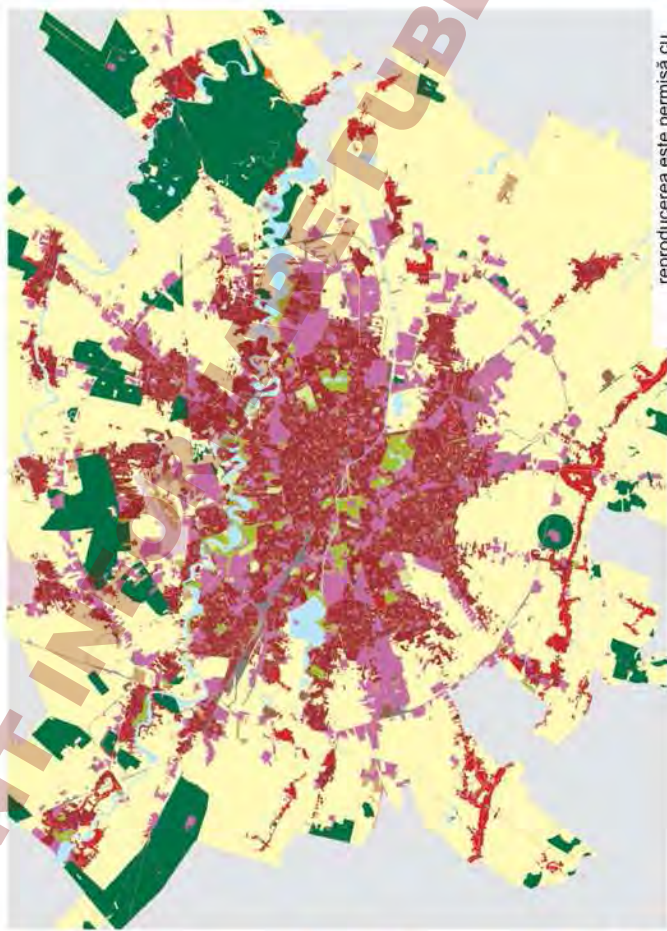
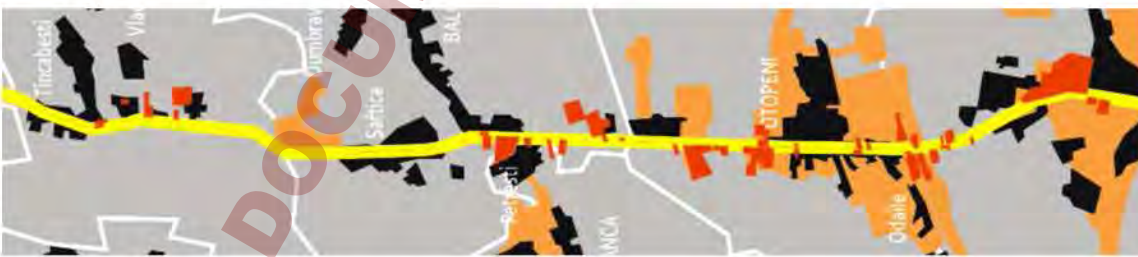
Acest proces necontrolat are printre rezultate o fragmentare a teritoriului, o agravare a problemelor de trafic, scăderea șanselor de dezvoltare a unor localități din apropierea capitalei, concentrarea poluării și dificila protejare a biodiversității, consumuri energetice sporite, deteriorarea peisajului, iar astfel se compromit echilibrul teritoriale pe termen lung și competitivitatea regională.

ax est-vest - autostrada A1

ax nord-sud - Dn1

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- industrie, comerț, tds
- spații verzi urbane
- sport - agrement

- țesut urban continuu
- țesut urban discontinuu dens
- țesut urban discontinuu mediu-dens
- țesut urban discontinuu puțin-dens

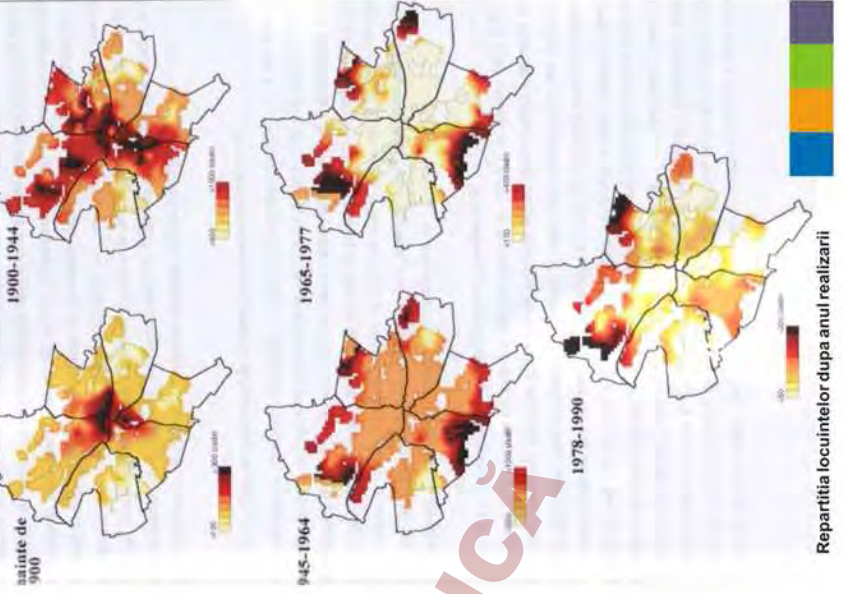
- zonă urbanizată
- urbanizare recentă
- activități economice
- axă de circulație majoră

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, București Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

DENSITATEA POPULAȚIEI

Densitatea actuală a populației din București este rezultatul unei politici de densificare prin cartiere de locuințe colective care a dus la așezarea unui număr mare de locuitori pe inelul care înconjoară centrul orașului, extinzându-se în principal pe axele Dr. Taberei, Berceni, Th. Pallady.

reparația locuințelor după anul realizării – Suditu, Bogdan Alexandru, Mobilitatea rezidențială a populației Municipiului București, 2006

Repartitia locuintelor dupa anul realizarii

surse: 2011 Navteg Teleatlas, Planul Bucureștiului 2008 Agcbusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, raporte Colliers 2000-2010, raporte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiza CSB2035, Lista firmelor Transport Registrul comerțului

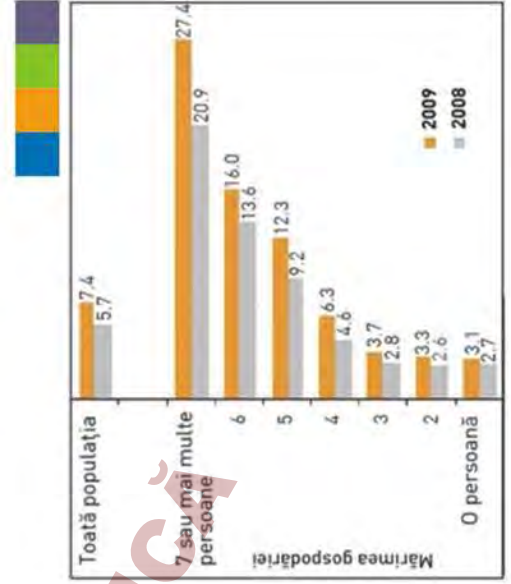
ZONE DE SĂRĂCIE EXTREMĂ

Zonele de sărăcie extremă sunt localizate în special către marginile orașului, înspre Voluntari, în Ferentari și sudul Berceniului dar există și zone răspândite în tot orașul chiar și în zona centrală.

Majoritatea acestor cartiere duc lipsă de infrastructură educațională și socială, iar acolo unde ea există este slab reprezentată. Scoaterea din izolare a acestor cartiere este dificilă având acces redus la transportul public, la locuri de muncă adaptate, și fiind în general ocupată de o populație numeroasă cu un grad mare de ocupare per locuință.

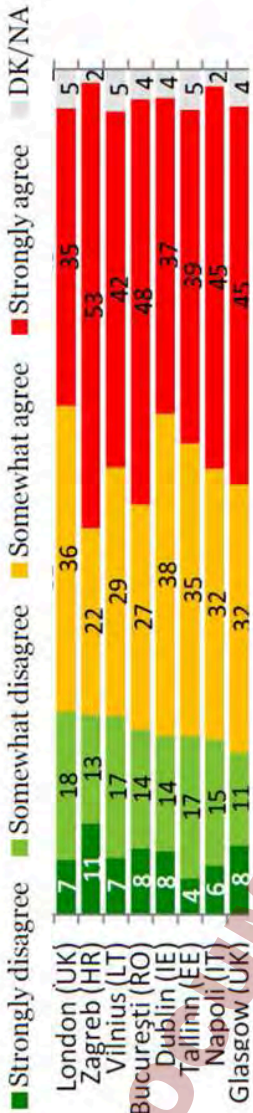

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 Agbusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, raporte Colliers 2000-2010, raporte CB Richard Ellis 2009-2010, Raporte de expertiza CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- zonele de sărăcie extremă

Poverty is a problem

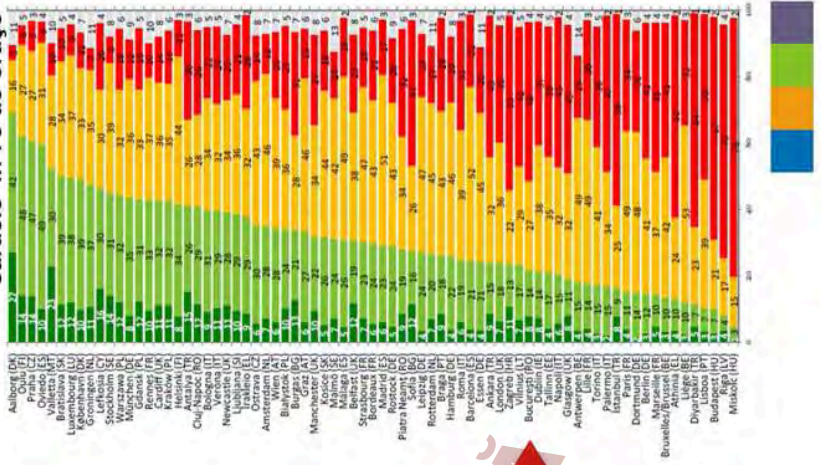
SĂRĂCIA

- Recăștigarea cartierelor pierdute ale Bucureștiului prin construirea unor edificii de interes major, care să injecteze zone ca un „antibiotic”, de exemplu Sat Cultural în Rahova

păreră unui student în anul 5 la Arhitectură

source: Survey on perception of quality of life in 75 european cities - Eurobarometer 2010

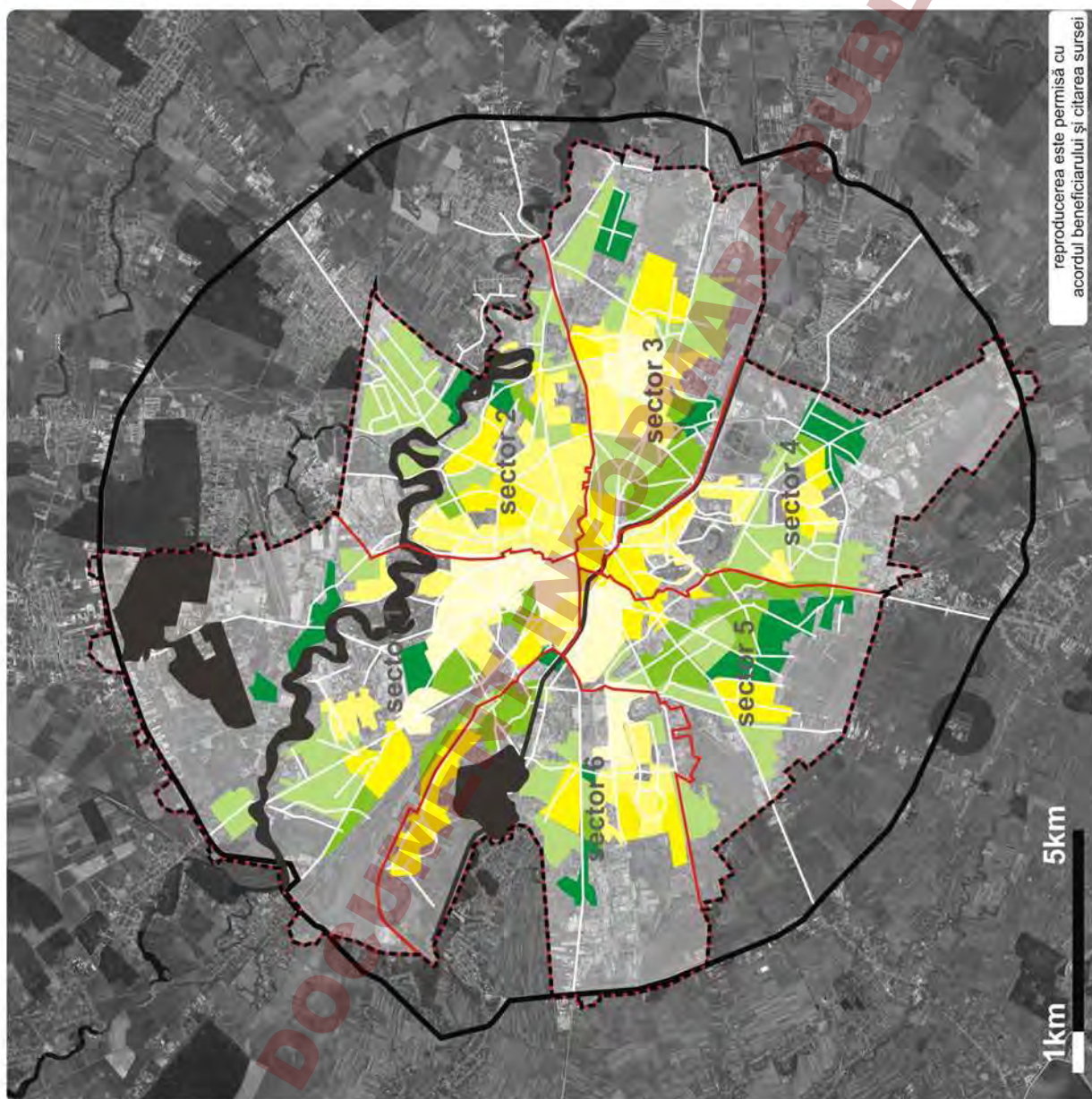
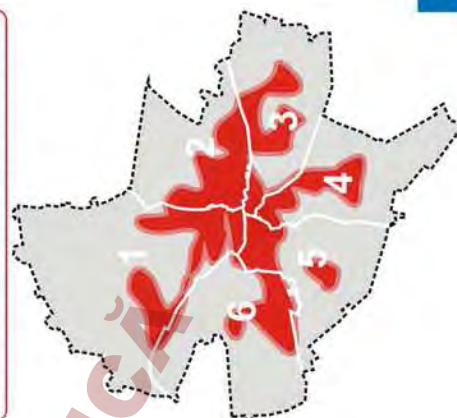
topul aprecierii nivelului de sărăcie în 75 de orașe

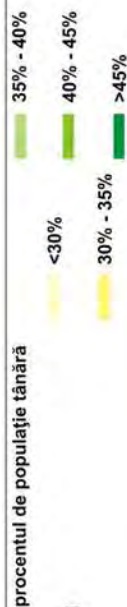
POPULAȚIA TÂNĂRĂ

La nivelul municipiului se remarcă localizarea populației tinere în ansamblurile de locuințe colective și cu precădere în zonele periferice: Chitila, Rahova- Ferentari, Fundeni, Colentina, Titan- Balta Alba. Totodata un procent scazut al populației tinere se remarcă în zona centrală și zona nordică, aceasta localizare nefiind corelată cu localizarea unitatilor de învățământ, culturale, muzeale, etc Este important de notat că zonele în care populația tânără este cea mai prezentă sunt zonele în care atât gradul de sărăcie cât și lipsa echipării publice sunt ridicate.

zone cu procent mic al populației tinere

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante

surse: 2011 Navteg Teleatlas, Planul Bucureștiului 2008 Agbusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

DENSITATEA LOCUIRII

La nivelul municipiului București se remarcă existența unor zone cu densitate ridicată a locuirii: Drumul Taberei- Militari, Rahova- Ferentari, Titan- Balta Alba, Crangasi- Giulesti, Conetina, Pantelimon, ansambluri predominant periferice, dezvoltate cu precădere în perioada 1945-1989.

De asemenea, prin suprapunerea acestor densități cu sistemul de transport în comun și sistemul de spații plantate se observă o slabă deservire a acestora cu aceste echipamente publice.

Totodată, zona centrală prezintă o densitate moderată a locuitorilor, datorată pe de-o parte tipologiei fondului construit și de pe altă parte prezenței altor funcțiuni fie cu caracter reprezentativ fie de importanță redusă dar în număr mare (cafenele, restaurante...etc).

zone cu densitate mare a populației

densitatea locuirii persoane / locuințe ocupate	
1,71-2,16	2,63-2,87
2,16-2,41	2,87-3,26
2,41-2,63	3,26-3,89

---	limită administrativă
—	centura rutieră a Bucureștiului
—	rețea stradală majoră a Bucureștiului
—	limită de sector
—	elemente naturale importante

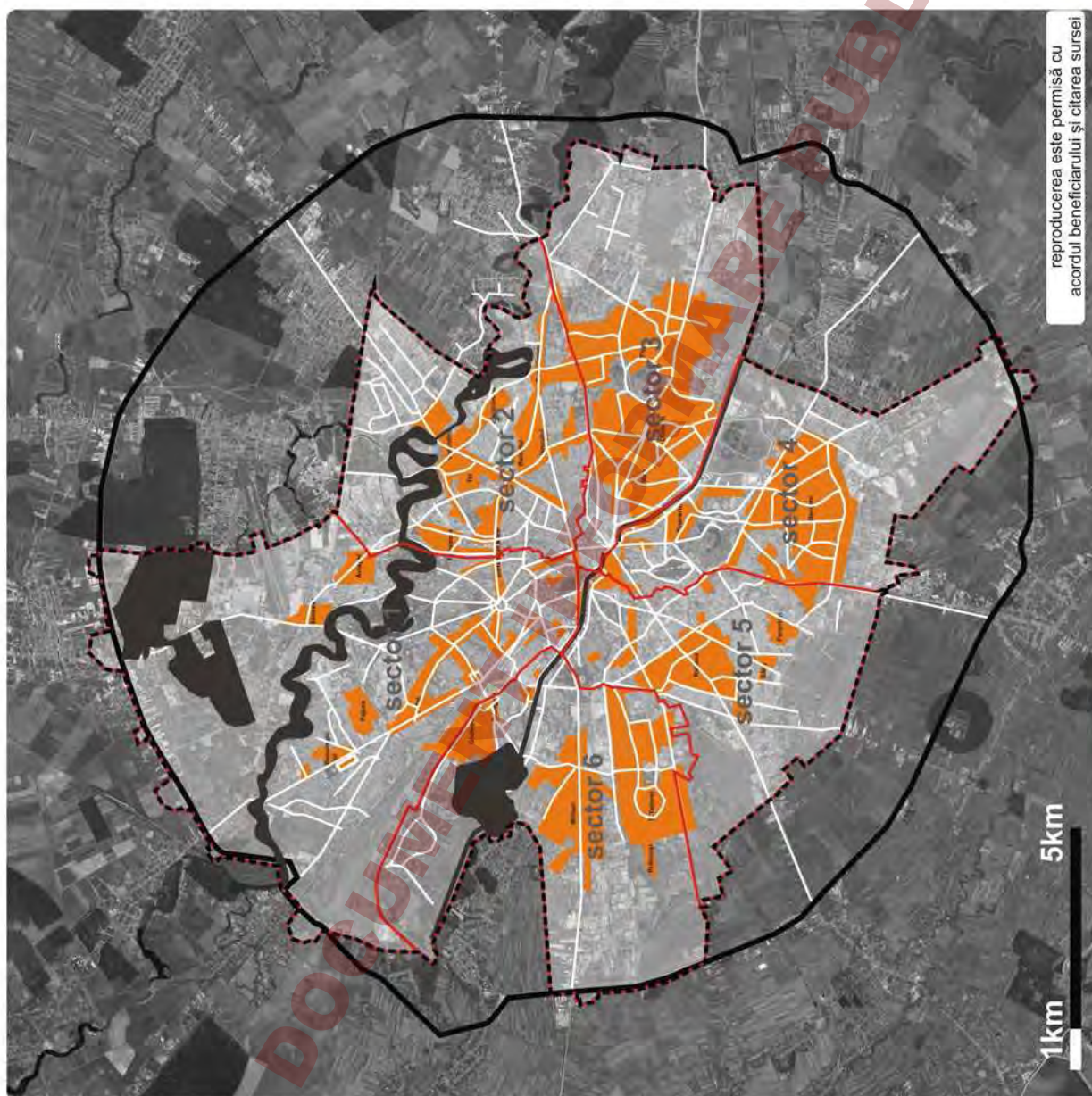
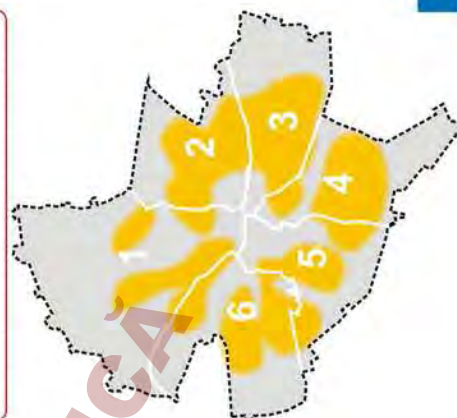
surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

LOCUIŢE COLECTIVE

La nivel urban se observa o fragmentare a tesutului urban și a zonelor de locuințe colective- inelul central, dezvoltat cu precădere înainte de 1945, marile dezvoltări de ansambluri rezidențiale din perioada 1945-1989 intercalate cu zonele de locuințe individuale provenite din parcelari anterioare 1945 și un al treilea inel de dezvoltare, care și în prezent are caracteristicile unui teritoriu semi-urbanizat, diseminat- aflat în zona de contact a teritoriului consacrat urban (administrativ al municipiului) și zona periurbana adiacenta.

Extinderile rezidențiale din ultima perioadă s-au făcut în general cu ansambluri de locuințe colective mai reduse, dar care prezintă o tendință izolare.

concentrarea locuințelor colective

locuire în regim colectiv (blocuri)

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- - - - - limită de sector
- elemente naturale importante

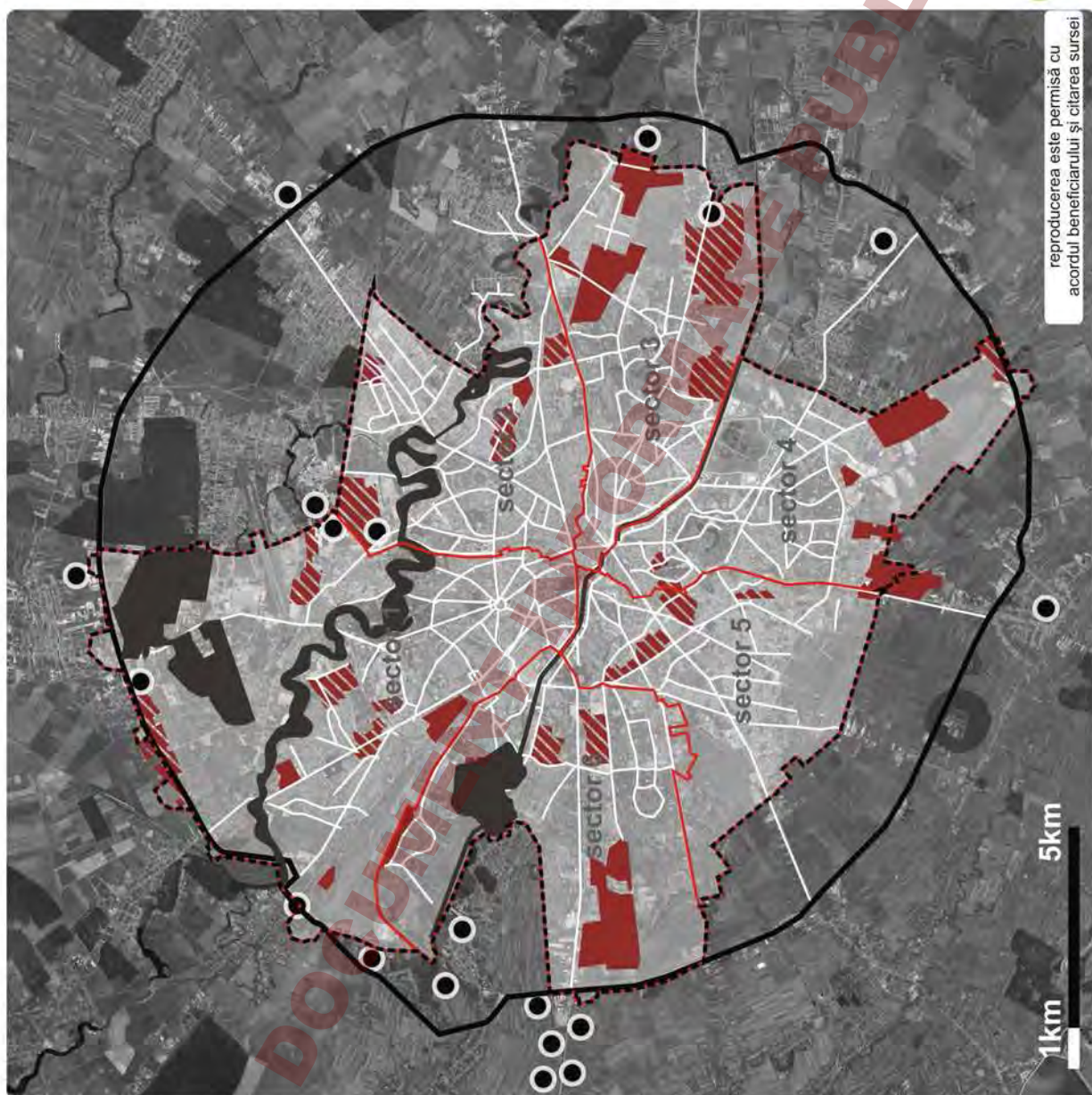
surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

ZONE INDUSTRIALE

Se remarcă dezvoltarea periferică a acestor zone (urmare a politicii urbane până în anul 1989). Există o tendință de conversie (cu precădere spontană) a zonelor industriale (de mici dimensiuni) situate în zona centrală, pe primul inel de circulație și în zona nordică, datorită atractivității crescute a terenurilor din aceste zone pentru dezvoltarea funcțiilor de birouri sau comerciale și de agrement.

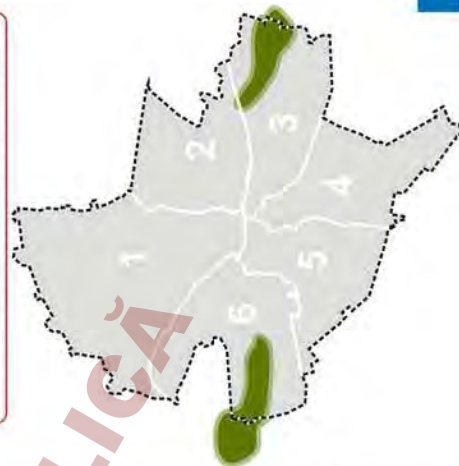
Prezența zonelor industriale este în general bine corelată cu traseele de trafic greu, și cu limitările accesului acestuia în zona centrală.

În multe situații, în care situația de declin economic și-a făcut efectul fără ca zona industrială să își găsească altă vocație, imaginea urbană este puternic alterată.

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

zone de creștere a sectorului industrial

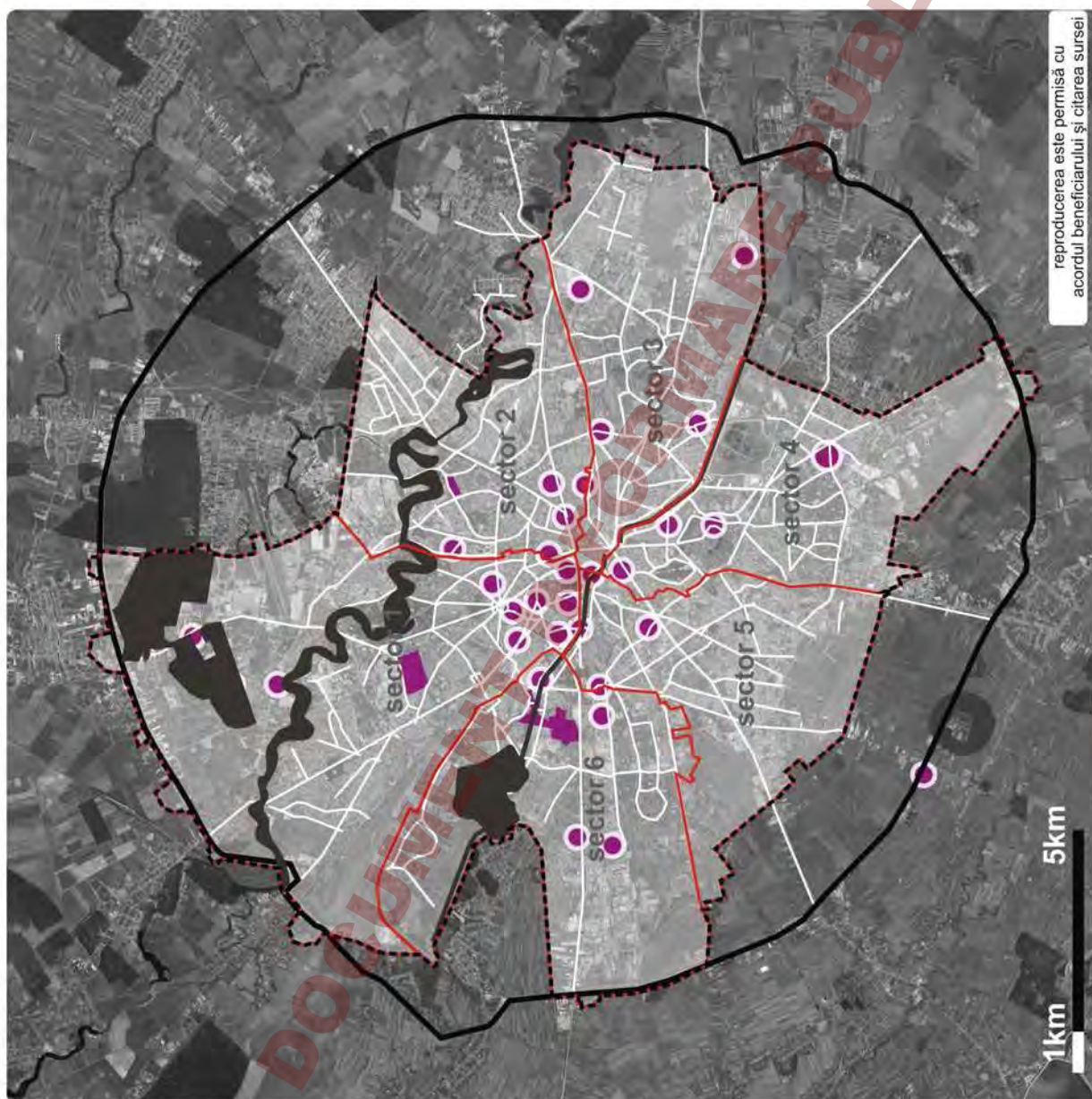

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- zone industriale
- ▨ zone industriale în conversie
- principalele proiecte industriale din ultima decadă

INVĂȚĂMÂNT SUPERIOR

Pondere ridicată a instituțiilor de învățământ superior în perimetrul central. Slabă reprezentare a campusurilor unversitare- suprafața redusă, și slabă relaționare a acestora cu instituțiile de învățământ superior. În noile zone de urbanizare nu sunt prevăzute terenuri pentru instituții de învățământ superior sau campusuri universitare.

În cazul universităților care au totuși campusuri, inserarea acestora în oraș, și nu izolat în periferie cum o demonstrează experiența franceză a anilor 70-80, este o sansă pentru vitalitatea orașului, la fel ca și prezența în centru a mai multor universități.

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- instituții pentru învățământ superior
- instituții pentru învățământ superior cu campus aferent

surse: 2011 Navteg Teleatlas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, raporte Colliers 2000-2010, Planul Bucureștiului 2008 Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

zonă de concentrare a facultăților

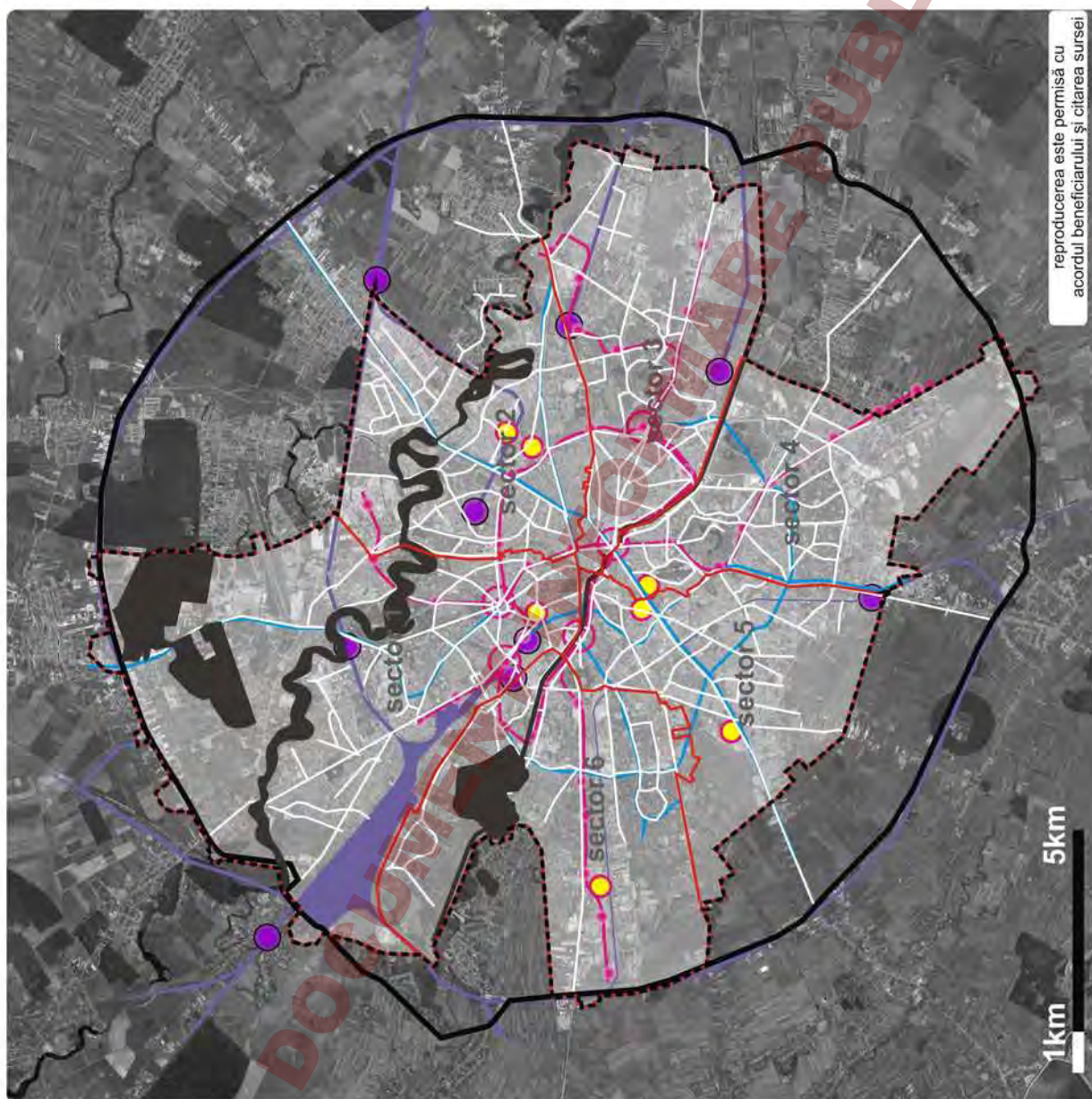
REȚEAUA FERATĂ DE TRANSPORT ÎN COMUN

La nivelul aglomerației urbane se remarcă următoarele probleme: inexistența unui sistem regional, integrat, de organizare a transporturilor publice, slaba deservire cu transport public a teritoriului periurban. La nivel urban se remarcă distribuția echilibrată în teritoriu a principalelor zone de accesibilitate (relația zona periurbana- municipiul București), exceptând sectorul 1. De asemenea, concentrarea acestor puncte de accesibilitate cu precădere adiacent inelului central poate genera probleme de distribuție a fluxurilor la nivelul teritoriului urban, precum și necorelarea acestei rețele (gari și autogări) cu rețeaua de transport în comun (metrou și metrou ușor).

La nivel urban, principalele disfuncționalități ale sistemului de transport în comun sunt:

- Slaba deservire cu transport public a unor zone urbane periferice, a unei părți din axul N-S
- Ponderea scăzută a transportului public electricizat, nepoluant și a transportului public în sit propriu/ rezervat

zone cheie pentru accesibilitate

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- linii de cale ferată
- linii de metrou existente
- stații de cale ferată
- București triaj
- punct de transfer
- stații de metrou existente
- autogări
- linii de metrou propuse

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucureștiului, Rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Transport Registrul comerțului

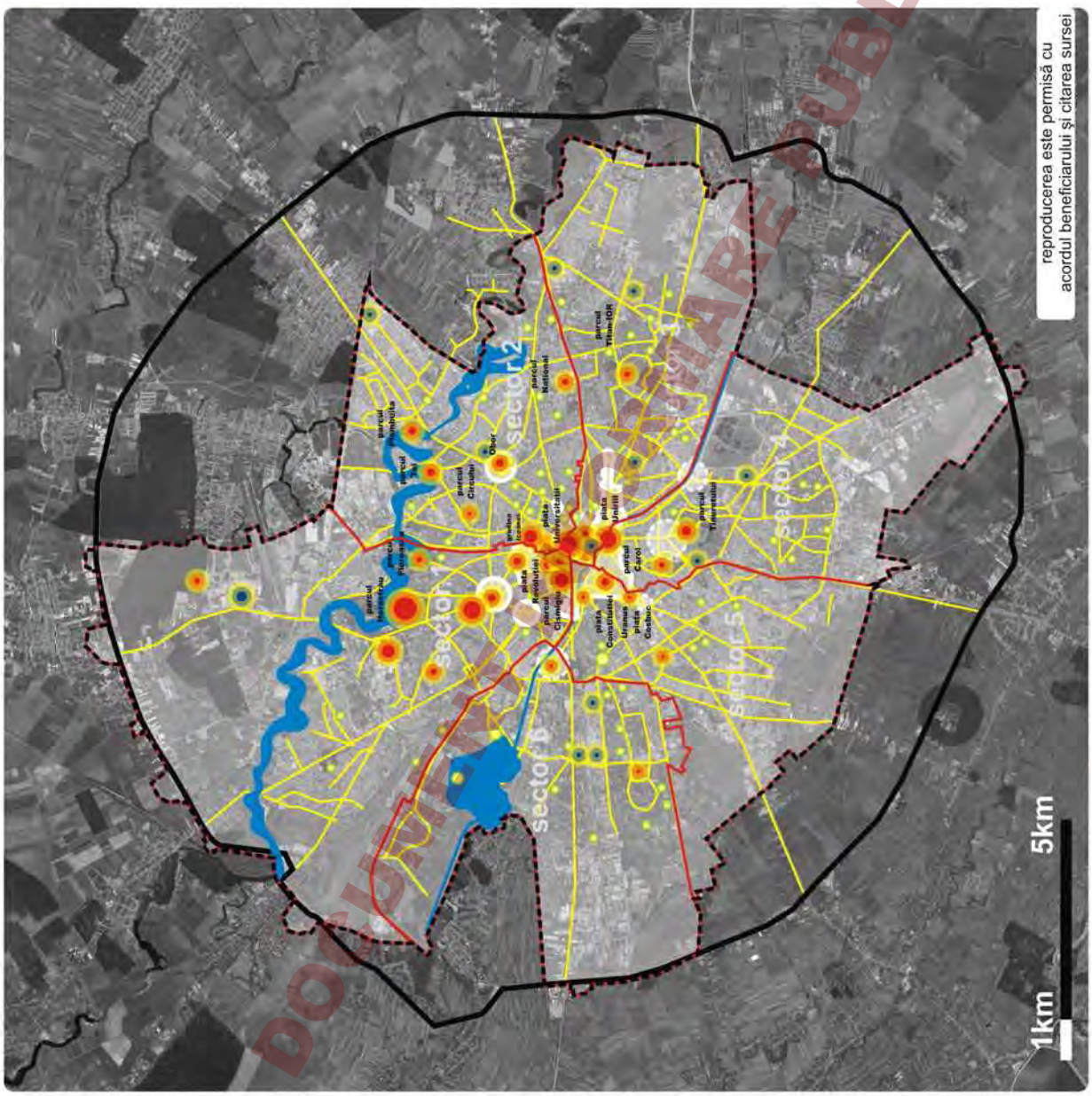
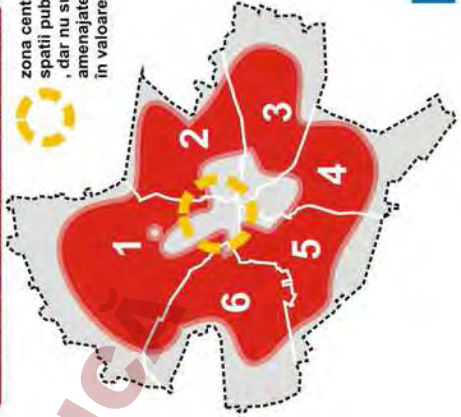
DISTRIBUȚIA SPAȚIULUI PUBLIC

Spațiul public al Bucureștiului, definit prin interacțiunea socială a locuitorilor și prin modul în care persoanele care locuiesc în el percep, experimentează și trăiesc orașul lor reflectă situația generală a orașului și a societății. În București, spațiul public nu face parte din preocuparea autorităților, fapt dovedit de lipsa amenajării și lipsa unei politici de încurajare și structurare a acestuia. Reconsiderarea acestuia ca mod activ de experimentare a orașului de către locuitori, mai ales în afara zonei centrale, duce la creșterea sentimentului de apartenență la oraș și la coagularea identității locale.

Asocierea frecventării spațiilor publice cu accesibilitatea, elemente naturale (Dâmbovița în zona campusului universitar Politehnica) sau cu parcuri importante (Carol și Tineretului) marchează vocația de centralitate a acestor locuri.

zone în care spațiul public este desconsiderat prin folosință și

zona centrală în care există spații publice și sunt frecventate, dar nu sunt relaționate și amenajate astfel încât să pună în valoare patrimoniul construit

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră
- limită de sector

- spații publice mici, cu utilizare limitată
- spații publice importante
- intensitatea utilizării
- spații de tip mall în care folosința de spațiu public este deturnată

cf. PUZ Perimetrul central al Mun. Buc.: delimitarea centrului de gr I nuclee de centralitate de gr I constituite potențiale nuclee de centralitate de gr I (necesare și recomandate)

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Collers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

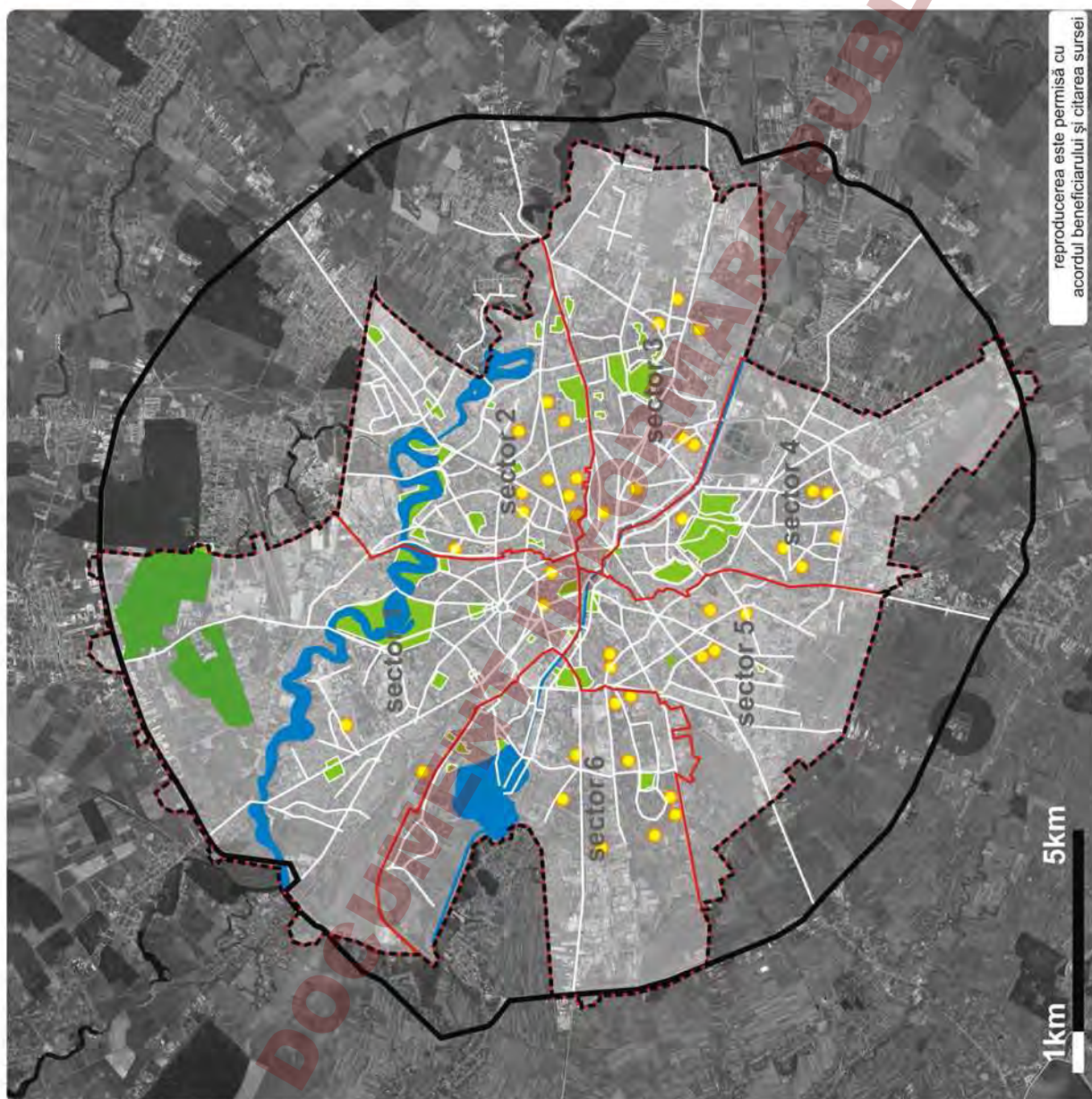
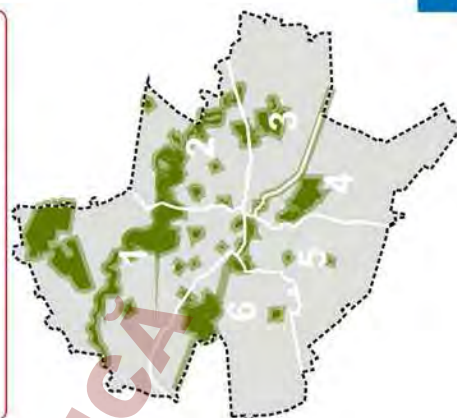
SPAȚII PLANTATE ȘI APE

La nivelul municipiului se remarca existența a doua coridoare naturale ample: cursul Dambovitei și salba de lacuri din nord, pe cursul Colentinei. De asemenea, există puține spații naturale ample, localizate cu precădere în nord și est.

Se remarca deservirea echilibrată cu spații verzi de suprafață redusă- utilizare zilnică în cadrul teritoriilor urbanizate anterior anului 1989, în timp ce zonele periferice și recent urbanizate nu sunt deservite de spații publice verzi.

Zonele cu densitate ridicată de locuitori au un deficit important de zone verzi, dar problema cea mai gravă o constituie lipsa unor suprafețe împădurite ample în special în sudul Bucureștiului care pot ajuta la îmbunătățirea microclimatului bucureștean.

zone naturale ample

reproducerea este permisă cu acordul beneficiarului și citarea sursei

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- parcuri
- oglinzi de apă
- spații verzi de mici dimensiuni
- păduri

surse: 2011 Navteg Teletas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, rapoarte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

STREET DELIVERY - STR. ARTHUR VERONA

<http://streetdelivery.ro/>

MÂNTULEASA - STUDIU DE GEOGRAFIE MITICĂ BUCUREȘTEANĂ

<http://www.bucurestivechisinoi.ro/proiect-mantuleasa/>

UTILIZAREA SPAȚIULUI PUBLIC

cf. studiu: Cultura în spațiul public. Analiza evenimentelor artistice desfășurate în București; CSCIDC

“Se constată o tendință de creștere a prezenței culturii în spațiul public mai ales în zona centrală. Această tendință poate fi explicată prin creșterea susținută, în ultimii 10 ani , a numărului de evenimente artistice organizate de actori publici și organizații neguvernamentale.

Se remarcă astfel și o tendință de structurare a spațiului public prin prezența manifestărilor artistice în parcuri, piețe publice și pe străzi, în două zone: zona centrală (organizatori privați) și zona cartierelor (actori public și ONG). Din păcate această structurare nu are în vedere semnalizarea unor zone în scopul revitalizării lor. Organizatorii privați preferă să mizeze pe spații cu un istoric al utilizării în scopuri artistice și cu potențial mare de vizibilitate și de asociere cu valoarea patrimonială, perpetuând astfel centralizarea acestuia.”

Interesul manifestat de actorii privați pentru centru poate fi exploatat de actorii publici în sensul realizării unor parteneriate ce au ca scop relationarea și amenajarea spațiului public și în scopul de a valorifica patrimoniul construit.

Pe de altă parte, interesul autoritatilor locale pentru organizarea de evenimente în spațiul public din zona cartierelor, poate impulsiona crearea și folosirea spațiului public din aceste zone.

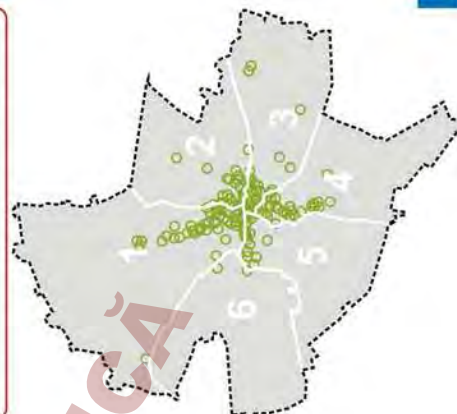

ZONE PROTEJATE PATRIMONIUL CONSTRUIT

Întreaga zonă centrală protejată face obiectul unui P.U.Z. cu un regulament mai detaliat care a ținut seama de prevederile Regulamentului Local de Urbanism.

Orice intervenție în zona protejată necesită avize de specialitate conform legii, fiind necesare justificări suplimentare, pentru orice intervenție asupra clădirilor declarate sau propuse a fi declarate monumente de arhitectură, a celor cu valoare arhitecturală și ambientală, pentru amplasarea, configurarea volumetriei și pentru aspectul arhitectural al unor noi clădiri și amenajări, pentru demolari de construcții parazitare; toate acestea vor fi puse în relație cu monumentele istorice și cu clădirile cu valoare arhitecturală și ambientală existente în imediata vecinătate și în zona de co-vizibilitate de 100 metri.

localizarea clădirilor monument principale

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- zone protejate bucurești
- centrul orașului București delimitat prin P.U.Z. Zona Centrală a municipiului București

surse: 2011 Navteg Teleatlas, Planul Bucureștiului 2008 Agabusman, Raportul Bucureștiului 2008 Agabusman, Date puse la dispoziție de PMB, Bucharest Transport Masterplan 2008, rapoarte Colliers 2000-2010, P.U.Z. Zone Centrale Protejate, Raportul de expertiză CSB2035,

HANUL SOLACOLU - CALEA MOȘILOR VECHI

MONUMENT ISTORIC: 1559 B-II-m-B-19262 Calea Moșilor 132 -134 sf. sec. XIX

PATRIMONIU

"Aș dori să curățati și recondiționați toate clădirile vechi din Capitală. Aceste clădiri au o arhitectură foarte frumoasă dar este ascunsă de jejul care s-a depus de-a lungul timpului." - Spune cum vezi tu Bucureștii! www.csb2035.ro

EXPUNEREA LA DEZASTRE NATURALE

În privința hazardului hidrologic, acesta afectează toate profilele de vulnerabilitate. În centrul orașului expunerea la o posibilă inundație cauzată de rupere bare înconjoară această zonă prezintă o vulnerabilitate funcțională mai scăzută, și pare Lacul Morii la este este agravată punctual de rețeaua veche de evacuare. Cartierele cele mai expuse sunt totuși cartierele periferice care nu dispun de rețele de asanare și evacuare a apelor.

Din punctul de vedere al riscului la seism sau accident industrial, principalele instituții sau infrastructură ar putea fi afectată. Din cauza interacțiunii pozitive dintre hazard și dinamica urbană, cât și cu vulnerabilitatea funcțională crescută, Bucureștiul pare să aibă un rol de cutie de rezonanță pentru crize cu riscul amplificării acestora.

- limită administrativă
- centura rutieră a Bucureștiului
- rețea stradală majoră a Bucureștiului
- limită de sector
- elemente naturale importante
- zonă inundabilă
- situri Seveso
- zonă cu efecte previzibile
- zonă de amplificare maximă a undelor seismice

sursa: estimatiun relative de la vulnerabilitate de Bucuresti:

Samuel Rufat: Universite de Lyon

VULNERABILITATE

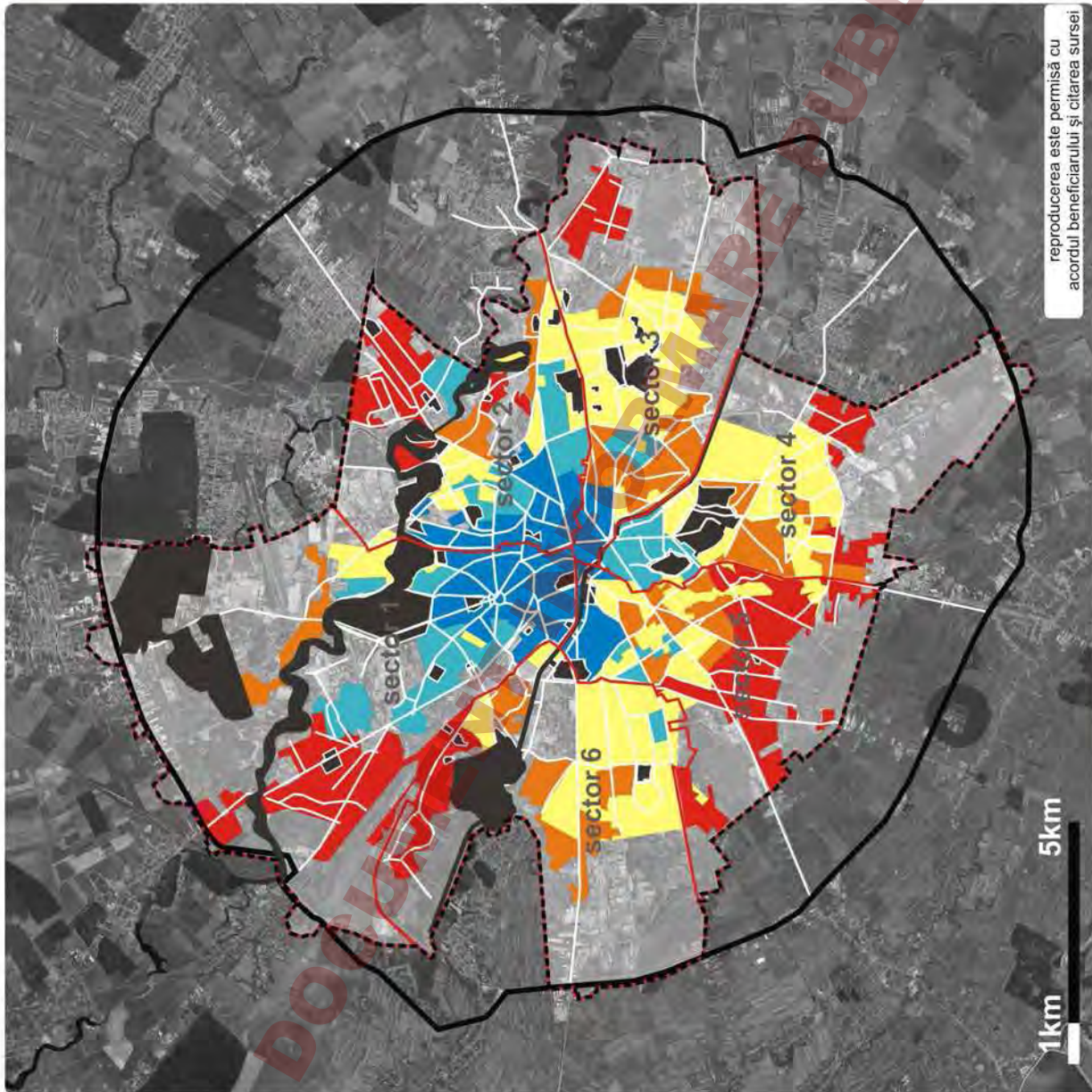
Criteriile care au stat la baza determinării gradului de vulnerabilitate sunt: vârsta populației, șomajul, educația, anul construirii imobilelor, materialul structurii imobilelor, accesul la apă potabilă, expunerea la foc deschis, infrastructura educațională, sportivă, culturală și administrativă, accesul la gări stații sau centre comerciale.

Se evidențiază o discrepanță mare între centru și periferie; centrul prezintă vulnerabilitate mare fizică și funcțională, în timp ce cartierele periferice prezintă vulnerabilitate mare socială și economică. Centrul istoric și prelungirea sa spre nordul orașului, care nu au fost încorsetate de ansamblurile de blocuri, dar care au beneficiat de o echipare bună. Populația îmbătrânită fără resurse de întreținere a imobilelor a accelerat procesul de degradare a centrului.

Un al doilea ansamblu care înconjoară această zonă prezintă o vulnerabilitate funcțională mai scăzută, și prezența facilităților medicale reduce factorul de risc. Este vorba de fapt de părți de țesut dărâmate la cutremurul din 1977 care au fost construite cu locuințe colective și de o serie de funcțiuni de rang metropolitan., culturale înspre nord, de sănătate spre este și de învățământ și cercetare spre vest. Profilul de vulnerabilitate cel mai scăzut corespunde cartierelor de mari ansambluri de locuit, unde locuirea este aproape exclusivă. Ele prezintă totuși probleme de echipare.

sursa: estimati0n relative de la vulnerabilitate de Bucuresti:

Samuel Rufat: Universite de Lyon

vulnerabilitate puternică funcțională

vulnerabilitatea socială

vulnerabilitate socială puternică

vulnerabilitate socială - populație tânără

vulnerabilitatea cea mai mică

vulnerabilitate fizică, populație îmbătrânită

limită administrativă

centura rutieră a Bucureștiului

rețea stradală majoră a Bucureștiului

limită de sector

elemente naturale importante

surse: 2011 Navteg Teletatlas, Planul Bucureștiului 2008 AgcBusman, Date puse la dispoziție de PMB, București Transport Masterplan 2008, raporte Colliers 2000-2010, raporte CB Richard Ellis 2009-2010, Rapoarte de expertiză CSB2035, Lista firmelor Registrul comerțului

DIAGNOSTIC

Bucureștiul anului 2011 este rezultatul unui proces de dezvoltare incoerentă și inegală, lipsită de o viziune clară pe termen lung și nesrijinită de cooperare teritorială, nesustenabilă și generând dezechilibre sociale, dezvoltare care a folosit inadecvat resursele nevalorificând competențele distinctive locale și care nu s-a concentrat suficient asupra creșterii calității vieții locuitorilor, calitate înțeleasă ca rezultat al concurenței mai multor factori de naturi diferite: de mediu natural și construit, economico-sociali, culturali, istorici.

În consecință, astăzi, nemulțumirea cetățenilor față de starea orașului este generalizată, performanțele capitalei de catalizator al economiei românești în ultimii 10 ani au fost mult sub așteptări, în timp ce competitivitatea scăzută în context european și global împreună cu reputația sa nefavorabilă plasează Bucureștiul pe ultimele locuri în clasamentele europene privind atractivitatea și calitatea vieții.

Teritoriul de influență și suport al Bucureștiului se caracterizează printr-un proces de **decădere economică și demografică, decalaje de dezvoltare** între partea de N – NE și cea de S și **infrastructură tehnică și socială deficitară** ce oferă un **grad inegal de deservire**. Capitala exercită **presiuni** asupra teritoriului înconjurător, **absorbind resurse** socio-economice și **compromițând resursele de cadru natural** (păduri, oglinzi de apă), iar teritoriul de suport este **dependent** de locurile de muncă și serviciile sociale din oraș.

Fracturile funcționale și structurale la nivelul teritoriului, **performanța și competitivitatea scăzute și identitatea incertă** a acestuia rezultă din **funcționarea individuală** a unităților administrative, alimentată de **lipsa cadrului legal** pentru cooperare și a **politicilor comune** și de **fragmentarea politică**.

Structura economiei capitalei a fost puternic **afectată de dezindustrializare**, iar **creșterea economică bazată pe consum și serviciile asociate**, ca și pe **investiții imobiliare speculative**, în detrimentul dezvoltării unor **sectoare de înaltă performanță și bazate pe creativitate** s-a dovedit nesustenabilă, mai ales în contextul perioadei de criză la scară globală. **Competitivitatea scăzută** a Bucureștiului nu valorifică suficient **forța de muncă calificată** de care dispune și pe care o formează acesta ori **vecinătatea capitalei cu Dunărea și apropierea de Marea Neagră**, fiind grevată de **infrastructuri de comunicații insuficiente** și de **lipsa unor politici economice** pe termen mediu ori de programe și proiecte privind **dezvoltarea de parcuri tehnologice ori de cercetare**, precum și de **servicii avansate de suport** al afacerilor.

Atractivitatea Bucureștiului pentru investitori ori vizitatori, dar și **asumarea rolului de capitală** sunt afectate de o **accesibilitate redusă**, determinată în principal de **numărul redus și de calitatea infrastructurilor rutiere și feroviare**, dar și de capacitatea limitată a aeroporturilor existente ori neterminarea unor majore proiecte hidrotehnice. **Lipsa unor sisteme regionale de cale ferată și de autostrăzi și drumuri expres, proactiv dispuse și judicios dimensionate**, afectează nu doar **legătura municipiului cu teritoriul său de susținere și de influență ori cu marile coridoare de transport**, dar generează **încărcări majore de trafic auto în interiorul orașului**, suprasolicitând arterele majore ale acestuia dar, prin reflex, și restul rețelei stradale, generând **poluare urbană și nervozitate socială**. **Transporturile publice aproape inexistente la scară regională și încă mult sub așteptări ori sub imperativele sustenabilității, la scara orașului**, nu au cum să genereze, în **lipsa unor politici și programe adecvate**, trecerea către un **alt fel de mobilitate urbană și teritorială**.

Presiunea ridicată privind construirea din ultimii ani, condusă doar de **interese speculative înguste și neorientată sau limitată de politici publice funciare, imobiliare, urbanistice sau fiscale** a determinat **creșterea dezechilibrelor dintre diverse zone** ale orașului, **diminuarea suprafețelor plantate**, a contribuit la **agravarea problemelor de trafic și staționare, deteriorând în multe cazuri peisajul urban și contribuind la un comportament distructiv în ce privește elemente valoroase de patrimoniu construit**. Resursele reprezentate de **marile terenuri ale fostelor zone industriale** au fost în mare parte **irosite sau subutilizate** în interesul orașului, prin **fragmentare și dezvoltare îngust-speculativă**, multe din **șansele de dezvoltare de noi poli urbani** prevăzuți de Planul Urbanistic General din 1999 fiind **pierdute sau puternic compromise**. Atât lipsa unui **"proiect al orașului în ansamblu"** larg asumat și urmat cu consecvență, cât și un **context legal și administrativ mai curând descurajând operațiunile urbane de amploare ca inițiativă publică** au contribuit determinant la aceste procese cu efecte negative.

Populația de aproximativ 1,94 milioane de locuitori a scăzut în ultimii 10 ani cu 3,3%, în principal din cauza unei tendințe de stabilire a domiciliului celor mai înstăriți în localitățile din regiune – care a câștigat circa 16% în populație – dar **îmbătrânirea începe să se manifeste și este prognozată a continua**. **Densitatea pe teritoriul orașului cunoaște variații foarte mari** – un raport de 1:3,5 între sectoare - și, mai ales acolo unde este **asociată cu sărăcia, contribuie la o calitate scăzută a locuirii**. Dacă veniturile sunt în medie mai mari decât media națională, problemele sociale majore sunt **polarizarea crescută, manifestată și spațial, șomajul în rândul tinerilor, starea de sănătate a populației**, cât și formarea profesională continuă insuficientă ori existența grupurilor vulnerabile.

Locuirea este profund marcată de o mobilitate de locuire redusă, generată în principal de deținerea în proprietatea ocupanților a majorității stocului de locuințe, dar și de lipsa unei piețe suple și diversificate a locuințelor. Marile ansambluri de locuințe au atât durata de serviciu trecută de jumătate cât și spații comune degradate, prin diminuarea spațiilor verzi în favoarea parcarilor ori prin insuficiența gradului de dotare cu echipamente, iar eforturile de reabilitare a unor zone, meritorii dar și costisitoare uneori, sunt inegal distribuite spațial și nu pot rezolva în totalitate problemele, mai ales în zonele cu densitate mare de locuire. În același mod, programele de refacere a fațadelor odată cu ameliorarea izolării termice nu pot suplini în totalitate incapacitatea economică ori lipsa de determinare a multor proprietari care suportă din ce în ce mai greu chiar și plata utilităților. Programele de locuințe sociale sunt cvasi-inexistente, iar locuirea pe lot nu este avută substanțial în vedere ca subiect al vreunei politici de creștere a confortului. Piața marcată de interese puternic speculative și regimul creditelor bancare nu au cum să rezolve singure multiplele probleme ale locuirii, în lipsa unor politici publice clare pe termen mediu și lung. O gravitate deosebită o prezintă starea unei mari părți a fondului construit vulnerabilă la riscurile seismice, mai ales în situația realizărilor complet insuficiente în raport cu nevoile de consolidare.

Calitatea vieții este afectată consistent de parametrii de mediu, iar nivelurile diverselor tipuri de poluare cresc neconținut, în principal nivelul emisiilor generate de traficul mare, concentrat pe unele axe majore și în cadrul căruia prezența vehiculelor mari ce nu respectă normele europene este foarte mare, dar și nivelul poluării fonice. **Amprenta de mediu a municipiului este amplificată de extinderile necontrolate în teritoriu, de soluțiile "locale" în domeniul evacuării apelor uzate și de întârzierea funcționării la parametri necesari a stației de epurare. Un sistem ineficient și necologic de gestionare a deșeurilor, inclusiv a celor din activitatea de construcții, are consecințe grave în ce privește calitatea apei, a aerului și a solului, amplificate de comportamentul prea puțin responsabil al cetățenilor, încă rezistenți la puținele inițiative educativ-ecologice și la proiectele pilot. Diminuarea dramatică a suprafețelor verzi între 1990 și 2007, ca și creșterea cantității de praf și alte suspensii în aer au generat nemulțumiri publice puternice, iar politicile sau programele de contracarare sunt timide sau prea puțin eficace, în condițiile unui cadru legal incoerent în contextul schimbărilor climatice compromiterea unor posibile "coridoare micro-climatice", cu efect pozitiv în reducerea insulelor de căldură și în ventilarea orașului are consecințe greu și costisitor reparabile.**

Domeniul în care **lipsa unei politici publice articulate a produs cele mai vizibil-dramatice consecințe este cel al calității spațiului public. Invadarea acestuia de către automobil, chiar și acolo unde spațiul public a fost special proiectat în favoarea pietonilor este doar cel mai des invocat fenomen; lipsa proiectelor de reabilitare, creare sau regenerare a unor spații publice**

variate, de calitate arhitecturală ridicată și generatoare de interacțiune socială diversă și toleranță este deopotrivă pregnant vizibilă, mai ales din cauza prezenței degradante a **publicității neadecvat poziționate**, ori a **improvizațiilor neprofesionist proiectate și realizate**. În unele cazuri, aceste intervenții realizate cu bune intenții, **fie suprasolicită locul**, ca în multe mari parcuri, **fie instaurează o imagine străină de caracterul acestuia**. Astfel configurat și gestionat, **spațiul public, în general, contribuie mult prea puțin la dezvoltarea spiritului comunitar** și la convivialitate, într-un oras în care **diversitatea etnică și multiculturalismul sunt în creștere**.

Educația avansată și valorile culturale, potențiale **calități individualizante** ale orașului și purtătoare de imagine, sunt **apreciate de locuitorii acestuia** dar sunt **insuficient sprijinite coerent de toate nivelurile administrației** pentru a aspira la excelență, respectiv pentru a contribui la **creșterea prestigiului și reputației internaționale a orașului**, contracarând **plasarea Bucureștiului pe locuri din ariergarda multor clasamente** privind componente ale competitivității.

Dupa **calitatea aerului, poluarea fonică, starea de curățenie a orașului și serviciile de sănătate**, caracteristicile urbane cele mai negativ percepute de către populație sunt modul în care **autoritățile locale folosesc banul public și eficiența redusă a serviciilor publice**. În același timp, sondajele par a indica o stare de **pasivism social**, în principal din cauza **resemnării în fața lipsei unor realizări durabile ori din cauza scepticismului în ceea ce privește reducerea corupției**, iar lipsa unei **strategii clare, rod al unui proces participativ și însoțită de politici, programe și proiecte realiste, inteligent finanțate și atent evaluate** nu face decât să accentueze nerealizările în **domeniul planificării lucide și sustenabile a dezvoltării municipiului**.

Fără această planificare integrată și coerentă, susținând interesele strategice ale comunității și fără o urmărire consecventă a direcțiilor prioritare de acțiune astfel definite, de către instituții calificate și transparente, deschise spre parteneriate și sprijinite de cadrul legal și de politici naționale și regionale, multe din resursele urbane potențial valorificabile încă existente se vor consuma ineficient, deteriorând calitatea vieții cetățenilor și compromițând șansele pe termen lung ale capitalei României în competiția urbană globală.

III. VIZIUNE

CONSIDERATII PRELIMINARE PRIVIND VIZIUNEA

1. CLARIFICARI TEORETICE

Viziunea este, in planificarea strategica urbana, **cea mai sintetica formulare care descrie starea ce se doreste a fi atinsa** de orasul-subiect al planificarii, la sfarsitul duratei de timp avute in vedere si tinand seama atat de resursele existente cat si de cele accesibile pe parcursul procesului de dezvoltare.

Viziunea poate fi definita ca "transferul unui nivel de asteptare intr-un viitor tangibil"². Viziunea are, prin definitie, un **caracter de "imagine proiectata"** si unul **realist** – ea este totodata *expresia vointei comunitatii de a-si orienta eforturile de dezvoltare intr-un anume sens dar si angajamentul lucid al administratiei publice si a celorlalti "actori urbani" (publici, privati si apatinand societatii civile) de a concerta actiunile si de a folosi resursele in directiile astfel decise.*

Viziunea reprezinta totodata un *raspuns tangibil* pentru problemele si pentru sansele de dezvoltare identificate in **diagnostic**, fara ca acest deziderat sa limiteze *caracterul creativ* al viziunii.

In raport cu **viziunea** se formuleaza atat **sistemul de obiective strategice** cat si intreaga **constructie a strategiei de dezvoltare urbana**, structurata pe armatura **directiilor strategice de actiune** si cuprinzand identificarea si modul de coroborare a **politicilor, programelor si proiectelor**, impreuna cu definirea **cadrlui institutional si reglementar** necesar pentru implementarea lor si cu evidentierea **mecanismelor de finantare**.

Viziunea se construiește pe baza unor **valori** asumate de comunitate si pe care aceasta le dorește respectate si amplificate. **Viziunea** recunoaște totodata **principii** care stau la baza construirii si aplicarii strategiei.

Luand in considerare orizontul de timp al viziunii - termen mediu sau lung - o conditie cardinala pentru atingerea ei o reprezinta **continuitatea coordonata si adaptabila** a actiunilor grupate in directii strategice, iar pentru asigurarea acestei conditii este necesara o **continuitate trans-cicluri politice a "proiectului urban propus la scara orasului si a teritoriului sau de sustinere si influenta"**; de aici necesitatea unei atitudini mai curand consensuale de asumare a unei strategii de dezvoltare urbana.³

² prof.dr.arh.Alexandru Sandu

³ a se vedea de exemplu, raspunsurile cetatenilor tineri la chestionare: "incapacitatea de a duce la sfarsit proiectele incepute" este argumentata cu trimitere la *discontinuitatea marilor proiecte odata cu schimbarea administratiei si lipsa unei viziuni de dezvoltare a orasului*. (v.anexele referitoare la chestionare)

2. VIZIUNEA CA PARTE A CONCEPTULUI STRATEGIC BUCUREȘTI 2035

2.1. Perioada de timp pentru care e formulată Viziunea

Prezentul studiu propune, ținând seama de condițiile și limitările privind elaborarea Conceptului Strategic, dar și durata mare de timp avută în vedere – **25 ani** – o viziune privind municipiul București în 2035, considerată posibilă a fi atinsă, pornind de la starea actuală descrisă în diagnostic și pornind de la premiza unor schimbări predictibile în acest moment în mediul extern care, după caz, determină, condiționează sau influențează dezvoltarea capitalei și a teritoriului sau de susținere și de influență imediată.

Deși, așa cum s-a arătat, majoritatea marilor orașe își definesc strategiile integrate sau sectoriale pe perioade mai mici de timp – în general 15 sau 20 ani – studiul consideră că Bucureștiul, după 20 de ani lipsit de o strategie urmărită consecvent și după o planificare neintegrată, fragmentată spațial și în majoritatea cazurilor tardiv-reactivă la criza, are nevoie de clarificarea strategică a parcursului pe o perioadă mai lungă, ceea ce nu exclude, ba chiar va face necesară, o revizuire evaluativă periodică a viziunii propuse.

O **strategie integrată de dezvoltare a municipiului București**, elaborată printr-un proces deschis-participativ, așa cum s-a precizat în introducerea studiului, va putea **valida, îmbogăți, modifica sau reorienta** prevederile **Viziunii** propuse de **Conceptul strategic București 2035**, limitându-se eventual la o perioadă mai redusă de timp. Autorii studiului consideră însă că în contextul socio-politic bucureștean, **este preferabilă o strategie pe termen mai lung**, revizuită la circa 8-10 ani (și în raport cu evoluțiile în plan macroteritorial), decât unei **suite de strategii** pe termene scurte, puternic marcate de conjunctura economico-socială sau politică locală și care ar pune în pericol chiar **caracterul strategic și sustenabil** dorit pentru dezvoltarea capitalei.

Ținând seama de cele de mai sus, orizonturile de timp avute în vedere pentru **Conceptul Strategic București 2035** sunt următoarele:

(1) **2035 – termen lung**: pentru componentele pe termen lung ale **conceptului strategic**, precum și pentru **politicile publice structurante sau cu viteza redusă și eforturi susținute necesare în implementare**;

(2) **2020 – termen mediu**: pentru componentele pe termen mediu ale **conceptului strategic**, pentru **politicile publice** și pentru toate **programele integrate** și majoritatea covârșitoare a **programei sectoriale**, ca și pentru eventuala **repoziționare strategică** necesară ca urmare a evoluțiilor globale sau europene, ori proceselor de schimbare din societatea românească sau evenimentelor cu mare impact;

(3) **2015 – termen scurt**: pentru **proiectele strategice** și pentru **programe sectoriale ori focalizate asupra unor teritorii de dimensiuni relativ reduse**, dar și pentru elaborarea **documentelor strategice** de planificare – strategie integrată și PUG, pentru restructurarea/adaptarea cadrului instituțional și construirea (într-o formă sau alta) a parteneriatelor strategice la toate nivelurile, ca și pentru promovarea schimbărilor necesare în cadrul reglementar.

2.2. Relația București – teritoriul sau de susținere și influență

Orice document cu caracter strategic pentru București nu poate fi elaborat decât în contextul unei inevitabile abordări strategice la scara teritorială, iar această abordare nu numai că nu poate fi făcută unidirecțional din partea capitalei, dar are nevoie simultan de ambele perspective: cea “orizontală” – a vecinilor teritoriali limitrofi și apropiați, cât și cea “verticală” – nivelurilor administrative superioare (și chiar a celor sub-locale).

Dupa cum s-a aratat, prezentul Concept strategic, in lipsa unei cooperari institutionalizate in plan orizontal sau vertical, a optat pentru reliefarea dimensiunii teritoriale a dezvoltarii municipiului Bucuresti – acest lucru a fost posibil fara “mari daune” tinandu-se seama de limitarile precizate si de gradul relativ redus de detalieri al acestui studiu.

Trebuie afirmat insa limpede ca orice document strategic pentru Bucuresti este definitoriu influentat de capacitatea capitalei de a juca un rol influent in dezvoltarea teritoriului din care face parte. Planificarea, in toate domeniile dar cu precadere cea spatiala, nu poate fi facuta efica ce si eficient decat in mod integrat, chiar daca cadrul reglementar ori cel institutional poate capata diverse forme.

In consecinta, Viziunea, ca si diagnosticul, include si invoca dimensiunea teritoriala a dezvoltarii municipiului Bucuresti.

2.3. Conditii administrative pentru realizarea Viziunii

Elementele de implementare a oricarui document strategic pentru Bucuresti, deci si a **Conceptului Strategic 2035**, formate din directii strategice, politici, programe si proiecte nu se pot realiza fara o acceptare politica a unei forme de organizare administrativa a Bucurestiului privind: (a) marimea administratiei publice locale, (b) economia de scara a nivelurilor administratiei publice locale si (c) democratia privita prin nivelul de reprezentativitate a comunitatilor locale.

Compozitia institutionala la nivel sub-national/regional reprezinta si o forma de eficientizare a serviciilor publice precum si un mijloc de reducere sau de inlaturare a disparitatilor/dezechilibrelor sectoriale ori spatiale, manifestate intre grupuri socio-economice.

Viziunea evidentiaza aceste aspecte legate de parteneriate si administratie eficienta.

3. “C” –URILE VIZIUNII CONCEPTULUI STRATEGIC BUCURESTI 2035

Redactarea **Viziunii** a pornit de la un set de “**cuvinte –cheie**”, care reprezinta in acelasi timp **concepte cardinale** ale **Conceptului strategic**.

Acestea sunt:

COORDONARE - coordonarea integrata a dezvoltarii Bucurestiului, coordonarea regional-municipal, coordonarea oras capitala – administratie centrala, coordonarea domeniilor mediu-economic-social, coordonarea in utilizarea resurselor si in finantarea dezvoltarii, coordonarea intre componentele planificarii si dezvoltarii spatiale;

COOPERARE SI CRESTERE – Bucurestiul vazut ca nucleul unui teritoriu echilibrat dezvoltat, cu un sistem ierarhizat de localitati si poli de scara sub-regionala, cu ample zone naturale si agricultura, cu inteligenta protejare si exploatare a apei, cu echipamente teritoriale; capitala caracterizata de o crestere coordonata si sustenabil controlata;

CONECTIVITATE – existenta unor sisteme de transport integrate inter-modal si urban-teritorial, constituirea unor coridoare articulate de transport, a nodurilor cruciale reprezentate de aeroporturi si porturi; transport eficient al energiei si conectivitate digitala;

COMPETITIVITATE – Bucureștiul și teritoriul său de influență și susținere sunt definite de o economie diversificată, dar orientată clar spre tehnologii înalte și “industrii” creative, o economie organizată în logica “cluster”-elor (a “roirii”), o economie puternic potențată de cercetare și nivelul ridicat de educație al forței de muncă, o economie ce creează plus valoare semnificativ peste media europeană; o economie cu amprenta ecologică atent gestionată;

CALIBRARE – Atât dezvoltarea economico-socială cât și cea spațială sunt atent calibrate: re-echilibrarea nord-sud, creșterile etapizate, densitățile gestionate, inteligența ocupare a terenurilor și corectă solicitare a parcelelor urbane, energia gestionată lucid, investițiile publice în infrastructuri dar și în programe “soft”;

COERENȚĂ – în dezvoltarea sa, orașul este caracterizat de multifuncționalitate “amiabilă” și de investiții publice puternic potențatoare, de frecvență și transparență utilizare a proiectelor public-privat necapturate de interese speculative, de justă distribuire spațială a dotărilor se sunt și în acord cu necesitățile; sistemul spațiilor publice și mobilitatea constituie partenerial lianți fundamentali atât spațial cât și ai comunității;

CALITATE – Bucureștenii trăiesc într-un mediu prietenos, și au lesne acces la spații plantate pentru agrement și sport, la educație și asistență sanitară ; gradul de securitate și cel de siguranță sunt crescute, iar imaginea urbană este percepută ca o valoare comunitară structurantă, datorită arhitecturii de calitate și amenajărilor inventive ce stimulează contactele sociale ;

CARACTER – Orașul are identitate diferențiată și un patrimoniu respectat, cu valorile protejate; el are o varietate bine-temperată și este exigent cu noile dezvoltări; arta își regăsește locul firesc în oraș iar orașul este tot mai mult și mai bine înțeles de locuitorii săi care dau astfel “marca” noțiunii de cultură urbană contemporană;

COMUNITATE – o comunitate ce se regăsește în cartiere și zone individualizate și de calitate; o comunitate caracterizată de diversitate nesegregată, în care sărăcia absolută este eradicată; o comunitate ce include vârstnici și copii protejați și care manifestă sprijin pentru grupurile vulnerabile; o comunitate activă economic și social, ce se bucură și se mobilizează.

COMUNICARE – orașul “se comunică” urbi et orbi; administrația este deschisă orientată către cetățeni și percepută ca atare, orașul știe să își facă reclama, el știe să ajute la comunicare în comunitate; orașul și-a reconstruit reputația și, ajutat de mass-media și de alte vehicule pentru comunicare, structurează și sprijină un nou brand.

CONTINUITATE - dezvoltarea Bucureștiului este caracterizată de continuitate înțeleasă pe diverse planuri : o **continuitate spațială diferențiată** și o **continuitate în timp a viziunii**, cu re- poziționările și re-inventarile necesare, ambele potențate de **continuitatea instituțională a administrației** în rezonanță cu evoluția opțiunilor politice; totodată și o **continuitate de politici publice și programe**, adaptate nevoilor în schimbare ale unei populații dinamice, în contextul unei **continuități de cooperare pe multiple planuri și de armonizare și suport** din partea nivelului național.

VIZIUNEA

(1) Bucureștiul este, în 2035, o metropolă influentă și integrată european prin durabilitate și caracter, reinventata inteligent și sensibil, o comunitate deschisă și evoluată, o capitală dinamică și creativă.

(2) Municipiul este un nod cu activitate intensă de cooperare în rețele multiple, bine conectat cu regiunea, țara și lumea prin infrastructuri articulate, echilibrat grupate într-un sistem spațial de poli și coridoare, dar și prin porturi, aeroporturi ori portale digitale, un oraș care e caracterizat de accesibilitate crescută și mobilitate complexă.

(3) Capitala are o economie competitivă și un comportament responsabil față de mediu: o educație performantă și deschisă favorizează dezvoltarea tehnologiilor avansate și a industriilor creative iar cercetarea bine valorificată și serviciile diversificate contribuie nu doar la atractivitatea economică crescută ci și la gestiunea inteligentă a energiei, a resurselor naturale ori la protejarea biodiversității, deci la sustenabilitatea dezvoltării.

(4) Cetățenii apreciază viața într-un oraș sanătos, sigur și cu identitate bine conturată, cu locuire de calitate și cu locuri de muncă motivante, fiind membri ai unei comunități solidare, care protejează valori și respectă tradiții, care este totodată conciliantă și deschisă diversității și cooperării, o comunitate plurivalentă și multiculturală care își construiește armonios imaginea de succes.

(5) Dezvoltarea Bucureștiului este realist dimensionată, rezultatul unei planificări spațiale lucide care integrează nivelul urban cu cel teritorial și al unei finanțări coerente; administrația publică locală este nu doar gestionar eficient al resurselor ci și constructor de parteneriate spre binele public – cu nivelul național și cel teritorial, cu vecinii, dar și cu toate categoriile de “actori” privați și cu societatea civilă; beneficiind de adecvarea și suplețea cadrului legal, procesul de dezvoltare este monitorizat și adaptat noilor provocări și aspirațiilor comunității.

IV. DIRECȚII STRATEGICE MAJORE

CONSIDERATII PRELIMINARE PRIVIND FORMULAREA DIRECTIILOR STRATEGICE DE ACTIUNE

1. Clarificari teoretice

Viziunea constituie, in planificare strategica, **descrierea cea mai sintetica** a starii catre care conduce aplicarea strategiei.

Calea pe care se poate ajunge la atingerea **viziunii** este descrisa in **misiune**, care se concentreaza pe **actiuni**. In planificarea strategica urbana, se evita uneori referinta la **misiune**, pentru evitarea confuziilor cu *misiunea generica a autoritatilor si administratiei publice locale* (in calitatea lor de organizatii si in legatura cu *responsabilitatile* stabilite prin legi Constitutie sau legi).

De altfel, atunci cand se face referire la **misiunea** aferenta (inclusa) unei **strategii de dezvoltare urbana**, se subantelege faptul ca aceasta cuprinde **identificarea principalelor cai de actiune** ce vor fi urmarite prin **strategie**, pentru atingerea starii descrise in **viziune**.

Misiunea este in aceasta logica **forma cea mai sintetica a strategiei** si odata strategia aprobata, devine **parte concreta a misiunii generice a administratiei publice locale** care o va aplica.

Pe baza acestor trei **formulari sintetice: diagnosticul, viziunea si misiunea**, se poate apoi structura **strategia propriu-zisa**, care are ca nucleu doua **sisteme interrelationate**: sistemul de **obiective strategice** si sistemul de **directii de actiune**, ordonate in timp, calibrate ca parametri si finantare, sprijinite prin constructii institutionale si definind si modul in care aplicarea strategiei va fi monitorizata si evaluata (inclusiv modalitatile de *repozitionare, recalibrare, reorientare, depanare sau elaborare de alternative*).

2. Definirea directiilor strategice de actiune ca parte ca Conceptului Strategic Bucuresti 2035

In **Conceptul Strategic Bucuresti 2035** s-a optat, tinand seama de cele explicate mai sus, pentru evitarea utilizarii directe a termenului **misiune**, preferandu-se utilizarea sintagmei **directii strategice de actiune** – acestea sunt insa, de fapt, compenente ale **misiunii**.

In formularea **directiilor strategice de actiune** s-a tinut seama de urmatoarele considerente:

1. Au fost formulate doua seturi de **directii strategice de actiune** :
 - (a) un set sintetic de **directii strategice de actiune pentru teritoriul de sustinere si influenta** si
 - (b) un set de **directii strategice de actiune pentru Bucuresti**, incluzand referinte la relatiile cu teritoriul de sustinere si influenta ; acest al doilea set cuprinde mai multe directii identificate, firesc tinand seama de subiectul studiului.
2. In cazul ambelor seturi de directii, au fost utilizate **formulari sintetice**, care sa favorizeze intelegerea clara dar sa nu riste deturnarea dezbaterilor catre discutarea unor detalii su localizari prea precise.
3. Si ilustrarile pe cartograme ale directiilor strategice de actiune au **caracter de refrinta generala**, chiar daca exista trimiteri si localizari spatiale identificabile.
4. In formularea **directiilor strategice de actiune privind municipiul Bucuresti**, un document de referinta majora l-au constituit **Orientarile privind definirea unui strategii**, formulate de catre prof.dr.arh. Alexandru M. Sandu, ca sinteza a reuniunii din primavara lui 2009 a Comisiei pentru Politici si Strategii de Dezvoltare Urbana. Documentul este reprodus in paginile urmatoare.
5. Astfel formulate si exemplificate grafic, **directiile strategice de actiune** pot fi analizate si discutate (mai ales in ceea ce priveste identificarea unor prioritati de interventie), in vederea formularii, in etapa a doua a studiului, a **sistemului de obiective strategice** si a **setului de directii de actiune asociate**, ca nucleu al **Conceptului Strategic**.
6. Pentru facilitarea intelegerii implicatiilor in plan spatial a seturilor de directii strategice de actiune, se recomanda si parcurgerea capitolului 2 din partea a 12-a, referitor la un **proiect-exercitiu de studiu** pentru zona de sud a Bucurestiului, elaborat de studentii Masterului de Management Urban pentru Orase Competitive din Facultatea de Urbanism a Universitatii "Ion Mincu", proiect-exercitiu ce cuprinde si o evidentiere a etapizarii unor interventii strategice pe termen lung.

DOCUMENT INFORMAL PUBLIC

**ORIENTARI PRIVIND DEFINIREA UNEI STRATEGII,
ASA CUM AU REZULTAT DIN INTALNIREA
COMISIEI PENTRU POLITICI SI STRATEGII DE DEZVOLTARE URBANA –
17.02.2010**

Prof. dr. arh. Alexandru M. Sandu

- **1.** Conturarea unei **viziuni a continuitatii** in urmarirea obiectivelor in timp prin respectul pentru portanta ideii si prin capacitatea de subordonare si adaptare a mijloacelor.
- **2. Monitorizarea**, in timp, a planului urbanistic general, in sensul asezarii si al reasezarii lui in toate datele locului si timpului, reconsiderate, in momente succesive in raport cu starea reala.
- **3. Permanenta urmarire a pietei**, in sensul stabilitatii, pe de o parte a solutiilor de spatializare si pe de o alta parte a interesului pentru investitii, prin strategia de dezvoltare si planurile de urbanism.
- **4.** Precizarea unui **mod de actiune prin parteneriate si agentii de dezvoltare**, fixand contextual juridic, economic, financiar si social, de la public-privat la intercomunicare (o procedura de negociere).
- **5. Promovarea constructiei publice** atat in planul dotarilor cat si al infrastructurii, urmarind dezvoltarea serviciilor.
- **6.** Crearea conditiilor pentru a avea **certitudinea sigurantei cetateanului** de a se afla in oras, intr-un spatiu public si de a-l simti al lui, ca "spatiu uman".
- **7.** Dezvoltarea de programe in care primaria, ca executant si promotor, trebuie sa-si impuna **tinte, unele pe termen scurt si altele pe termen lung**, asigurandu-se, pentru acestea, de o vizibilitate directa, in comunitate.
- **8.** Stabilirea unor **repere singulare – unicat** si a unor **repere multiple – de ansamblu** pentru constructia urbana, cu scopul de a fixa in spatiu unele **viziuni particularizante** pentru un oras cu valoare, indeosebi in plan cultural.
- **9.** Deschiderea unei actiuni de **educatie – formatie publica** pentru a obtine in timp o mentalitate colectiva asupra dezvoltarii si constructiei urbane, o gandire moderna si o evaluare constructiva a ceea ce trebuie facut, fara a se neglija efortul de orientare a responsabilitatilor politice in abordarea dezvoltarii urbane.
- **10. Dezvoltarea campului de autoritate si competenta globala** a municipalitatii, ca baza a cooperarii prin descentralizare cu implicatii in forta administrativa si logistica, de actiune, a primariei; cu implicatii in reglementarile legislative de functionare.

DIRECȚII STRATEGICE**DIMENSIUNEA TERITORIALĂ - DIRECȚII STRATEGICE PENTRU BUCUREȘTI ȘI TERITORIUL SĂU DE SUSȚINERE ȘI INFLUENȚĂ**

Pentru a atinge viziunea București 2035 este necesară orientarea eforturilor către patru direcții strategice majore: crearea unei forme administrative la nivelul Bucureștiului și a teritoriului acestuia de influență, întărirea și revitalizarea sistemului de poli teritoriale, eficientizarea și dezvoltarea sistemului de infrastructură și valorificarea durabilă a resurselor de patrimoniu natural și construit.

Crearea unei forme administrative probabil sub denumirea “zona/ regiune metropolitană” implică direcții de acțiune precum: controlarea și coordonarea expansiunii teritoriale a așezărilor, gestiunea unor servicii publice la nivel metropolitan, favorizarea dezvoltării prin intermediul cooperării între UAT-uri.

Dezvoltarea și eficientizarea sistemului de infrastructură implică direcții de acțiune care se referă la: extinderea rețelelor tehnico-edilitare în teritoriu (în special sistemul de alimentare cu apă potabilă), completarea sistemului de axe rutiere și feroviare majore (centura București, autostrăzi, CF de mare viteză), crearea unui sistem de poli intermodali cât și regândirea sistemului de transport în comun la nivel metropolitan.

Întărirea și revitalizarea sistemului de poli teritoriale implică direcții de acțiune precum: implementarea unui set de politici de atragere a investitorilor în poli teritoriale (în special politici funciare), echiparea cu dotările necesare și revitalizarea celor existente, întărirea relațiilor cu așezările învecinate/deservite oferindu-le astfel resursele pentru eficientizarea producției (în special agricultura), eficientizarea infrastructurii cât și a modului de utilizare și gestionare a acesteia.

Valorificarea durabilă a resurselor de patrimoniu natural și construit implică direcții de acțiune precum: favorizarea cooperării a așezărilor cu activități turistice pentru crearea unor sisteme turistice, protejarea și extensia zonelor împadurite (în special în zona A.U.B), implementarea unor “zone naturale de echilibru”, promovarea și sprijinirea unor noi tipologii de turism (agroturism, ecoturism etc.), monitorizarea și sancționarea poluatorilor cât și favorizarea implementării tehnologiilor cu grad redus de poluare.

Prin respectarea și implementarea acestor direcții de acțiune în cadrul viitoarelor intervenții asupra teritoriului studiat se va ajunge la atingerea imaginii Bucureștiului prezentat în cadrul viziunii.

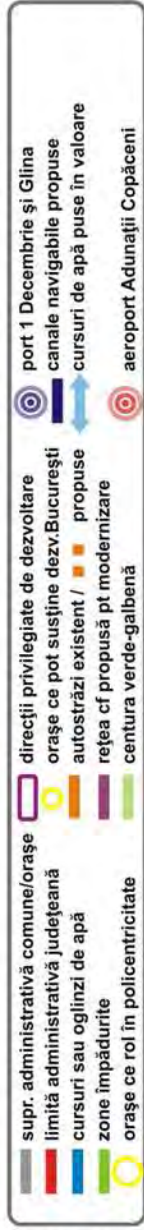
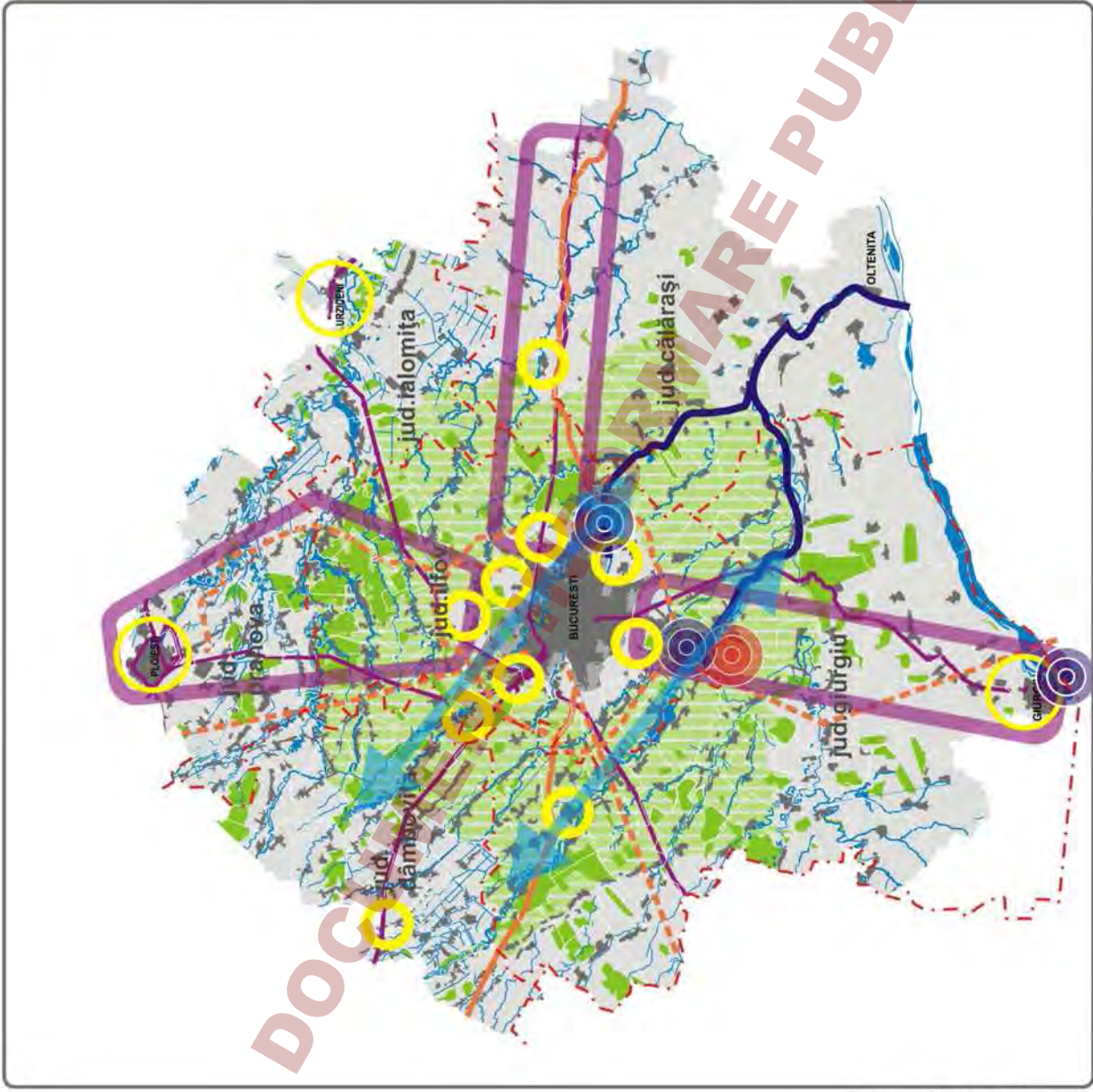
ȚINTE STRATEGICE PENTRU DEZVOLTAREA BUCUREȘTIULUI

Afirmarea Bucureștiului ca oraș european vizibil nu se poate face decât prin cooperarea cu teritoriul său de influență și susținere.

În acest sens este foarte importantă sporirea conectivității și a accesibilității posibile numai prin dezvoltarea rețelei de autostrăzi, prin construirea unui aeroport nou, prin construirea celor două porturi la Argeș care să asigure contactul cu Dunărea. Importanța acordată mobilității durabile la nivel european se răsfrânge în imperativitatea modernizării rețelei de cale ferată în ansamblul zonei înconjurătoare a Bucureștiului, constituindu-se ca o alternativă la transportul rutier.

Ca direcții majore pentru dezvoltare sunt de susținut direcția înspre Ploiești susținând astfel dezvoltarea înspre Vestul țării, Constanța pentru accesul la Marea Neagră și mai ales Giurgiu pentru accesul la Dunăre dar mai ales pentru dezvoltarea cooperării trans-frontaliere. Concomitent cu amplificarea acestor direcții este necesară și sporirea importanței orașelor importante precum Giurgiu, Ploiești, Urziceni pentru o mai bună sinergie cu Bucureștiul.

Centura verde-galbenă a Bucureștiului, studiată în prealabil de către CPU este necesar a fi implementată pentru a ameliora condițiile de mediu dar și pentru a asigura un cadru natural protectiv al întregii zone din jurul Bucureștiului. Această centură naturală trebuie constituită complementar cu dezvoltarea unor coridoare naturale în lungul rețelei de apă originare a bazinului geografic al Bucureștiului

surse: Conceptul Strategic București 2035

DIRECTII STRATEGICE FUNDAMENTALE PENTRU MUNICIPIUL BUCUREȘTI - 2035

Coordonarea integrată a dezvoltării municipiului și a teritoriului său de susținere și influență: instituții, strategii și acțiuni concertate, într-un context legislativ ameliorat și de reforma administrativă avansată; dezvoltarea Bucureștiului ca prioritate națională asumată și parteneriate pragmatice pe termen mediu și lung cu toate autoritățile administrațiilor locale vecine

Ancorarea conexiunilor spațiale la toate scarile teritoriale: utilizarea marilor coridoare de transport și a polilor intermodali majori nu doar pentru conexiuni rapide cu teritoriul național și european, ci și drept axe complexe și nuclee teritoriale generatoare de dezvoltare, conlucrend sinergic; fructificarea magistralei Dunării și legăturii cu Constanța

Comunicarea cu țara și lumea: dialog, digital și nu numai, articulat, continuu, consecvent urmărind promovarea reputației reconstruite și căutarea de parteneri pentru programe și proiecte aducătoare de succes; asumarea pe multiple planuri a rolului de inimă a țării, odată ce municipiul a devenit model de dezvoltare sustenabilă

Reinventarea structurii economiei către tehnologii avansate și industrii creative; pregătirea continuă a forței de muncă și performante avansate și diverse în asumarea rolului de tractant economic național și regional

Protejarea și utilizarea inteligentă în dezvoltare a resurselor naturale – terenul, apele și spațiile plantate; protejarea agriculturii și a biodiversității; dezvoltarea industriilor “verzi”

Articularea prin educație a competitivității economice, a calității mediului și a bunăstării sociale

Ameliorarea locuirii și a serviciilor, împotriva segregării socio-economice spațiale

Reconstruirea unui spirit și a unui sens urban asumat de comunitate; valorificarea multiculturalismului emergent, creșterea activismului social în comunitate și educarea spre o existență urbană civilizată

Protejarea valorilor de patrimoniu cultural și asigurarea calității noilor intervenții urbane, atât ca parte a continuității istorice cât și ca vector educativ și de promovare a imaginii urbane

Profesionalizarea administrației publice și folosirea sustenabilă a unui buget crescut și echilibrat, în condiții de transparență și de suplete în cooperarea cu posibii parteneri în finanțarea dezvoltării urbane.

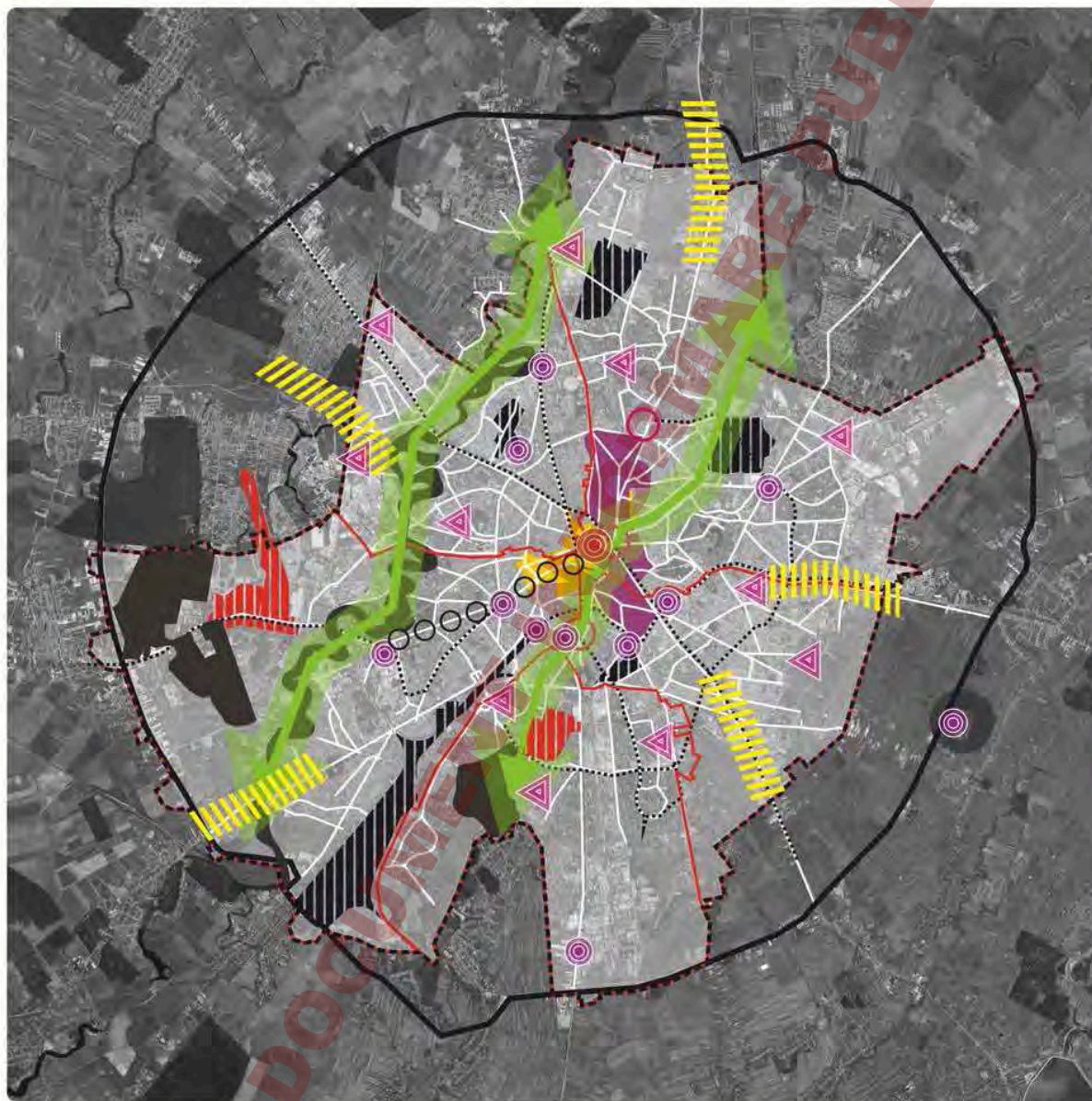
ȚINTE STRATEGICE PENTRU DEZVOLTAREA BUCUREȘTIULUI

Țintele strategice ale dezvoltării Bucureștiului sunt acele elemente care, odată împlinite, pot aduce plus valoare urbanistică și deci calității vieții.

Pentru aceasta, Bucureștiul are nevoie de o valorificare a siturilor industriale sau a celor eliberate recent sau eliberabile în viitor, și care prin suprafața mare pe care o au sunt pretabile la proiecte urbane de amploare ce pot contribui definitiv la dezvoltarea urbană.

De asemenea, este necesar ca dezvoltarea să fie condusă prin susținerea unei structuri multi-polare cu poli centrali susținuți la rândul lor de poli periferici sau sub-poli, asigurându-se astfel o specializare caracteristică fiecăruia, scopul fiind crearea unor zone cu aglomerări de locuri de muncă care să poată utiliza eficient terenul, să se bazeze pe transportul public de mare capacitate și să poată avea reprezentativitate crescută.

Sunt totodată esențiale: ranforsarea centrului orașului, atât a zonei istorice cât și a perimetrului central, dezvoltarea coordonată a principalelor intrări în oraș, protejarea și valorificarea axelor naturale ale orașului și continuarea dezvoltării unor zone strategice cum ar fi, spre exemplu, aeroportul Băneasa sau campusul Politehnicii, toate aceste coroborat cu dezvoltarea infrastructurii bazată în special pe extinderea rețelei de metrou.

surse: Conceptul Strategic București 2035

V. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI ALE ETAPEI I

CONCLUZII ALE PRIMEI ETAPE A STUDIULUI

Subiectul principal al primei etape a studiului **Conceptul Strategic Bucuresti 2035** l-a constituit analiza starii actuale a municipiului-capitala, a evolutiei recente a acestuia, in **dublul context spatial**: cel al “teritoriului de sustinere si influenta” si cel “macro-teritorial” - national, macro-regional, european si global. In raport cu intelegerea evolutiilor posibil a fi identificate si cu exemplele oferite in ultimele decenii de “bunele practici” ale unor mari orase si regiuni metropolitane, aceasta etapa se incheie cu propunerea unei **viziuni pentru Bucurestiul anului 2035**, intr-o forma sintetica, si a unor directii strategice ce constituie elementele principale ale **misiunii de interventie pe care ar urma sa si-o asume administratia publica locala** in urmatoarele doua decenii si jumătate.

In raport cu aceasta viziune si cu directiile strategice formulate in aceasta etapa, in cea de-a doua etapa a studiului va fi elaborat **conceptul strategic** propriu zis: **obiectivele strategice si directiile de actiune**, precum si identificarea **seturilor de politici publice** care vor asigura punerea in practica a conceptului strategic, ca si a **programei si proiectelor majore in plan urbanistic**, in conformitate cu prevederile ofertei tehnice, pentru cele trei orizonturi de timp: 2015-2016, 2020 si 2035.

Aceasta parte cuprinde **concluziile primei etape a studiului**, formulate sintetic si constituind totodata argumente pentru **recomandarile formulate pentru a doua etapa**, ca si **in general**, pentru beneficiarul studiului, **ca actiuni majore** de avut in vedere.

1. Concluzia principala este aceea ca **dezvoltarea municipiului Bucuresti a cunoscut o dinamica accentuata**, mai ales in perioada 2000-2008, dinamica reflectata in mod inegal in “teritoriul sau de sustinere si influenta”. Acesta evolutie dinamica are consecinte majore in plan spatial, dar atat evolutia capitalei cat si cea a teritoriului influentat de ea au fost, ca procese complexe:

- (a) **necontrolate** (in sensul unei prevalente a intereselor publice) prin existenta si aplicarea consecventa a unor **documente strategice si operationale de planificare**;
- (b) **neorientate** prin mecanisme de planificare si institutii adecvate;
- (c) **necoordonate** ca finantare coerenta, multianuala si din multiple surse;
- (d) **nemonitorizata** coerent printr-un sistem de indicatori.

2. Principalele tendinte observabile, evidentiate in **rapoartele de expertiza, analizele SWOT** precum si in **Diagnostic** sunt (enumerarea este in mod evident nelimitativa si grupeaza atat referiri la teritoriul municipiului cat si la cel de sustinere si influenta):

(a) **expansiunea, continua in timp, a Bucurestiului** are in general un caracter **iradiant**, generand o “epuizare” progresiva a teritoriului, dinspre oras catre localitatile vecine;

(b) **expansiunea urbana intensa** a municipiului in teritoriul imediat limitrof este caracterizata de “**risipire urbana**” (*urban sprawl*), afectand teritorii vaste si amenintand in special zone cu patrimoniu natural sensibil, deci vulnerabil;

(c) **expansiunea urbana are si un caracter tentacular**, de-a lungul axelor principale de circulatie, mai ales in mod neplanificat, prin aglutinare si generand astfel atat **“benzi de dezvoltare urbana”** (*ribbon development*) – unele intinse pana la o distanta de 30 km fata de centrul orasului - care devin bariere izolatoare intre portiuni de teritoriu, cat si **dificultati privind accesibilitatea** ori calitatea mediului;

(d) **a crescut vulnerabilitatea cadrului natural** ca urmare a acestor tipuri de dezvoltare urbana (si nu numai, a se vedea si mai jos) – cele mai expuse sunt **componentele sensibile: paduri, cursuri si lucii de apa, lunci, soluri sensibile;**

(d) **se inregistreaza o agravare a “exceselor climatice”**, in contextul global al schimbarilor climatice dar si potentate de modul de dezvoltare urbana, in special de utilizarea solului si gestionarea poluarii; prin lipsa unor programe de control/limitare a dezvoltarii urbane in anumite zone, se compromit sansele de realizarea unor **“coridoare cu efect pozitiv microclimatic”** (circulatia aerului si diminuarea efectelor insulelor de caldura);

(e) **exista un decalaj crescand** in ceea ce priveste **ritmul dezvoltarii infrastructurilor de transport**, in raport cu **expansiunea zonei urbanizate**; acest decalaj are consecinte negative economice, sociale si de mediu, sporite din cauza **necorelarii intensitatii utilizarii solului** (indicatorul CUT) cu infrastructura disponibila sau posibil a fi realizata – atat in interiorul orasului cat si in teritoriul de sustinere si de influenta;

(f) **dezvoltarea spatiala a activitatilor economice nu e coordonata** prin politici de dezvoltare economica locala/teritoriala si tinde astfel sa exploateze “epuizant” oportunitatile existente – rezultatul principal al acestei tendinte este **neutilizarea strategica a potentialului** (in principal) **spatial**;

(g) **se inregistreaza un decalaj crescand intre echiparea tehnici-edilitara** si expansiunea urbana, sau, dupa caz, intensificarea utilizarii solului in interiorul orasului; acest decalaj este covarsitor pentru zonele de constructii de locuinte in zonele de periferie, iar generalizarea “solutiilor locale” are consecinte greu si costisitor reparabile;

(h) **se agraveaza deteriorarea structurala a fondului construit** (prea putin incetinita, in cazul locuintelor colective de consolidarile insuficiente si de operatiunile de termoizolare) si **continua degradarea accentuata (ca si diminuarea) patrimoniului de valoare cultural-istorica**;

(i) **creste polarizarea socio-economica a populatiei**, cu inregistrarea formarii unor **“buzunare spatiale de saracie concentrata”** :

(j) **in plan spatial, creste decalajul intre nordul si sudul orasului**, concomitent cu “diferentierile” ce apar intre diversele planuri – locuire, locuri de munca, dotari, servicii, calitatea mediului, accesibilitate;

(k) **a crescut numarul institutiilor de invatamant superior**, neinsotit inasa de cresterea “performantelor/ reputatiei universitare”;

(l) **exista o evolutie mult inceata a sectorului de cercetare stiintifica avansata “comercializabila”** – atat cea finantata de stat, cat si cea universitara sau finantata privat – chiar daca **creste ponderea activitatilor “industriilor creative”** (insa semnificativ sub nivelul aspiratiilor si in contextul unei “emigrari censusii” consistente);

(m) **a aparut, in interiorul orasului, un sector crescand de comert de “mare suprafata”**, punand in dificultate comertul de “mica scara”, traficul urban si, in consecinta, expunand deteriorarii starea si caracterul unor zone din capitala;

(n) **a scazut si continua sa scada ponderea tinerilor in totalul populatiei**, atat in municipiu cat si in teritoriul sau de sustinere si influenta (iar sporuri semnificative se inregistreaza mai curand in zonele marcate de saracie).

3. Exista un decalaj crescand intre nivelul de dezvoltare a Bucurestiului si cel al “teritoriului sau de sustinere si influenta”, cu exceptia zonelor imediat vecine orasului, care preiau “dezvoltarea radianta”;

4. Dunarea si Marea Neagra constituie doua « competente distinctiv » neutilizate, la nivelul zonei de sud-est a teritoriului national;

5. Intarzierea concretizarii coridoarelor europene modernizate, precum si a altor legaturi cu restul tarii, are efecte negative majore la toate scarile spatiale;

6. Economia e mai dezvoltata (“statistic”) in raport cu restul tarii, dar clar insuficient pentru o competitie europeana, sau chiar macro-regionala, fara a mai vorbi de cea globala;

7. Restructurarea economica macro-teritoriala si intersectoriala poate fi caracterizata ca “anormala”- in sensul lipsei unor beneficii majore pentru economia orasului - mai ales prin ne-inlocuirea “industriilor depasite si falimentare” cu industrii performante sau cu activitati economice bazate pe inovatie si creatie, ori cu servicii specializate asociate, cu valorificarea terenurilor fostelor incinte industriale.

8. Potentialul de dezvoltare urban reprezentat de sectorul educatie este insuficient si/sau sub-utilizat, fie din cauza bazei patrimoniale sau a motivarii reduse (ori pregatirii insuficiente) a corpului didactic – ambele influentand calitatea actului didactic – fie din cauza lipsei unei cercetari stiintifice performante si a unor programe de reforma institutionala specifice cazurilor particulare ale diverselor universitati;

9. Patrimoniul public municipal nu are inca evidenta clara si nu este utilizat eficace si eficient in scopul simultan al dezvoltarii economice a Bucurestiului si al cresterii calitatii vietii; in special lipsa unei politici funciare articulate, care sa favorizeze montajul unor operatiuni urbanistice de amploare, are efecte de “imobilism” al dezvoltarii urbane la scara unor zone din oras (e totodata adevarat ca nici contextul legislativ nu este favorabil unei astfel de abordari);

10. Existenta unor proiecte publice majore - insuficiente insa ca numar - si a mai multor interventii izolate bune nu a creat “plus-valoarea” sociala necesara, mai ales din doua motive: lipsa coordonarii ce ar fi adus sinergie si neevaluarea critica a coerentei alocarii fondurilor;

11. Decupajul administrativ, cu precadere cel intre municipiu si “teritoriul de sustinere si influenta” - teritoriul bucurestean “muscat” catre nord-est - nu ajuta planificarea si coordonarea dezvoltarii aglomeratiei urbane;

12. Se inregistreaza o adevarata “falie” de comunicare/cooperare - o ruptura politico-institutionala si de politici si programe - intre nivelul central (al guvernului) si nivelul capitalei; cand nu a fost “ostila”, relatia a fost in cel mai bun caz “indiferenta”, si aceasta caracteristica s-a perpetuat de-a lungul a doua decenii in care nici un mare proiect national-municipal nu a fost realizat (pierdere majora – Bucuresti 2000 – iar ca realizare ar putea fi, poate, Stadionul National);

13. Planificarea spatiala regionala care sa “produca efecte” - respectiv consecinte in coordonarea dezvoltarii, precum si punerea in practica a unor politici si programe de echipare etc - e cvasi-inexistenta;

14. Lipsa de corespondenta intre decupajul administrativ la scara supra-municipala si realitatea spatiala a dezvoltarii urbane este un impediment major atingerea unei coordonari a dezvoltarii Bucuresti-teritoriul de sustinere si influenta;

15. Primaria municipiului București și-a “diminuat” constant instituația capabilă să asigure planificarea și coordonarea dezvoltării urbane, în loc să întărească Centrul de planificare urbană și metropolitană și să creeze o agenție de dezvoltare economică urbană și agenții de dezvoltare a unor zone/programe de intervenție urbană;

16. Planificarea urbană (putină) a fost cu precădere “tarziu-reactivă” - în situații devenite de criză, vizând mai curând “temperarea efectului” - decât “pro-activă” - tintind la o impulsivitate direcționată a dezvoltării municipiului.

RECOMANDARI GENERALE ȘI PENTRU ETAPA A DOUA A STUDIULUI “CONCEPT STRATEGIC BUCUREȘTI 2035”

Odată cu încheierea primei etape a studiului – și formularea **diagnosticului**, propunerea **viziunii** și a **direcțiilor strategice componente ale misiunii** administrației publice locale pentru dezvoltarea orașului în următorii 25 de ani – ținând seama de **concluziile** acestei etape, pot fi formulate în încheiere câteva **recomandări**.

Recomandarile pot fi grupate în două categorii: unele care vizează **modul de desfășurare a etapei a doua** a studiului și altele care au un **caracter general**, supuse atenției beneficiarului – Primaria Municipiului București - dar au putut fi deja propuse ținând seama de conținutul acestei etape.

1. O primă recomandare cu caracter general se referă la necesitatea **demarării de către Primaria Municipiului București a unor studii specializate**, bazate pe **date colectate din teren și/sau actualizate**, precum și pe informațiile furnizate de viitorul recensământ.

În ciuda existenței multor documentații de planificare și a unor proiecte și studii specializate, autorii rapoartelor de expertiză și specialiștii consultați în cadrul *focus-grup*-urilor – economiști, geografi, sociologi, ingineri, urbanisti, arhitecți – au considerat că neapărat necesare studii extensive care să se refere la:

(a) Structura actuală a economiei locale, dinamica prezenta a acestei structuri – cu marcarea distincției între București și teritoriile unităților administrative locale vecine;

(b) Disponibilitatea spațială a activităților economice, în oraș și în teritoriul de susținere și influență, precum și implicațiile asupra mobilității în București;

Economia “informală” (SRI estimează la cca. 30% ponderea economiei “gri” și “negre” la nivel național în 2009)

Dinamica locurilor de muncă (număr și amplasare, pe profile) și a tiparului zilnic de deplasări, în special cele oraș-teritoriu (dar și cele din interiorul capitalei) în ambele sensuri;

Identificarea cu mai multă acuratețe – mai ales prin anchete focalizate - a discrepanțelor sociale în București și în teritoriul său de referință: localizarea zonelor defavorizate, profilul acestora, așteptările populației;

Evoluția, caracteristicile și starea platformelor industriale situate pe teritoriul municipiului, cu prioritate a celor aflate în perimetrul central și a celor care au încă mari suprafețe compacte de teren (inclusiv cu evidențierea proprietarilor);

Audit care să permită actualizarea Listei Monumentelor Istorice din Municipiu, pe baza criteriilor de evaluare aprobate de Ministerul Culturii și a evaluării simultane a stării și resurselor necesare pe etape de urgență a intervențiilor – se poate astfel fundamenta o politică publică realistă în domeniu;

Studii de prognoza pe termen mediu si lung privind nevoile de apa si energie si investitiile necesare pe aceste perioade; in mod prioritar este necesar un “audit energetic” prospectiv al capitalei;

Amorsarea elaborarii unei “politici verzi – schimbarile climatice si energia” care sa treaca de stadiul declarativului nefundamentat economic;

Structurile de institutii si de asigurare a serviciilor publice la scara locala si regionala, in raport cu organizari la scara internationala sau experiente regional-europene;

Structurarea unei Agentii de dezvoltare economica urbana si a unor Agentii mai suple si proactive pentru aplicarea unor politici publice locale si/sau pentru dezvoltarea unor anumite teritorii/zona din oras;

Structurarea unei Agentii/Institut Municipal/Metropolitan de Planificare

2. O recomandare extrem de importanta are in vedere implicarea nivelului national in dezvoltarea capitalei si a teritoriului de sustinere si influenta, atat in general, ca o expresie a continuitatii, dar si - cu precadere pentru reusita Conceptului Strategic Bucuresti 2035 - in faza 2 a studiului;

3. Se recomanda, in acelasi timp, ca imperios necesara participarea Capitalei la lucrarile unei comisii interministeriale pentru planificarea dezvoltarii teritoriale a a tarii – Bucurestiul nu are doar rolul de capitala a tarii ci si pe cel de “tractant” al economiei nationale; totodata se recomanda analiza la nivelul Consiliului General a implicatiilor pentru capitala a prevederilor Strategiei Nationale de Dezvoltare Durabila;

4. Se recomanda urgentarea constituirii unei “banci operationale de date urbane”, functionala si (partial) accesibila, si totodata a unui sistem sintetic de indicatori relevanti pentru starea capitalei, usor colectabili/de calculat si monitorizati (macar) anual;

5. Se recomanda, atat in general cat si pentru etapa a doua a studiului, o atentie sporita acordata “pariului cultural al Bucurestiului”, ca si examinarii rolului culturii in competitivitatea urbana, in educarea spiritului civic si in conturarea identitatii proprii a Bucurestiului – “intre orient si occident”;

In ceea ce priveste strict derularea etapei urmatoare a studiului se recomanda:

6. Asigurarea, din partea si cu sprijinul Primariei, a unei vizibilitati sporite pentru viziune si directii strategice – la un nivel de reuniune cel putin similar celei ce s-a desfasurat pe 16 mai referitor la “dimensiunea teritoriala a dimensiunii urbane”;

7. Transmiterea catre toate partidele - si in particular catre toti membrii Consiliul General – a solicitarii de a formula si transmite un punct de vedere privind diagnosticul, viziunea si directiile strategice de dezvoltare stabilite in aceasta etapa;

8. Dezbaterea, pe parcursul etapei a doua - eventual cu extinderea duratei fazei – a continutului primei etape si a obiectivelor strategice pentru Bucuresti 2035, **cu TOATE organizatiile non-guvernamentale interesate identificate**. Chiar daca in prima faza s-a inregistrat o reactivitate foarte scazuta - din cele 211 o.n.g.-uri care au primit chestionare privind starea orasului, doar 8 au raspuns - se re-asigura deschiderea totala catre aceste organizatii si se dezamorseaza comportamentul ulterior tip “nu am fost ascultati/consultati”;

9. Utilizarea si in etapa a doua a unei “campanii de recoltare de solutii” de la specialistii in domeniile legate de dezvoltarea urbana, prin folosirea a doua reuniuni tip *focus-grup*;

10. Continuarea folosirii Site-ului CSB-2035 pentru diseminarea rezultatelor primei etape a Conceptului Strategic si pentru colectarea opiniilor specialistilor si publicului larg.

Concept strategic Bucuresti 2035

CRESTEREA URBANA DIN ZONA DE SUD A BUCURESTIULUI 2010-2020 - SCENARIU "IF NOT" / DEZVOLTAREA NOILOR ACTIVITATI ECONOMICE-autostrada A1

SCENARIUL "IF NOT"

IN LIPSA UNEI PLANIFICARI SPATIALE INTEGRATE IN TERITORIU, IN ZONA DE SUD A CAPITALEI VA AVEA LOC O **EXPLOZIE A CRESTERII URBANE** NECONTROLETE, DAND NASTERE LA O **FRAGMENTARE A TERITORIULUI**, O **DEGRADARE A PEISAJULUI**, O **CRESTERE A POLUARII FACTORILOR DE MEDIU SI IMPLICIT LA SCADEREA CALITATII VIETII SI A ATRACTIVITATII ECONOMICE PE PLAN INTERNATIONAL**. AMPLASAMENTELE DEDICATE FUNCTIUNILOR STRATEGICE DE IMPORTANTA INTERNATIONALA PROPUSE IN STRATEGIE VOR FI OCUPATE HAOTIC DE FUNCTIUNI DE IMPORTANTA LOCALA, CONDUCAND LA **CONGESTII IN DEZVOLTAREA ORASULUI**, EXISTAND RISCUL PRODUCERII UNUI **COLAPS GENERAL**. ACTIVITATILE ECONOMICE, DAR SI NOILE ANSAMBLURI REZIDENTIALE SE VOR DEZVOLTA DE-A LUNGUL PRINCIPALELOR AXE DE LEGATURA INTRE BUCURESTI SI PROVINCE, FORMANDU-SE ASAZISUL **"CONTINIUM URBAN" DAR SI INSULE URBANE LIPSITE DE ECHIPAMENTE PUBLICE SI REZELE EDILITARE**.

DACA NU SE VA TINE CONT DE STRATEGIA DE DEZVOLTARE, CAPITALA BUCURESTI RISCA SA -SI MENTINA STATUTUL DE ORAS SUBDEZVOLTATCU **PROBLEME SOCIALE, ECONOMICE SI DE MEDIU** IN CRESTERE.